

Upravnstvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Izdatni oddelki: Ljubljana, Seica-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11842, Praha št. 105241.
78 180 Wien št. 105 241.

JUTRO

Nacionalna cena mesečno 25.— Din,
za izdajstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. To-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Papež obtožuje fašizem

V Parizu je bila objavljena senzacionalna enciklika, naslovljena na vse škofove na svetu — Napetost v Rimu zopet narašča

Pariz, 4. julija. AA. Tu je bila objavljena papeževa enciklika vsem škofom na svetu. Enciklika ostro obsoja politiko italijanske vlade in razpust Katoliške akcije. Listi poročajo, da je poseben vatikanski kurir, ker se je papež bal, da jo bodo italijanske oblasti zaplenile. Poslanica ponovno protestira proti preganjanju katoliških organizacij in podobno, našteva nasilnosti proti pripadnikom katoliških društev in napade fašističnega časopisa na papeža in cerkvene ustanove. Poslanica nadalje ostro obsoja zadnji neoficijski odgovor italijanske vlade na pritožbe Sv. stolice in pravi, da je neupravičen. Nadalje odklanja enciklika obtožbo, da so katoliške organizacije vodile protifašistično agitacijo, in poudarja, da je Katoliška akcija popolnoma nepolitična, kar je temelj njenega delovanja. Papež zaključuje, da hoče italijanska vlada monopolizirati prosveto in vzgojo mladine, in naglašja, da je ta težnja v nasprotju s pravicami družine in cerkve. V tukajšnjih političnih krogih je zbudil korak Sv. stolice splošno pre-

senečenje in mnenje, da se bo spor med Vatikanom in italijansko vlado še poostрил.

Frankfurt, 4. julija. s. Kakor javlja »Frankfurter Zeitung« iz Rima, je papež pred dvema dnevoma s posebnim kurirjem poslal svojo okrožnico v Pariz, da se od tam razširi po vsem svetu, kar je bil »Osservatore Romano« v Rimu že večkrat zaplenjen.

Berlin, 4. julija. g. Centrumska lista objavljajo okrožnico papeža o Katoliški akciji, ki pravi med drugim: »Redkokdaj je bil kak dokument tako tendenčen in tako v nasprotju z resnico in pravico proti Sv. stolici, kakor odgovor Italijanske vlade, ki predstavlja lažkomiselnost, da ne rečemo nesramno spomenico. Tisoče in tisoče tujcev, ki so posetili Italijo, je osebnostno ugotoviti brezbožne nastope, nasilstva in klevete. Cerkev, vera in verni katoliki nimajo najmanjšega vzroka biti hvaležni onemu, ki je najprej sicer spodbil iz dežele socializem in prostozidarstvo, a jima kasneje še bolj otvoril vrata.

Francoski parlament odgođen do jeseni

Kljub protestu nekaterih strank je bilo parlamentarno zasedanje zaključeno, preden mu je bil predložen sporazum z Zedinjenimi državami

Pariz, 4. julija. s. Ministrski predsednik Laval je daval ob 3.30 predaval v zbornici dekret, s katerim je parlamentarno zasedanje zaključeno. Zbornica je sprejela odgoditev parlamenta brez demonstracij. Edino Herriot je v imenu radikalne stranke izjavil, da protestira proti preranemu zaključku zasedanja in da v znak protesta ne bo verificiral zapisnika. Verifikacija zapisnika se je izvršila nato stante sessione s veliko večino. Parlamentarne počitnice bodo trajale do 1. novembra, razen ako bi smatrali ministrski predsednik Laval za potrebno, da skliče parlament k izrednemu zasedanju.

Pariz, 4. julija. AA. Poslanska zbornica je večeraj sprejela s 505 proti 78 glasovom zakonski načrt o državnem jamstvu za posojila v znesku 160 milijonov frankov, ki

ga bo najela prekomorska paroplovna družba.

Pariz, 4. julija. AA. Havaš poroča: Na sosednji seji parlamenta je takoj za glasovanjem o državnem jamstvu paroplovni družbi »Compagnie Generale Transatlantique« prišlo do incidenta med predsednikom vlade Lavalom in poslancem Franklinom Bouillonom. Franklin Bouillon je hotel predsednika vlade na vsak način preprečiti o tehtnosti svojega stališča proti odgoditvi parlamenta in ga sgrabiti za plašč, da bi mu preprečil odhod iz zbornice. Laval se mu je istrgel iz rok, v tem pa so se pritekli tudi drugi poslanci in preprečili Bouillonu, da ni mogel za predsednikom. Ta incident je napravil v zbornici veliko senzacijo.

Ureditev kupovanja in prodaje pšenice

Dva nova dodatna zakona — Važno pooblastilo za kmetijske zadrage
Kontrola nad mlino in vsemi kupčevalci s pšenico in moko

Beograd, 4. julija. AA. Ni. Vel. kralj je na predlog kmetijskega ministra in po zaščiti predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o izpremenbah in dopolnitvah v zadrugnem zakonu. Zakonska novela določa:

§ 1. Kmetijske zadrage so pooblašene kupovati in prodajati pšenico in vse ostale poljske pridelke, navedene v zakonu o izvozu in uvozu pšenice, rži in pšenične moke, tudi od pridelovalcev, ki niso zadrugniki. Prihranki, doseženi pri nezadrugnikih, naj se ne razdele, temveč postavijo v rezervni fond.

§ 2. Pooblastitev iz § 1 tega zakona bo trajala samo dotlej dokler bo v veljavi sklep ministrskega sveta s dne 27. junija 1931, glede intervencije države v svrhu reguliranja pšeničnih cen.

§ 3. Prijavo o vstopu novih zadrugnikov v zadrugo overovijo zadrage in pošlijo s prepisom pristojnemu sodišču v svrhu vosa v register.

§ 4. Ta zakon stoji v veljavo in dobi obvezno moč na dan razglasitve v »Službenih novinah«.

Beograd, 4. julija. AA. Ni. Vel. kralj je na predlog ministra za trgovino in industrijo in po zaščiti predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o pooblastitvi ministra za trgovino in industrijo za sprejetje naknadnih uredb in predpisov o izvrševanju zakona o uvozu pšenice, rži in pšenične moke s dne 27. junija 1931 ter o kontrolnih ukrepih za njeza izvrševanje.

§ 1. Za izvedbo zakona o uvozu in izvozu pšenice, rži in pšenične moke s dne 27. junija 1931, se pooblašča minister za trgovino in industrijo, da sme, če je to potrebno, ob svojem času v posameznih krajih in za posamezne pšenične rezervirane izključno pravico kupovanja za državo.

§ 2. Mlino, ki prodajajo moko, morajo do 15. julija t. l. sporočiti Privilegirani izvozniki družbi v Beogradu svojo dnevno kapaciteto in morajo voditi od 5. julija dalje glede pšenice točno evidenco kupljenih količin za mletje po obrazcu, ki ga je predpisal minister za trgovino in industrijo.

§ 3. Kmetijske zadrage in trgovci, ki se bodo bavili s kupovanjem pšenice, rži in pšenične moke, so takisto dolžni voditi v tem zakonu predvideno evidenco kupljenih količin pšenice, rži in pšenične moke. Iz te evidencie se mora videti, da so se pri kupovanju pšenice držali cen, določenih s sklepom ministrskega sveta s dne 27. junija 1931, odnosno cen, ki jih minister za trgovino in industrijo v bodoče odredi.

domačo potrebo tudi pšenico, lažjo od 75 kilogramov za ml. s posebno uredbo vrste moka, ki se smejo izdelovati in tudi prodajati ceno.

§ 5. Nadzorstvo nad izvajanjem predpisov tega zakona in vseh v tem zakonu navedenih odredb bo vršil minister za trgovino in industrijo po organih upravne oblasti prve stopnje, ki so dolžne pošiljati vsakih 7 dni svoje poročilo ministrstvu za trgovino in industrijo.

§ 6. Kdor na sleparski način krade pšenico po nižji ceni, kakor je predpisal sklep ministrskega sveta s dne 27. junija t. l. in kdor se pregreši proti določbam tega zakona, se kaznuje, v kolikor se to po kazenskem zakonu ne smatra za hujši prestop, z denarno globo od 1000 do 10.000 Din in z zaporom do 30 dni. Preiskavo o teh stvareh vodi in kazni izreče upravna oblast prve stopnje. Pritožbe zoper razsodbe rešuje upravna oblast druge stopnje.

§ 7. Zakon dobi obvezno moč z objavo v »Službenih novinah«.

Treznostni kongres v Beogradu

Beograd, 4. julija. s. Danes je bil odprt 4. kongres treznosti. Večera so, kakor smo že poročali, posebne deputacije delegatov položile vence na grobu kralja Petra in na grobu Neznanega junaka. Danes se je vršila najproje letna skupščina treznostne mladine. Poročila so bila soglasno sprejeta, nakar je bila izvoljena nova uprava s predsednikom dr. Iljo Jelencem, inspektor ministarstva pravde, na čelu. Popoldne je bila odprta 9. letna skupščina saveza treznosti pod predsedstvom univ. prof. dr. Maška. Iz poročila generalnega tajnika je razvidno, da šteje savez 480 organizacij z nad 4000 člani. Glasilo saveza »Novi život« pod redakcijo dr. Vrhovca izhaja v Zagrebu in se prav lepo razvija. V preteklem letu je bilo prirejenih 30 propagandnih prireditev, ki so vse lepo uspeli. Po kratki debati so bila poročila soglasno sprejeta. Jutri dopoldne se bo kongres nadaljeval ter bo združen s manifestacijsko povorko po beograjskih ulicah.

Razmesarjeno otroško truplo na pokopališču

Štomska Mitrovića, 4. julija. p. Na tukajšnjem pokopališču so našli davno hudo razmesarjeno truplo par tednov starega dečeta. Zavito je bilo v časopisni papir z datumom od 26. junija. Trupelcu je odsekana leva noga in obe roki. Tudi po telesu je več ran. Čigavo je dečeta in kdo je zagrešil ta zverinski zločin, policija dosedaj še ni mogla ugotoviti. Vse pa obsoja brezsrčno mater, ki je mogla kaj takega dopustiti ali morda celo sama izvršiti.

NAČELEN SPORAZUM MED FRANCIJO IN AMERIKO

Zgodovinska nočna konferenca — Ameriško-francoska pomoč državam Srednje Evrope — Možnosti novih ovir in zapletljajev

Pariz, 4. julija. d. Sinoči ob pol 10. se je v notranjem ministrstvu sestala napovedana odločilna francosko-ameriška konferenca. Za francosko vlado so se je udeležili predsednik Laval, zunanji minister Briand, finančni minister Flandin, državni podtajnik Francois-Poncet, za ameriško pa zakladni tajnik Mellon in pariški poslanik Edge, ki sta prej prisostvovala otvoritvi banketa na čast ameriškemu prazniku neodvisnosti. Kmalu po polnoči je bila konferenca zaključena. Kratak komuniké je povedal, da je bil dosežen med zastopniki francoske vlade in Zedinjenih držav sporazum o izvedbi Hooverovega predloga glede moratorija za Nemčijo, sporazum pa bodo morali še predložiti ostalim evropskim upnikom Nemčije v potrdilo. Vest o doseženem sporazumu je napravila povsod najugodnejši vtis.

Pariz, 4. julija. AA. Davi zgodaj jutraj je francoski notranji minister objavil naslednji komuniké:

»Zastopniki obeh vlad so ponoči nadaljevali razpravo o predlogu ameriškega predsednika Hooverja in o francoskem odgovoru. Mellon je obvestil francoske tovariše, da ameriška vlada sprejema francoski predlog, naj Nemčija še nadalje plačuje brezpozorni del svojega dolga, določenega po Youngovem načrtu. Na pogajanjih se je dosegel tudi v drugih vprašanih sporazum. Ostala neresena vprašanja, ki pa so postranske važnosti bodo predložena današnjemu ministrskemu svetu. Sporazum v tehničnih in finančnih vprašanih je bil dosežen pod pogojem, da ga odobri tudi druge prizadete države, kar se bo najbrže zgodilo v najkrajšem času.

Podrobnosti o zgodovinski noči

Pariz, 4. julija. s. Sinoči ob 21.30 se je v notranjem ministrstvu nadaljevala pogajanja med ameriškim in francoskim pooblaščenca. Ameriško vlado sta zastopala finančni minister Mellon in ameriški poslanik v Parizu Edge, francosko pa ministrski predsednik Laval, zunanji minister Briand, podtajnik v zunanjem ministrstvu Francois-Poncet in finančni minister Flandin. Takoj po otvoritvi konference je ministrski predsednik Laval odšel v zbornico, nakar so se pogajanja nadaljevala brez nje. Kmalu po polnoči je odšel v zbornico Francois-Poncet, ki je imel nato kratko konferenco s ministrskim predsednikom Lavalom. Ko se je konferenca med pooblaščenca nadaljevala ter je bila zaključena ob 1.30 jutraj. Po konferenci je Poncec prečital novinarjem, ki so bili zbrani v naravnost rekordnem številu o doseženem sporazumu.

Vsebina sporazuma

Pariz, 4. julija. s. O sporazumu, ki je bil sklenjen na ponočni konferenci med francoskim in ameriškim pooblaščenca, se z informirane strani doznajajo naslednje podrobnosti:

1. Duh in vsebina Youngovega načrta ostaneta nedotaknjena.

2. Plačila, ki se vrše po določbah Youngovega načrta, se ustavijo za dobo enega leta.

3. Koristi tega moratorija gredo na korist Nemčije. Francoska vlada je predlagala, da se pridržijo 550 milijonov frankov od brezpozornih amuitet. Ta vsota bo nakazana banki za mednarodna plačila in se bo porabila za podporo srednjim in vzhodnim evropskim državam, ki bodo oškodovane zaradi moratorija. Ameriška vlada se je izjavila pripravljenost, da izpolni to željo Francije. Našla se je kompromisna rešitev. Francoska in ameriška vlada sta se sporazumeli, da bosta pomagali Jugosloviji, Češkosloviji in Rumuniji, da nihovi državljanji proračuni z ustavitvijo reparacijskih plačil ne bodo oškodovani. Zato je bilo sklenjeno, da se osnuje centralna blagajna, v katero bosta Amerika in Francija, a bržkone tudi Anglija, vplačali primerne zneske za finančno podporo omenjenim državam srednje Evrope. Centralna blagajna bo razpolagala z vsoto najmanj 750 milijonov frankov. Če Anglija ne bi hotela sodelovati pri dotaciji te blagajne, se obvezeta Amerika in Francija, da bosta prispevali v enakih deležih.

4. Naknadno plačilo reparacijskih amuitet, ki bodo ustavljene za dobo enega leta, se bo izvršilo v roku od 5 do 25 let. Definitivna določitev tega roka je odvisna od državljan Nemčije, zlasti pa od tega, kako in v koliki meri bo vršila prevzete obveznosti po Youngovem načrtu.

5. Ameriška vlada priznava, da se legitimne revindikacije Francije glede zaščite Youngovega načrta in garancijskega fonda pri banki za mednarodna plačila, ki je po Youngovem načrtu določen za primer moratorija.

Pogajanja o ureditvi podrobnosti

Pariz, 4. julija. s. Francosko-ameriška pogajanja trajajo dalje, da se po doseženem sporazumu uredi še vse podrobnosti. Mellon je danes dopoldne telefonično konferiral s predsednikom Hooverom. Na podlagi tega razgovora je sestavil novo noto in jo predložil francoskemu ministrskemu svetu,

ki se je sestel ob 16. danes še drugič. Noto vsebuje stališče ameriške vlade glede še vseh neresenih vprašanj. Drevi se bo najbrže vršila nova konferenca med ameriškim in francoskim delegati, na kateri se bo razpravljalo o sadnji ameriški noti in o francoskem stališču, ki ga bo določil ministrski svet.

Stališče nemške vlade

Berlin, 4. julija. g. Dopoldne se je sestel ministrski svet, da zavzame stališče k rezultatu francosko-ameriških pogajanj o Hooverovi akciji. Seji je prisostvoval tudi predsednik državne banke dr. Luther. Glede na še vedno trajajoče povpraševanje po devizah se računo s možnostjo, da se bo od mednarodne emisijske banke državni banki do 16. julija dovoljeni rediskontni kredit eventualno podaljšal. Glede podrobnosti ameriško - francoskega kompromisa se za sedaj v Berlinu še vzdržujejo vsake sode, ker čakajo na avtentično besedilo doseženega sporazuma. Kakor doznava »Vossische Zeitung«, se pričakuje v nemškem zunanjem ministrstvu, da se bodo po končanih pariških pogajanjih sestali tehnični strokovnjaki, ki bodo razpravljali o podrobnosti nove ureditve, torej o vprašanju povračila, obrestovanja, stvarnih davkov itd.

Ugovori Anglije

London, 4. julija. AA. Dočim so politični krogi zadovoljni, da je bil v Parizu dosežen v vprašanju Hooverovega načrta sporazum, je dvomljivo, ali bo angleška vlada brezpozorno sprejela francosko zahtevo glede garancijskega fonda, ki bi ga morala donirati v banki za mednarodna plačila, če bi Nemčija zahtevala moratorij, določen v Youngovem načrtu. Poročajo, da stoji ministrski predsednik Macdonald, zakladni minister Snowden, zunanji minister Henderson in guverner

angleške banke Norman na stališču, da je vprašanje garancijskega fonda za trenutek zgolj hipotetičnega pomena in da ni v zvezi z nujnimi vprašanji, ki so sedaj v razpravi. Nadalje meni angleška vlada, da se vprašanje garancijskega fonda lahko odgodi na pozneje, dokler ne bo Nemčija napovedala ustavitve plačila pogojnih amuitet. O tem vprašanju bo najbrže odločala konferenca držav-podpisnic Youngovega načrta, ki se sestane v kratkem.

Niso še odstranjene vse nevarnosti

Pariz, 4. julija. s. Današnji popoldanski listi so nekoliko presenečeni nad gotovimi vestmi, ki so prišle iz Washingtona in po katerih je državni podtajnik Castle izjavil, da se ni dosežen popoln sporazum in da bo treba še nadaljnjih pogajanj. Nekoliko je presenetila tudi večerajšnja izjava angleškega zakladnega kancelarja Snowdona, da je Velika Britanija doprinesla še dovolj žrtve in da ne bo več hodila po tem potu. V Parizu vztrajajo na tem, da je načelni sporazum že dosežen in da gre samo še za to, da se s udeleženi vladami doseže sporazum o tehničnih ukrepih.

Berlin, 4. julija. AA. Komuniste francoske vlade, da je bil v vprašanju moratorija dosežen sporazum, je zbudil v nemških političnih krogih veliko nezadovoljstvo. Vendar se je večje nad sporazumom precej zmanjšalo, ker je prišla iz Washingtona vest, da ameriška vlada ni zmenja, da so pariška pogajanja dovela še do popolnega načelnega sporazuma.

»Berliner Tageblatt« vprašuje, kaj je pomeni Nacionalistični list pravi, da bodo nastale nove težkote, ki bodo ogradle vse, kar se je doseglo. Drugi menijo, da obstoja nasprotje ameriškega in francoskega poročila v tem, da ni bil v manjših vprašanih sporazum že dosežen. Zato se sestane danes in jutri nova konferenca.

Ministrski predsednik med bosanskim ljudstvom

Na svojem potovanju se je ustavil v razni krajih in se zanimal za razmere in želje ljudstva

Beograd, 3. julija. AA. Včeraj ob pol 11. dopoldne je predsednik ministrskega sveta general Peter Živković odpotoval v avtomobilu preko Jelaka, Teslja in Grkeza vrha v Novi Sfer, kamor je došel ob 3. popoldne. Ko so kmetje čuli o prihodu predsednika vlade, so se takoj zbrali ter predsednika vlade prisrčno pozdravili. Predsednik je spraveval kmete o stanju letine in prilikah na vasi, ki je avtomobil predsednika vlade zapuščal vas, so bile prirejene predsedniku vlade prisrčne ovacije. Ob 15.15 je prisel predsednik vlade v Žepče. Avtomobil se je ustavil pred zgradbo sreskega načelstva. Sreski načelnik Begić je poročal predsedniku vlade o stanju javne varnosti in o ostalih razmerah v srezu. Ker je bil ravno seljski dan, se je nahajalo v Žepču mnogo kmetov iz okoliških vasi. Zbrali so se pred sreskim načelstvom, pozdravili predsednika vlade ter mu izrekli svoje želje in potrebe. Predsednik vlade je obljubil svojo podporo. Mestni načelnik dr. Kisić je poročal predsedniku vlade o občin.

skih zadevah. Danes svetnik bura sreski Ivan Šumić je izpolnil poročila s potrebnimi podatki. Prisrčno pozdravljen je nadaljeval predsednik vlade svoje pot v Zavidovič in Maglaj. V Zavidovič je prisel ob 4. popoldne, ko so se v delovni delovni vlački z dela s tamošnjega lesnega podjetja. Dolavci so se zbrali skupno z meščani na ulici ter priredili predsedniku vlade spontane ovacije. Starešina sreske izpostave Stajić je poročal predsedniku vlade o stanju in razmerah kraja. Ko je predsednik vlade odhajal, je bil deležen ponovnih prisrčnih ovacij. Ob 17.30 je prisel predsednik vlade v Maglaj. Pred občinsko hišo je pozdravil predsednika vlade občinski načelnik Uzelbecović in poročal o občinskih zadevah. Predsednik vlade je nato šel med ljudstvo ter se s poedinci razgovarjal o njihovih razmerah in splošnih zahtevah. Med prisrčnimi ovacijami meščanov, kmetov in delavcev je predsednik vlade zapustil Maglaj ter se vrnil ob 19. v Tesljić.

Kongres učiteljstva meščanskih šol

Udeležba Čehoslovakov — Ustanovitev slovanske stanovske zveze — Nova pravila udruženja — Zakon o meščanskih šolah bo izdan v najkrajšem času

Beograd, 4. julija. v. Te dni se vrši v Beogradu kongres Saveza učiteljev meščanskih šol. Večera je bila seja upravnega odbora, danes so se zbrale v Zemunu k posvetovanju delegacije, jutri pa bo glavna skupščina. Na današnjem zborovanju so bila z odobravanjem sprejeta vsa poročila upravnega odbora in drugih funkcionarjev. Dosedanja pravila in poslovnik so se izpremenila in izpopolnila v smislu novega uradniškega zakona. Savezni predsednik Barjaktarović je bil 2. t. m. sprejet od pomočnika ministra za prosveto, ki mu je izjavil, da so meščanske šole potrebne in da bo zakon o meščanskih šolah izšel že v teku teh šolskih počitnic. S tem zakonom bodo urejene dolžnosti in pravice učencev in učiteljstva meščanskih šol.

Na kongres so došli tudi delegati učiteljstva meščanskih šol iz Češkoslovake, med njimi starosta zveze učiteljstva meščanskih šol v Pragi Boleslav Kabler, član Češkoslovake obce učiteljske Anton Vimer in član predsedstva Zveze Češkoslovake učiteljstva meščanskih šol Alojz Fikar; bili so iskreno pozdravljeni. Z obeh strani se je izrazila želja in volja po čim tesnejšem sodelovanju.

Ustanovljena je bila ob tej priliki tudi slovanska zveza učiteljstva meščanskih šol v Češkoslovaki in Jugosloviji. Upravni odbor te zveze tvorijo: predsednik Vimer, podpredsednik Hovek, tajnik za Češkoslovako Kabler, tajnik za Jugoslavijo Barjaktarović. Sprejeta so bila začasna pravila slovanske zveze meščanskega učiteljstva, kakor tudi razni važni predlogi ter resolucije.

Vsi predsedniki banovinskih sekcij s saveznim predsednikom na čelu so bili v

sprejetu češkoslovških delegatov žanec sprejeti od pomočnika ministra za prosveto, ki so mu izročili spomenke o svojih željah in potrebah. Pomočnik g. dr. Nikić jim je izjavil, da so v preteklih desetih letih meščanske šole pokazale toliko življenjske sile, da so morajo razširiti po vsej domovini, dočim je brate Čehoslovake naprosil, naj presade vse svoje najboljšie iskrušnje s meščanskimi šolami k nam v prosep jugoslovenskega naroda in v ponos meščanskošolskega učiteljstva. Uspehi na naših meščanskih šolah so odlični že sedaj, na osnovi novega zakona bodo lahko še lepši in večji.

Danes popoldne je odšla delegacija naših in češkoslovških meščanskošolskih učiteljev na Avalo, kjer je položila venec na grob Neznanega vojaka.

Vojvoda Aosta umrl

Rim, 4. julija. s. Davi je umrl vojvoda Emanuel Aosta. V zadnjem času je bolehal in že več dni so pričakovali katastrofe. Pokojni vojvoda je bil star 62 let ter je bil med svetovno vojno poveljnik III. italijanske armade, ki je takoj v začetku vojne prodrla proti Gorici.

Preiskava o eksploziji v Rimu

Rim, 4. julija. A. Policija vodi z vso naglico preiskavo o eksploziji na tovarni postaji, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Dosele so ugotovili, da je voz z blagom, med katerim je bila skrita bomba, prišel iz Modane, ki je zadnja obmejna postaja na italijanski meji.

Gozdovi in agrarna reforma

Gozdovi so najvažnejši del našega narodnega bogastva. Poleg živinoreje so gozdovi najizdatnejši vir dohodkov za našega kmeta. Zato je gozdno gospodarstvo ona panoga naše narodne moči in sile, ki ji je treba posvečati prav intenzivno brigo. Žal so gozdovi naših kmetov, zlasti malih, precej izsekani in polni goličav. Po vojni se je nad našimi gozdovi vršilo pravcatno izropavanje, sekali in prodajali so les iz njih brez reda in sistema, ker je pač k temu zapeljivala ugodna konjunktura lesne trgovine. K temu dejstvu je v zadnjem letu pritisnila še kriza v lesni trgovini in industriji, tako da les za kmeta nima vrednosti. Vendar pa kljub temu obdrži gozd v polni meri svojo narodno-gospodarsko važnost, morda še bolj kakor preje. Država posveča zato gozdnemu gospodarstvu prav izdatno pažnjo in spravlja v to panogo nacionalne ekonomske red in sistem. Organizacija izsekavanja gozdov, lepo napredovanje, pogozdovanje se vrši sistematičneje; kultura gozdov postaja vidna.

K temu kompleksu vprašanj gozdnega gospodarstva se je pridružil nov kompleks, ki po svoji socialni važnosti prednjači vsem ostalim problemom. Gozdovi so velevažen predmet agrarne reforme. Gozdovi naj v svoji pretežni celoti preidejo v last naroda, da more iz njih črpati najpotrebnejše za svoje gospodarstvo. Zakon o likvidaciji agrarne reforme od 26. junija t. l. ustvarja iz gozdov objekte agrarne reforme, v kolikor imajo značaj veleposestva. — V smislu tega zakona imajo biti razlašeni v svrhu agrarne reforme vsi gozdovi, ki v dravski banovini presega 1000 ha in so v privatni posesti. To so v prvi vrsti gozdovi različnih grofov in baronov. Ni važno, da gozdovi tvorijo en sam kompleks, celoto v smislu zakona tvorijo gozdovi tudi ako so raztreseni na več področjih, pa so last iste osebe ali istih solastnikov. Kot enoto smatra zakon tudi gozdno posest posameznika z vsemi njegovimi solastniškimi deli na drugih gozdovih. Isto velja ako se gozdna posest sestavlja iz samih solastniških delov. Gozdna posestva moža in žene tvorijo enoto. Mero dajna je za vse slučaje lastninska pravica na dan 27. februarja 1919, ako sprememba ni bila pozneje odobrena po ministrstvu za agrarno reformo, odnosno po ministrstvu za kmetijstvo.

Za razlastitev gozdnih posestev je merodajen § 24 Zakona o likvidaciji agrarne reforme. Ta paragraf omogoča brezpogojno razlastitev gozdnih zemljišč, ki leže v dravski banovini in presegajo 1000 ha ter imajo dotični gozdovi značaj agrarnih objektov. V drugih banovinah je razlastitev dopustna le, v kolikor so kraji revni na rodovitni zemlji in njihova življenjska eksistenca odvisi od lesne industrije. Dravsko banovino smatra zakon a priori za revno na rodovitni zemlji.

Za dodelitev gozdov morejo priti kot agrarni subjekti (upravičenci) v poštev: občine, zemljiške zajednice, imovinske občine in pa skupine kmetovalcev, ako so organizirani tako, da ima organizacija značaj pravne osebe. So to predvsem pašniške in gozdne zadruge pa tudi druge kmetijske zadruge. Kdo izmed teh subjektov ima prednost zakon ne pove. Tudi ni v zakonu označena količina in lega gozdnega posestva, za katero more posamezni agrarni upravičenec uveljaviti pravico iz naslova agrarne reforme. Pri eksproprijaciji gozdov pridejo v smislu besedila zakona v poštev gozdovi, ki so

potrebni za pašo, za preskrbo s gorivom in s stavbnim lesom, za preskrbo z lesom za domačo industrijo in za ostale gospodarske potrebe. Kaj so te gospodarske potrebe, zakon ne pove. Gotovo spada sem potreba stelje. Iz tega besedila zakona bi sledilo, da zakon ne misli na popolno eksproprijacijo vseh gozdnoposrednih pravic, temveč samo na delne pravice, kakor na pašniško pravico, na pravico pridobivanja stelje, kuriva, stavbnega lesa itd. Te delne pravice bi se najbrž interesentom dodelile v obliki servitutnih pravic. Ako je besedilo zakona razumeti v tem smislu, potem more posamezni agrarni subjekt (interesent) zaprositi za dodelitev več vrst omenjenih pravic. Občina n. pr. more prositi za eksproprijacijo gozdov ne samo v pašniške svrhe, temveč tudi istočasno v svrhe pridobivanja stelje, kuriva, stavbnega lesa itd. Ker zakon ne označuje množine gozdnega zemljišča, ki more biti za posameznega interesenta razlašen, mora pač posamezni interesent prositi za tako količino zemljišča, da bo zadoščala njegovim potrebam.

Najprikladnejši agrarni subjekti morejo biti zadruge, ker so v njih združeni sami interesenti, dočim občina predstavlja skupnost oseb z različnimi interesi (trgovce, obrtnike, kmete, delavce itd.). Ako postane občina lastnica gozdnih pravic, mora te pravice pridobiti pač le za potrebne interese. Kjer ni primernih zadrug ali skupin interesentov z značajem pravne osebe in bi radi tega obstojala nevarnost, da zapade pravica za vložitev prošnje, morajo seveda politične občine zase reklamirati vse označene gozdne pravice, da jih potem one v lastnem delokrogu prevedejo v korist pravih in neposrednih interesentov. Občine zato preživljajo zgodovinsko in socialno najvažnejši trenutek in morajo skrbno paziti, da bi radi njihove malomarnosti ne bila izjalovljena agrarna reforma gozdov. Bog zna, kdaj se zopet vrne taka prilika!

Vsako, posameznik, društva in organizacije, morajo budno gledati, kako se v njihovem kraju razvija akcija za izvedbo agrarne reforme. To je nacionalna in socialna dolžnost vseh! Zakon namreč predvideva za vlaganje prošnje za dodelitev gozdov zelo kratek rok 30 dni od dneva obnarodovanja zakona v službenih novinah. Ta rok poteče 26. julija. Po tem času ugasnejo pravice poslužiti se ugodnosti iz zakona o likvidaciji agrarne reforme. — Razumnost, zlasti ona na deželi, mora v tem zgodovinskem trenutku z vso vestnostjo in v polni zavesti svoje odgovornosti pred narodom storiti svojo dolžnost, da ljudstvo pravilno in pravočasno pouči in opozori na vse, kar je potrebno v svrhu očuvanja pravic iz zakona o agrarni reformi. Ta kratek rok velja samo za gozdove, za druge agrarne objekte je še čas.

Agrarni subjekt morejo biti tudi država, samoupravne korporacije in juridične osebe s splošno koristnimi nalogami. Sem spada tudi banovina. Ona ima velik interes na tem, da se praktično izvede agrarna reforma v vseh gozdovih, ki po zakonu pridejo v poštev. Kjer bi ne bilo drugih interesentov, mora banovina očuvati gozdne pravice narodu.

Prišel je čas, da uresničimo stoletne sanje našega kmeta po zemlji. Čas največje nacionalizacije je tu. Le krepka agilnost vseh bo to nacionalizacijo izvedla. djb.

Sava je zopet zahtevala žrtev

Včeraj je na Ježici utonil 20-letni Ljubljčan Ivo Kosl — Ponesrečenčevega trupla še niso našli

Ljubljana, 4. julija. Kopalna sezona je na visku. Kdor je utegne, se v teh vročih dnevih gre hladiti v vodo. Ljubljanske okoliške vode so polne kopalcev tudi ob delavnikih. Tako je med drugim bilo danes Stirnovo kopalnišče ob Savi na Ježici ves dan zelo živahno. Ze zgodaj dopoldne se je prišel kopat k Stirnu tudi 20letni Ivo Kosl, praktikant v tovarni zamaškov pri strici inž. Jelačinu, sin strojnika Narodne tiskarne gospoda Kosija, stanujočega v Prekmurski ulici 5 za artiljerijsko vojašnico. Na kopalnišču je dobil Kosl svoje prijatelje in znanec in ko je nekolikokrat z njimi malo zaplaval ob obrežju, je vesa ožja družba igrala nekaj časa voleyball in ping-pong. Malo pred poldnevom, ko so se številni kopalci vračali domov, je Kosl dejal, da ostane kar pri Savi, ker se je pri nekem tovarišu, ki je imel s seboj dovolj jestiv, med njimi tudi česen, že tako do sitga najejal, da ga boli želodec.

Bilo je okrog 13. ure, ko so Kosl in trije njegovi prijatelji sklenili, da bodo od prvega jeziškega mostu plavaljo do Stirna. To je običajna pavalna tura, ki jo navadno napravijo malo uvečbanejši plavalci, ki obiskujejo to kopalnišče. Sava je tam po sredi precej deroča in je zahtevala v preteklih letih že več žrtev, kar pa podjetnih kopalcev ni plašilo. Družba je pozvala na

plavalno turo tudi nekatere druge tovaršice, ki pa so povabilo odklonili. Vsi štirje so se nato podali k mostu in začeli plavati navzdol. Plavanje še ni trajalo dolgo časa, ko so se nenakrat zaslišali klici na pomoč. Ivo Kosl je izginil pod vodo. Klicali so na pomagaj njegovi tovariši, ki mu sami niso mogli pomagati.

Kako je prav za prav prišlo do nesreče, ni povsem jasno. Pri plavanju je Kosl malo zaostal in ko so se njegovi tovariši začeli ozirati za njim, ga niso več videli. Zato jim tudi ni bilo točno znano, na katerem mostu se je potopil. Baje je Kosl pri plavanju kmalu v začetku ture prosil pomoči, a ni njegovih besed nihče smatral za resne, oziroma jih v šumu vode niso dobro razumeli. Klicji tovarišev na pomagaj so takoj dvignili kopalce, nahajajoče se na kopalniškem terenu, toda ker je ta prostor od kraja nesreče oddaljen kakih 600 m proti Ježici, pomoč nikakor ni mogla prispeti pravočasno.

Sprva reševalci sploh niso niti vedeli, za kaj gre. Šele, ko so zvedeli, da je izginil v valovih tovariš Kosl, so šli hitro na delo in so, kakih 40 po številu, preprečili ves tok Save od enega brega do drugega, držeči se za roke, da bi preostrižili truplo izginilega Kosija, ki je baje plaval nekaj časa tudi pod vodo. Njihov trud pa je bil zaman. Organiziralo se je nato več skupin, ki so iskale ponesrečenčevega truplo vse popoldne. Iskali so ga tudi s čolnom in drogi, a ga niso našli. Truplo je zahrbljeno Sava zanesla neznankam.

Strahna nesreča je hudo prizadela Koslovo družino, ki je na isti tragičen način izgubila med vojno tudi 4letno hčerko, ki je utonila v Gradaščici. Za nesrečo je zvedela utopljenceva družina šele pozno popoldne od pokojnikovih tovarišev. Po doznavanju žalostne vesti sta se pokojnikova mati in sestra podali na jeziško oroljsko postajo, da bi zvedeli, kako se je zgodila nesreča in ali se je med tem pokojnikovo truplo že našlo. Hudo prizadeti obitelji naše sožalje!

Blesteči zobje

povečana dražest

Smehljajte se — in že Vam dajo blesteči beli zobje nov čar. — Erasmic Savon Dentifrice povzroči in ohrani bisernobeke zobe, je prijetno parfumiran in napravi usta sveža in zdrava.

ERASMIC SAVON DENTIFRICE

THE ERASMIC COMPANY LIMITED, LONDON, ENGLAND.

Banovinska skupščina učiteljskega osnovnih šol

Zadnji dan kongresa — Izvršena reorganizacija — Novo vodstvo — Dravska sekcija JUU šteje nad 3000 članov

Ljubljana, 4. julija.

Današnji dan učiteljskega zborovanja je bil posvečen ustanovitvi nove učiteljske organizacije: Jugoslovenskega učiteljskega združenja, sekcije za dravsko banovino; naravno je, da je tudi preimenovala organizacija zgrajena na preizkušenih temeljih bivšega JUU.

Po pozdravnem nagovoru poverjenika g. Skulja, ki je otvoril davi ob 8. v dvorani Delavske zbornice ustanovno skupščino, je referiral g. Anton Hren iz Maribora o zanimivi temi »Gospodarski problemi učiteljskega združenja«. Referent je uvodoma naglasil visoko stopnjo razvoja stanovske organizacije v idejnem oziru, ugotovil pa je potrebo, da se naša organizacija opre tudi na krepka gospodarska tla. Ocenil je pri tem dosežanje učiteljske gospodarske ustanove: Učiteljsko tiskarno, Učiteljsko hranilnico in posojilnico, Učiteljsko gospodarsko zadrugo, Učiteljsko zdravilišče dom v Rog. Slatini, Samopomoč, to odlično socialno gospodarsko ustanovo, ki ima nad 2000 članov, nadalje Samopomoč za učiteljske otroke, Slovensko šolsko matico, Mladinsko matico, »Naš Rod«, Društvo za zgradbo učiteljskih domov v Ljubljani in Mariboru itd. Referent je nato poudarjal potrebo organske zveze med posameznimi gospodarskimi ustanovami učiteljskega in smotrne gospodarske vzgoje vsega stanu. Skoro celo uro dolgi referat je navzoča skupščina sprejela z odobravanjem, ki mu je sledila živahna stvarna debata. V njej se je pokazala pripravljenost vseh sreskih učiteljskih edinic, da naj bo prihodnje leto posvečeno delu za dvig gospodarskih ustanov. Posebno toplo je bil sprejet nasvet g. Grčarja iz Maribora, naj se Učiteljska hranilnica prilagodi novi dobi in opravi ves denarni promet med učiteljskimi organizacijami, zlasti pa denarne posle poverjenicstva, ki gredo v milijone.

Pozdravljen od predsednika g. Skulja in cele skupščine je nato izpregovoril prosvetni šef g. dr. Dragotin Lončar, ki je omenil med drugim, da je in bo moč učiteljskega le v krepki organizaciji. Čeprav jih še mnogo tava izven okvira JUU, naj to dosežanje delavcev ne moti. Organizacija naj dela krepko v dosežanju smeri. Vsega organizacije sicer ne dosežejo, pač pa lahko dosežejo mnogo, če je članstvo složno.

Pretežen del dopoldneva so zavzela poročila odsekov, ki so zborovali včeraj in pripravili predloge za današnjo skupščino. Domala vsi predlogi in nasveti, ki so jih izdelali odseki, so bili sprejeti soglasno ali vsaj z veliko večino. Učiteljski tovariši in »Popotniki« bosta izhajala kakor doslej, odsek za Mladinsko matico in »Naš Rod« se je izpopolnil s člani izven Ljubljane. Ker mora Učiteljski pevski zbor kot samostojna organizacija likvidirati, ga je sprejelo JUU pod svoje okrilje. Članstvo je prepričano, da se bo udeleževal tudi v bodoče na čast in v ponos naše glasbe in vsega učiteljskega stanu.

Konstatacija nekaterih skupščinarjev, da se mlajše učiteljske premalo udeležuje tako pri strokovnem kakor tudi pri izvenšolskem delovanju, je bila ovržena po g. Kotniku in nekaterih drugih. Baš mlajše učiteljske je stebel v Sokolu in drugih kulturnih organizacijah, čeprav mnogi v svojih šolskih upraviteljih ne dobijo primerne podpore ali pa naletijo celo na ovire.

Rešitvi nekaterih zgolj stanovsko strokovnih zadev se je zahaljal za pozornost vsem skupščinarjem g. Skulj, nakar je zasedel predsedstvo najstarejši navzoči delegat g. Schell iz Konjice, ki je s svojo priznanim segavostjo prinesel v dvorano osvežujoč vzduh.

Ob splošni pozornosti so zasedli delegatske prostore zastopniki celjskega sreskega društva s tajnikom g. Rošem; po 2-letni odsotnosti so stopili ponovno v krog učiteljskih delavcev, kar je gotovo hvalevredno v dokaz sloge v učiteljskih vrstah in lep začetek mladega JUU, ki ima že takoj ob početku pod svojim krovom vse učiteljske Dravske banovine in šteje ob ustanovitvi 34 sreskih učiteljskih društev in preko 3000 članov.

Enodušno je bil s ploskanjem in vzkliki sprejet predlog predsedstva za pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Aleksandru I., g. ministrskemu predsedniku Živkoviću ter g. ministru prosvete Maksimoviću.

Novo vodstvo učiteljske organizacije Po novem uradniškem zakonu ne morejo biti na čelu JUU člani, ki zavzemajo v državni službi višji položaj od učitelja, oz. šol. upravitelja. Zato sta izpadla iz kombinacije za novi odbor dosežani člana g. poverjenik Skulj in glavni blagajnik gosp. Grum, ter je kandidacijski odbor predložil

spremenjeno listo novega odbora. Lista je bila sprejeta z ogromno večino in splošnim odobravanjem. Novi odbor se je takoj konstituiral tako-le:

Predsednik JUU sekcije za dravsko banovino Dimnik Ivan, prvi podpredsednik: Engelmann Mira, drugi podpredsednik: Grčar Viktor iz Maribora, tajnik Kobal Josip, odborniki pa Polak Janko, Voglar Franc iz Celja, Mavrič Karel, Mervar Franc, Kopač Leopold in Verk Miloš; namestniki so: Kumelj Metod, Hočevar Ciril, Šubert Stefanija, Knapič Janko in Pleško Marija. Nadzorni odbor tvorijo predsednik Ivanjšič Ljudevit, podpredsednik Musek Ljudevit, zapisnikar Brezovar Marija, člana Mešiček Anka in Požar Metod, namestnika pa Lušin Alojzij in Modic Alojzija.

V beograjski glavni odbor JUU so delegirani Kobal Josip, Šestan Dušan in Hren Anton, za namestnike pa Kumelj Metod in Likozar Jožica.

Viharno pozdravljen je prevzel predsedstvo novo izvoljeni predsednik g. Dimnik Ivan, ki je govoril o nalogah organizacije v bližnji bodočnosti. Njegov govor je skupščina šestkrat s aplavzom prekinila. Med drugim je poudarjal, da bo v vsakem važenjem vprašanju odločalo članstvo samo, na sreskih skupščinah. Dobra administracija in dobro gospodarstvo s trgovino naj zgradita fundament JUU.

Za tem je bil še sprejet program za leto 1931/32, ki je predlagal g. Musek in ki ne uvaja nikakih novih dajatev ter predvideva prometa 4.500.000. Po zahvalnih besedah predsednika g. Dimnika in čestitkah g. Rašića iz Beograda je bila zaključena ustanovna skupščina JUU.

Francoski pomisleki proti Hoovrovemu predlogu

Čeprav je bil med tem v Parizu že dosežen sporazum, objavljamo naslednji še nepreči napisani članek svezorca pariškega dopisnika v lažje umevanje poročil o pariškem kompromisu.

Pariz, 2. julija.

Ze teden dni zasledujeta Evropa in Amerika z veliko pozornostjo in napetostjo potek težavnih pogajanj med Zedinjenimi državami in Francijo glede načina uveljavljanja Hoovrovega predloga za enoletni moratorij meddržavnih dolgov. Moratorijski predlog ima na eni strani namen pomagati Nemčiji v trenutno izredno težkem finančnem položaju, na drugi strani pa naj pri pomore k omilitju svetovne gospodarske krize, ki je po svojem obsezu brez primera v zgodovini moderne gospodarstva.

Odpora Francije proti načinu uveljavljanja tega moratorija nikakor ni tolažiti v tem smislu, da bi se Francija upirala Hoovrovemu načrtu. Nasprotno, Francija je pokazala, da je pripravljena na največje finančne žrtve. Odpovedala se je za leto moratorija deljansko vsem dohodkom od reparacij čeprav zahteva, da mora Nemčija brezpogojno del reparacijske anuitete v višini 600 milijonov mark vplačati Banki za mednarodna plačila, ker je treba varovati kontinuiteto Youngovega načrta. Po francoskem predlogu bi Nemčija skoro ves ta znesek dobila povrnjen v obliki posojila. Banke za mednarodna plačila.

Amerika je že pristala na to francosko konstrukcijo. Na drugi strani pa je tudi Francija popustila v nekaterih postranskih zahtevah, kakor n. pr. glede kontrole uporabe pridržanega denarja od strani Nemčije in glede roka, v katerem naj bi Nemčija odplačala od Banke za mednarodna plačila kreditirani ji znesek brezpogojnega dela reparacij. Tu bo najbrže dosežen sporazum na bazi odplačila v 10 ali 15 letih, dočim je prvotno Francija zahtevala odplačilo v 5. Amerika pa v 25 letih. Glede francoske zahteve, da se sredstva iz vplačila brezpogojne anuitete vrnejo Nemčiji v obliki posojil nemški industriji, ne na v obliki posojila nemški državi, sporazum tudi ne bo težak.

Ostali pa sta dve važni sporni točki, od katerih prva občutno tangira francoske finančne interese v primeru novovnega moratorija, druga pa interese nekaterih vzhodno-evropskih uniških držav Nemčije, predvsem Jugoslavijo. Med uniškimi državami zavzema Francija posebno mesto, ker mora samo ona v primeru moratorija v smislu Youngovega načrta vplačati Banki za mednarodna plačila znatno garancijsko vlogo v višini 500 milijonov mark. Ob priliki pogajanj za Youngov načrt je Francija prevzela to obveznost kot protikonce-

silo za to, da ji je bil priznan izredno velik delež pri razdelitvi brezpogojnih reparacij Nemčije (od brezpogojne anuitete v višini 600 milijonov mark dobi Francija 500 milijonov). Na kak moratorij izven okvira Youngovega načrta Francija takrat seveda ni mislila. Sedaj pa prihaja v izredno težak položaj, da bi morala po izpujenih reparacijah v Hoovrovem moratorijskem letu v primeru, da Nemčija po določbah Youngovega načrta zahteva nov moratorij, še vplačati 500 milijonov mark v Banko za mednarodna plačila. Povsem naravno je torej, da zahteva Francija, da se od te obveze za primer ponovnega moratorija nekako odveže.

Pri pogajanjih glede druge sporne točke skuša Francija z vso odločnostjo varovati predvsem interese zavezniških držav. Njena zahteva kre za tem, da se vplačana brezpogojna anuiteta Nemčije v znesku 600 milijonov ne porabi v celoti za povračilo Nemčiji v obliki posojila, temveč da se manjši del (morda 100 milijonov) porabi za posojilo nekaterim centralno-evropskim uniškim državam, ki bi bile zaradi izostalih reparacij najbolj oškodovane. Tu je mislije na v prvi vrsti Jugoslavijo, ki bi izkubila na reparacijah okrog 80 milijonov mark. Toda med tem ko bodo z ukinitvijo renaracijskih plačil ostale države deležne ugodnosti, da se odložijo tudi njihova plačila za vojne dolgove Ameriki, ki absorbiralo največji del reparacij, v jugoslovenskem primeru ta ugodnost zaradi malenkostne anuitete za odplačilo vojnih dolgov Ameriki skoro ne prihaja v poštev. Jugoslavija je namreč dobila med vojno najmanj posojil od zavezniških držav, zato na je bila po sklepu miru tako izčrpana, da je bila med prvimi, ki so morale najeti veliko inozemsko posojilo (Blair). Za to posojilo pa Hoovrov moratorij ne vella, ker so za daj privatniki in ne država: obresti zani bi morala torej Jugoslavija plačevati kljub moratoriju in bi bila na ta način zelo udarjena, ako bi docela izostale nemške reparacije in ne bi dobila zanje nikakega nadomestila.

To so torej glavne sporne točke med Zedinjenimi državami in Francijo. Ali jih bo mogoče izravnavati, danes še ni vidno. Vsekakor je treba približiti, da se Francija ne bori samo za sebe, temveč tudi v veliki meri za svoje zavezničke.

Premestitve v železniški službi

Beograd, 4. julija. p. Z odlokom prometnega ministra so premestili: Milan Cepeder, postajateljnik iz Laz v Zalag, uradnik Jakob Segula s Kresnice v Zalag, postajateljateljnik Henrik Radec iz Grobelnega v Poljčane, uradnik Andrej Lah iz Trbovelj v Kranj, uradnik Janes Izslakar iz Rimskih Toplic v Trbovelj, postajateljateljnik Janko Galovič iz škoške Loke v Podnart-Kropa, postajateljateljnik Marko Zupančič iz Slovenjgradca v Grobelno, uradnik Josip Markič iz Zalaga za postajateljateljnika v Laze, uradnik Ivan Toporič iz Kranja za postajateljateljnika v Brezovico, postajateljateljnik Ignac Sabran iz Dolnje Lendave v Slatino-Radenec, postajateljateljnik Ferdinand Fetichek-Frankheim iz Rogatca v Slovenjgradec in uradnik Josip Guzelj iz Brezje za postajateljateljnika v Rogatec.

Zagrebaški Gradjanski poražen v Mariboru

Maribor, 4. julija. ISSK Maribor je danes popoldne igral prijateljsko tekmo proti Gradjanskemu iz Zagreba, ki je nastopil kompletno. ISSK Maribor je zaslužen zmazgal s 3:1 (3:1). Gledalcev je bilo okrog 1000. Sodli je dobro in objektivno dr. Planinšek.

Vremenski pregled

Zagrebaška vremenska napoved na danes: Poslabšanje vremena verjetno, porast oblačnosti, vetrovno, vroče. — Situacija vtečajnjega dne: Anticiklon je popolnoma oslabil in pokriva v slabi formi samo še vzhodni del kontinenta, dočim je s Oceanom nastopila vedno večja barometrska depresija, ki povzroča znaten porast temperature v južni Evropi s močnimi južnimi vetrovi. Barometrijski pritisk je v splošnem padel za 0,1 do 0,6, največ na jugu, najmanj na zapadu. Temperatura so ostale v južnih krajih nespremenjene, v severnih in zapadnih pokrajinah pa so narasle za 1 do 8 stopinj.

Dunajska vremenska napoved na nedeljo: Po nevihtah nekoliko topleje, oblačno je pa bo kmalu zopet pojenjalo.

Zopet se je razprostrla velika anticiklona nad večino Evrope: jedro visokega zračnega tlaka se drži nad osrednjo Evropo, zato traja to lepo vreme z nezmajljivo vročino, ki so jo tudi ta teden nevihte le malo motile. Severna Evropa je ostala pod gospodstvom nizkega zračnega tlaka in od tamkajšnjega depresijskega območja se za nas nižjeja zračna tlaka proti Črnemu morju. Ob njem so se sprožile ponekod nevihte: nas so zadele v noči med sredo in četrtkom. Ker pa niso bile združene z močnejšo poplavo polarnega zraka, niso mogle prinesiti znatnejše ohladike, poletna vročina traja sprito teza z nezmajljivo sijo dalje. Ker na smo ostali blizu roba anticiklone, se morejo nevihte kmalu ponoviti.

Doba lepega vremena traja že zelo dolgo pričela se je pred sredino maja, posebno na je okupirala ves junij, ki je bil letos glede temperature močno nad normalo. Vremenska statistika nam kaže, da sledi za prevočim junijem le redko prevroč julij, marveč je julij vednooma v takem primeru hladnejši. Sprito dolgotrajnosti dosežane vroče dobe bi bilo potemtakem pričakovati, da bosta poletna meseca julij in avgust manj ugodna. Tako trdnega nanka, da bi bila presenečenja posebno za julij, izključena, na nam tudi statistični pregled dosežanj vremenskega opazovanja ne more nuditi.

Naznanilo!

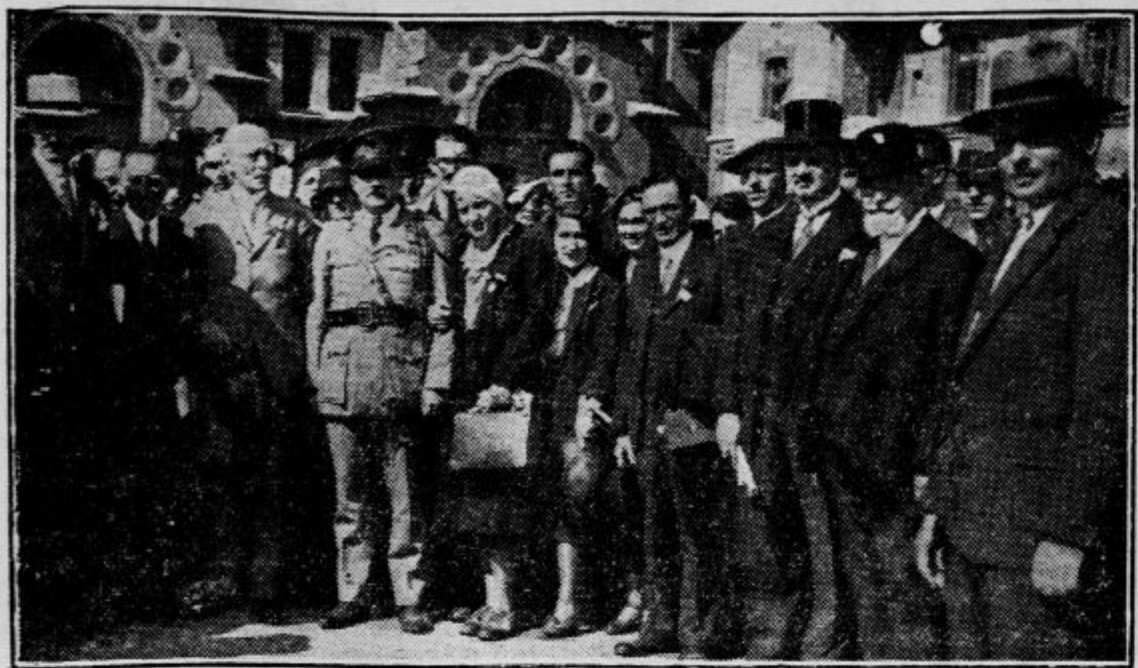
Ker sem vsled bolezni primorana začasno opustiti svojo delikatno trgovino, se tem potom kar najviljudneje zahvaljujem svojim dragim odjemalcem za dosežanje naklonjenost in se udano priporočam za pozneje.

Z odličnim spoštovanjem
M. KALUZA, delikatessa, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 24. 8714

Danes ob 17.30
Igrišče SK ILIRIJE
DRŽAVNO PREVENSTVO
Ilirija: Primorje
PREDETEKMA OB 16.30.
8464 Ob vsakem vremenu.

Naši kraji in ljudje

Naši rojaki iz Amerike v Beogradu

Slikani se pred odhodom na izseljeniški kongres. Med njimi je tudi kap. Cukera.

Načelnik Josip Mazi

novi vodja naše prosvetne uprave

Na kratko smo že poročali, da bo sredi tega meseca nastopil svojo službo že v novembru 1929 imenovani načelnik prosvetnega oddelka banske uprave v Ljubljani g. Josip Mazi, ki je dosedaj vodil ljubljansko državno realko.

Načelnik Josip Mazi je v šolskih in splošnih prosvetnih krogih dobro znan. Rojen je bil 24. januarja 1872 v Zireh. Absolvirал je ljubljansko realko, nato pa univerzo in tehniko na Dunaju, kjer je študiral matematiko in opisno geometrijo. Posvetil se je profesorski službi in bil leta 1901 imenovan za profesorja na državni realki v Ljubljani, kjer je od tedaj nepretrgoma služboval do danes, torej polnih 30 let na istem zavodu, kar je pač redek jubilej in vreden, da se še sam na sebi za beleži in oceni.

V dobi, ko je bila realka še popolnoma nemška po učnem jeziku in po profesorjih, je užival g. Mazi sloves izvrstnega, pravičnega in odlično narodnega profesorja. Umevno je, da je bil zaradi tega Nemcem trn v peti in so ga često poskušali odstraniti s zavoda. K sreči jim to ni uspelo in po prevratu je bilo Maziu izročeno vodstvo te velike in važne srednje šole.

Naloga novega direktorja je bila izredno težka. Pod Avstrijo je bila realka popolnoma nemška zavod s pretežno večino nemških, šovinizma prežetih profesorjev, čeprav so bili učenci na njej skoro sami Slovenci. Te nezdružne razmere so povzročile, da na zavodu ni bilo prave discipline in da predvojnja realka v naši javnosti ni bila na najboljšem glasu. Ob prevratu so se razmere še poslabšale, ker so se vrnili s fronte starejši dijaki, da končajo svoje študije, in se seveda niso mogli tako lahko zopet vživeti v srednješolsko disciplino. Enako se v nove razmere niso hoteli vživeti nemški profesorji. Energični roki direktorja Mazija in njegovemu doslednemu vodstvu pa se je posrečilo, da je zavod ne le rešil propada, temveč ga kmalu tako povzdignil, da ga štejejo danes med najboljše srednje šole v državi. Prebroditi je moral marsikatero težkoto, a s sistematičnim delom je realko poslovenil, nadomestil nemške profesorje s slovenskimi ter uvedel med dijaštvom red in disciplino. Sam nadvse vreden in točen, je isto zahteval tudi od vseh svojih podrejenih, v nagrado pa jim je lahko kazal vedno lepši razpored, ki si ga je pridobival zavod pod njegovim vodstvom. Po hudih bojih je ohranil zavodu njegovo postojanje, ki je last Kranjske hranilnice, in dosegel, da se je renovirala, tako da spada danes zopet med

naše najlepše šolske palače. Pri reformiranju našega srednjega šolstva se je zavzemal za to, da bi se realka spremenila v zavod, ki bi mogel nuditi svojim dijakom čim večjo možnost izbire poklicov. Dosegel je, da je s šolskim letom 1929/30 postala »I. državna realna gimnazija z realnim oddelkom. Od I. do IV. razreda je pouk enak, od V. razreda naprej pa se deli v realne in realno-gimnazijske razrede.

Kot profesor se je g. Mazi mnogo bavil s literaturo in prevedel v slovenščino tudi celo vrsto dram, ki so se igrale po raznih krajih Slovenije. Spisal je tudi več učnih knjig ali vsaj sodeloval pri njih. Po prevratu je izgledalo, da se bo posvetil visokošolski karijeri. L. 1919. je vodil vaje v opisni geometriji na tedanjem tehniškem visokoškolskem tečaju v Ljubljani, a v šolskem letu 1919/20 je postal honorarni profesor za opisno geometrijo na tehniški fakulteti ljubljanske univerze. Vodstvo realke pa mu je dalo toliko dela in oprjel se ga je s tako ljubeznijo in energijo, da je opustil tako svoje literarno delovanje, kakor tudi svoje udejstvovanje na univerzi.

Uspehi direktorja Mazija so obrnil nanj pozornost vodilnih činiteljev naše prosvetne uprave. Ponovno je bil zato pozvan v razne komisije, ki so sestavljale v Beogradu načrte za reformo naših srednjih šol. In ko so odpali razni strankarski vpilvi in oziri, je bil pri organizaciji banških uprav imenovan za načelnika prosvetnega oddelka dravske banovine. Iz osebnih razlogov tedaj tega mesta ni nastopil, temveč je do danes ostal kot vršilec dolžnosti na položaju direktorja I. državne realne gimnazije, ki pa jo sedaj končno zapušča in nastopa že pred poldrugim letom mu namenjeno odlično mesto.

Novi načelnik prosvetnega oddelka je mož širokega obzora, velikega umevanja za potrebe življenja in šolstva, mož velike energije in delavnosti, dosleden in pravičen, vedno odkritosrčen, od nekdanj veran pristaš jugoslovenske ideologije. Zato smo prepričani, da se bo pod njegovim vodstvom prosveta v dravski banovini na vseh poljih krepko razvijala dalje na temeljih, ki so jih položili njeni dosedanj voditelji, predniki načelnika Mazija.

Jerici Zupančičevi v spomin

Ljubljana, 4. julija

V tistem Preserju, tam pod žalostno gorjo je živel s svojo družino tiho in vdano soproga šolskega upravitelja Zupančiča, dobra mati štirih otrok. Kakor je bilo tiho njeno življenje, tako tiho je bila tudi njena smrt. Odsila je nenadoma, brez slovesa in upamo tudi, da brez bolečin. Zastalo je njeno srce in smehljaj njenih ustn v smrti je pričal, da je odsila njena duša v večnost po plačilo za življensko trpljenje.

O prikljubljenosti pokojnice sta pričala s cvetjem zasut mrtvaški oder in veličasten pogreb. Na zadnji poti so jo poleg žalostne družine spremljali množični prijatelji in znanci. Učitelji iz okolice so ji zapeli v slovo. Otrokom, ki jih je tako lepo vzgojila, naj bodo poleg spomina tudi njeni vzgledi srčne dobrote in vdanosti v tolažbo.

Pri odebalelosti vsbija redna zdravilna uporaba naravne »Frans Josefove« grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo »Frans Josefovo« vode tudi pri zamaščenju srca kot zelo dragoceno sredstvo, in sicer s jutraj, opoldne in s večer tretjino čaše. »Frans Josefova« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kongres jugoslovenskih pravnikov

Predsedništvo Stalnega odbora kongresa pravnikov je odločilo, da bo v prvih dneh meseca oktobra letos četrti kongres pravnikov v Skoplju. Točni datum se bo sporočil pravočasno.

Kakor prejšnji kongres bo imel tudi ta dva dela: strokovni in zabavni. Na sporedu strokovnega dela bodo razpravljanja o referatih: o Dušanovem zakoniku, tobačnem monopolu in pravni naravi tega, zaščiti kmetovalca v izvršbi, povračilu škode, povzročene z motornimi vozili, hipoteki na živini. Z zadnjim referatom je bil zamenjan referat o agrarni reformi, ki je postal neaktualen.

Svrha zabavnega dela na shodu bo medsebojno spoznavanje naših pravnikov v Južni Srbiji. Prirejen bo velik izlet na Kosovo polje in v Gračanico. Za manjši del izletnikov se namerava izlet na Kajmakčalan in Ohridsko jezero.

Člani »Pravnik«, ki se nameravajo izleta udeležiti, se morajo prijaviti društvu »Pravnik« najkasneje do 1. septembra. Prijava naj bo točna in mora obsegati: točen naslov, poklic, starost, navedbo, kakšno prenočišče naj se po možnosti pri-skrbi. Obenem je plačati članarino. Ta je za člane svobodnih poklicev 100 Din, za njih rodbinske člane 80 Din, za državne in samoupravne uradnike 60 Din, za njih rodbinske člane 50 Din.

Notar Hinko Požun šestdesetletnik

Gor. Radgona, 4. julija

V ponedeljek poteče 60 let, odkar je začel luč sveta tukajšnji notar g. Hinko Požun, ki je znan, priljubljen in spoštovan ne le samo v tukajšnjem sodnem okraju, temveč tudi daleč naokrog. Ni to samo jubilej rojstva, temveč tudi jubilej narodnega dela.

Rodil se je 6. julija 1871. v Loki pri Zidanem mostu kot sin posestnika. Gimnazijo je študiral v Celju, visoko šolo pa v Gradcu. Po končanih pravnih študijah je vstopil v službo kot notarski kandidat v pisarno notaria Baša v Celju in nato v Kozjem pri notarju Barletu. Dne 25. julija 1911. je bil

Notar Požun (X) s prijatelji pred svojo zidnico

imenovan za notaria v Gornji Radgoni, kjer je prevzel pisarno po notarju Streclu Francu. Ta mesec poteče tudi 20 letnica njegovega notarijata v G. Radgoni. Jubilar je bil ves čas svojega življenja izrazit narodnik in je imel tudi borbe za svoj obstanek poseben v nemških krajih kakor v Celju, pa tudi v Gornji Radgoni v času prevzema pisarne.

Strankarsko se ni mnogo udeleževal, pač pa je bil vedno zvest naprednjak, priljubljen ter spoštovan tudi od političnih nasprotnikov posebno v Gornji Radgoni, kjer si je s svojim delovanjem pridobil mnogo zaslug za občino. Takoj po prevratu leta 1918 je postal gerent občine gornjradgonske. Vodstvo v takratni dobi ni bilo lahko, ker je do tega časa bila občinska uprava le v nemških rokah ter je jubilar moral začeti orati ledino. Kot gerent je storil in ukrenil neštete korake v dobrobit naših občin; sam je sestavil takrat memorandum na deželno vladu v Ljubljani zaradi obsežnih posestev in modernih občinskih opkarn, ki so bile do prevrata last prejšnje nemškonacionalne radgonske mestne občine. Njegovo najbolj koristno delo pa je bilo tudi sodelovanje pri ustanovitvi dobro uspevalo občinske hranilnice, ki je pričela poslovati 27. marca 1925. Ta zavod je postal največ po njegovi zaslugi v kratkem

Z državnega prvenstva v sabljanju

Jugoslovenska »Helen Mayer« gđe. Margit Kristian (Vel. Beckerek), zmagovalka v floretu med Singerjem in Pintaričem (Makabi), zmagovalec juniorjev v sablju.

iste kakovosti ...

ā sedaj mnogo cenejše!

štedi
Vaše

fino perilo

času važen gospodarski in kulturni činitelj, ki si je kljub hitemu nasprotovanju nekaterih zagrizenih zasleplencev pod vestnim vodstvom jubilara kot hranilničnega ravnatelja pridobil splošno zaupanje. Ta domarni zavod spada vključno kratki poslovni dobi po stanju vlog sedaj med najmočnejše obmejne denarne zavode.

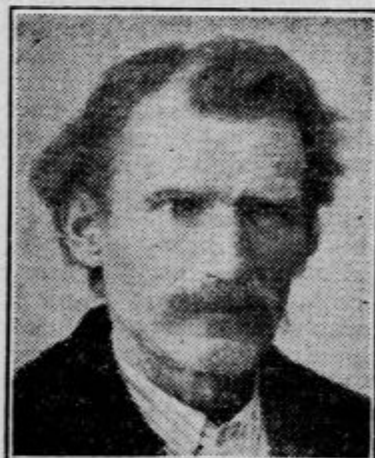
Pred leti je naš jubilar vzbudil zopet k novemu življenju tu ob meji nad vse potrebno narodno obrambno institucijo — podružnico CMD, koje agilen predsednik je vsa leta od ustanovitve. Ljudstva pomaga kjerkoli more tudi v gmočnih potrebah, posebno pa podpira vsa društva in ustanove. Za neštete zasluge je dobil red sv. Save IV. reda. Čeravno bi se kot strokovnjak že davno lahko preselil s svojo pisarno v kako večje mesto, tega ni storil, ker se mu je priljubila lepa Priekita in postala takorekoč njegova druga domovina. Kot delaven mož in vinogradnik, si je pred leti kupil srednje vinogradniško posestvo na Polickem vrhu. Slavlencu iskreno čestitamo ter želimo še dolgo vrsto srečnih let!

ni 5.142.332.02 Din. Pri prodaji električnega toka svojim odjemalcem je imela zadruga dobička 35.366.89 Din. Raznega električnega materiala je prodala zadruga za 66.125 Din, kjer je bilo prebitka za 5643.89 Din. Zadruga je včlanjena v Zvezi slovenskih zadrug. Izvršena je bila revizija, ki je dokazala vzorno poslovanje. Poravnani je ves dolg pri Skodovih zavodih, ki so izvršili elektrifikacijo Sevnice. Pri volitvah so ostali člani načelstva in nadzorstva isti kakor v prejšnjem letu.

80-letnica zaslužnega moža

Mojstrana, 4. julija

Ročil se možje iz preprostega kmečkoga stanu, ki bi si stekel v življenju toliko zaslug, kot si jih je 80letni Jože Košir vrgel Lipnikov iz Mojstrane. Že kot mladenič se je vedno zanimal za domače razmere in stremel za napredkom domačije. Vidimo ga kot ustanovitelja Gasilnega društva Moj-

strana, čigar član je že nad 60 let in družba še vedno načeljuje. Gasilno društvo ga je letos izvolilo tudi za častnega člana. Enako se udeležuje kot občinski odbornik že nad 50 let in je od l. 1910. edini častni član občine. Jubilar je tudi zelo sposoben čebelar in je svoje čase prepotoval mnogo sveta s svojimi čebelicami. Vzgojil je 4 sinove v naprednem duhu in so vsi vzgledni gasilci. Mož je še vedno izredno krepak — prava gorenjska korenina in še vedno poln zdravega humora. Zaslužnemu jubilaru iskreno čestitamo k 80letnici in mu želimo še mnogo sreče.

Čitajte ilustrovano revijo
»ŽIVLJENJE IN SVET«

Gasilno društvo v Slivnici pri Celju

ki lepo napreduje ter je nedavno blagoslovila svojo motorno brigado.

Rumunski nogometaši v Jugoslaviji

Delegat ZNP izroči rumunskemu delegatu spominski dar pred tekmo Zagreb-Bukarešta, pri kateri so Zagrebčani zmagali s 6:2.

Važna skupščina avtokluba

Brzovška 13. maja 1931.: Prošli četrtak se je vršila skupščina avtokluba M. A. C., na kateri je prišlo do razpora med predsednikom in blaginjakom. Nekd član, ki se je drugače vedno zadržal mirno in stal ob strani, je premočrnil situacijo, pa je prekinil prepričanje z zelo važnim govorom, iz katerega prinašamo radi njegove važnosti kratke izveščke: »Gospodje skupščinarji! Kot lojalni član tega kluba smatram za dolžnost, da vam med drugim naznamim, da vozim že več let s DUNLOP-gumami, pa nisem doživel še do danes nikake nezgode ali nesreče.«

Enema.

Z ljubljanskimi geografi v Ljutomerskih goricah

V lepi in prijazni Priekiji — Čarl Prekmurja — Uspehi ekskurzije

Ljubljana, začetkom junija.

Dvadeset študentov-geografov pod vodstvom prof. dr. A. Melika in asistenta dr. Rakovca roma od Pragerskega proti vzhodu, povsem v stilu geografske »himne«. — »tam dol po cestici... vandrovček vandrovček molle!« — Nad Ptulskim poljem žari vroč, življenja prepevajoč dan. Od Cirkovcev do Ormoža nadaljuje ekspedicijska not v vlakom in še dalje do Ivanjke in v osrčje Ljutomerskih gor. Z imenom Ivanjke, ki je tesno združeno ime z Lovra Petrova: a: tudi nas je on povedel skozi Velikansko grabo gor na Svetinje in dalje do Jeruzalema, kjer smo se zazrli v mehko razgibano pokrajino. Slov. gor. pa na Dravsko polje do Haloz in Varadžina: in zopet na v Slovensko krajino do Cankove in Bogojine. Okoli nas pa širni Jeruzalemski vinogradi, pa vinčarji in spodaj v grabah tu in tam raztresene kmetije. G. Petrovar na nam je dal temeljito pojasnila o gospodarskih razmerah. Tudi njegovo gostoljubnost, ki nam jo je izkazal pri svoji zidnici v Jeruzalemskem vrhu, bo vsak od nas ohranil v najboljšem spominu.

Kljub vročini in vplivu Jeruzalema je ekskurzija točno po programu priporočila v Ljutomer, kjer je doživela tako od strani posameznikov, sprejem in pogostitev, kakršnega nismo nikoli doživeli. G. Petrovar nam je tudi povedal, da je v Ljutomeru, kjer je dom gosp. Katke Rajhove, kakor vedno na stečaj odprti svoja gostoljubna vrata. Nato pa z brodom preko Mure in stopili smo — pretežno večina pravi — na prekmurska tla in kmalu nas je prevzel občutek človeka, ki so mu naslikali kako stvar v najbolj črni potezah, na strani in se čudi, ker uvideva njih nanižanost in izmišljenost, če ima on sam še nepokvarjen čut in pa razumevanje za ono, česar ni v njem ali kar je morda drugače v njem in v njegovi naložbi domovini. Že pokrajina sama na sebi! Kdor ima enostranskega okusa mora uživati v lepota prekmurske ravnine, v otožnem miru tistih jagredovih drevoredov, v pokolu velikih prekmurskih vasi, ki se s svojimi tako značilnimi in svojevrstnimi cerkvami in graščinami skrivajo v gostem drevoju. Na obzorju se izkubljajo konture Slovenskih gor, na severu pa vzvalovi svet v prekmursko Goricko od Cankove do nad Dolnje Lendave.

Pot nas vodi skozi slovite Beltince v Lj. novo, kjer domuje naš kolega-geograf Matija Maučec. Tu občutimo prvič gostoljubnost prekmurske doma, ki prav nič ne zaostaja za ono onstran Mure. Iz Lipovcev je prav blizu do žel. postaje, odkoder se odpravimo proti Murki Soboti. Zmaj vznesni nevihta, da vzvalove žitna polja in klonejo jagreda, a še predno dospemo v prestolico Slovenske kraljine, zažari zopet v svitu solnčnega zatona vsa ravan.

Murška Sobota velja med nepoznavalci običajno za nekako mesto preganstva na osnovi boškovskega česa. Vsi smo se pa že pri prvem pogledu otresli teh vtisov. Pa tudi menda ne bi nobeno kranjsko mesto sprejelo naših študentov tako z odprtimi rokami, kakor nas je Murška Sobota ta večer. Žal, da se nismo mogli osebno zahvaliti načelniku občine, g. Benku za sprejem. S svojim obiskom so nas počastili z sreski poglavar Lipovšek sodnik dr. Parkaš, notar dr. Koder in tako mnogo priložnosti k ugodnemu vtisu, ki smo ga iz Sobote odnesli. Tudi nas je presenetila ustrežljivost ravnateljstva Martinčiča, ki nas je ugodno prenočil in nam je celo organiziralo s svojimi golenci prijetno jutranje budnico.

Ta dan smo se pa potegnili z vozovi proti Gorickemu, najbolj severnemu predelu Prekmurja, tu preide svet polagoma v gričevje, širši in umirnejši oblik kot v Slovenskih goricah, pa tudi z mnogo manj trte: obenem smo tu v področju prekmurskega jezika.

Prost vsak, kakva pa je na ljubljanskih ulicah? Pogledajte ob urah živahnega prometa tja na Franciškanski most, pred pošto, pred Figovca — kolobocja. Ljudje se dretnjo in buhajo ko na semnju, stopajo drug drugemu na kurja očesa, skačejo pred vozili sem in tja kakor preplašene ovce... ali je to red, ali se to spodobita za velenost, kar je Ljubljana kljub vsemu obkroževanju vendarle?

Čast sicer Ljubljancem; Jutro red in je sploh v vsakem oziru napreden, toda na ulici ga veseli biti prometna ovira in bi najraje imel, da se tramvaj ogne njemu, ali vsaj njegovemu psu. In če namerava policija, kakor je zaprtja, v bodoče bolj strogo praktičirati cestne prometne predpise tudi na pešci, je gotovo, da bo v svobodi dresirani Ljubljancem godrnjal, močno godrnjal, ampak je taka diktatura potrebna. Red mora biti. Trotoar je za pešake, cesta pa za vozače. In bi moralo biti enako kaznivo, če hodiš po cesti, kakor če

skih evangeličanov. Povzemo se do Pečarovec s cerkvijo sv. Sebastijana (Sebaščana), da s to solnčne višine pregledamo tudi ta svojevrsni svet in še celo ta občina, ki ni videti bozurna kako premožna, nam je po posredovanju svojega župana nudila vse, kar je bilo v njeni moči, da bi nam bilo bivanje v njej prijetno. Še celo eno uro dalje proti severu v šoli poleg gradu nad Mačkovi smo doživeli prijetno presenečenje, ko nas je tamonjaščki učiteljica pogostila s jagodami. Pa tudi tu smo se morali le prezgodaj ločiti in se zapeljati v vlakom nazaj v Murško Soboto.

Pa zopet smo vandrli na vzhodni tam dol po cestici proti Bogojini. Ob cesti se vrste dolge vasi. Martijanci s starinsko cerkvijo, Moravci, nadalje posebno značilni Tešanovci. Ljudje povsod prijazni in ustrežljivi. V mraku nas pozdravi stolp Pečnikov cerkve v Bogojini. Hitimo, da si jo ogledamo in podamo vsak svoje več ali manj nemerodajno mnenje, nato pa nas sprejme pod krov prijazni dom tovariša Jožeta Maučeca, kajti tudi tu ima geografija svoja zastopnika. Vsa njegova družina, pa župan in številni študentje bogojinski, vsi si prizadevajo, da bi nam čim bolj ustrezili.

Naslednje jutro se odpravimo z avtom dalje na prekmurski vzhod do Dolnje Lendave. Tudi tu je sprejem preserjal vsako pričakovanje. V spremstvu g. župana Geze Sitarja, odvetnika g. dr. Pikuša poštnega uravritelja g. Žurjara, ravnatelja meš. šole g. Dobrovnikarja i. dr. smo se povzpeli v Lendavske gorice do cerkve sv. Trojstva, odkoder smo še enkrat prezledali vse širno Prekmurje, ki ga ravno odzodit oblake nenačrt v vsi njegovih razprostranjenosti. Opoldanske ure so nam ob zvokih godbe in v razgovorih s priljubljenimi gostitelji predvsem tudi z dekanom g. dr. Jeričem le prehitro minile. Prisrčnega slovesa na kolo-dvoru skoro ni moglo popisati. Vlak nas je zapeljal v medimursko ravan in dalje vso dolgo pot do Ljubljane.

Ekskurzija je dosegla v vsakem oziru svoj cilj: prikazala je udeležencem vse prirodne in antropogeografske značilnosti Dravskega polja. Slovenskih gor, prekmurskega Dolenjskega in Gorickega. Zbrala je fotografske posnetke tako geomorfoloških značilnosti, kakor tudi tipov vasi, hiš, dvorov, gospodarskih poslopij itd. iz teh teh predelov. Pokazala je udeležencem tudi vse splošno zanimivosti in lepota, teh pokrajin. Dosežila je tudi svoj drugi cilj: da namreč naveže stike, da razprši predsodke, ustvari medsebojno razumevanje in ugledu. Ljubljanski akademiki-geografi upamo, da bomo našli še mnogo posameznikov, našim novim prijateljem od Ivanjke do Lipovcev, Ljutomer, Lipovcev, Murške Sobote, Pečarovec in Bogojine do Dolnje Lendave pa izrekaše še enkrat najpolnejšo zahvalo in na svidenje!

Koncert trboveljskega mladinskega pevskega zbora v Rogoški Slatini

Rogaška Slatina, konec junija.

Na Petrovo sem se prvič v življenju podal v Rogoško Slatino s namenom, da bi po težkem sezonskem delu našel tam oddih in zdravje zase in svojo družino. Lepi hoteli, veliki eksotični parki, izvrstna voda itd. so me tako omamili, da bi najraje preživel tam kar cele počitnice. Na žalost nista bile istega mnenja moja žena in hčerka. Pa ne zaradi slatinske vode, temveč samo zavoljo premmogih lukenj v mojih žepih in preobutljivih listnicah, ki sliči preneženju metulji-jim krilem — prepravu za herbarij. Oprijel sem se zadnje rešilne bilke, češ, morda bi se dalo kaj zaslužiti s glasbo. Da bi tega nikdar ne omenil. Takoj se me zaloputnila poslednja vrata. Zaropotalo je kot iz strojne puške: »Ali nisi videl, koliko so zaslužili trboveljski otročki na svojem prekrasnem koncertu? Prešlele smo natančno vsa poslušalca. Niti toliko jih ni bilo, kolikor je štel zbor mladih pevcev. En učitelj, trije duhovniki, par tujih gospodskih de. Vsi osta-

vozi po trotoarju. In če je predpisano: vozil desno, mora tudi veljati: hodi desno! Po eni strani gor, po drugi dol, — pa ne bo nobenega drenjanja in nobenih karambolov. Pa se bo lepo gladko razvijal ves ulični promet in ne bodo trpeli živci ne pasantov ne voznikov ne prometnih redarjev.

Pravim: prav je, če bo na ljubljanskih ulicah zavladal strožji red. Odobravam to, če tudi sem sam prizadev. Ah, kakšen užitek je bil doslej drveti na motorju ali avtu s 50 km hitrostjo tam po dolgi, ravni, asfaltirani Miklošičevi cesti! Tudi težki avtobus in tovorni vozovi so si tam radi privoščili kakšen tempo... Ah, lepi časi! Toda je prav, da se bo to nehalo. Dosti je bilo že nezgod in da jih ni bilo več, je pripisati zgolj dejstvu, da imamo vozači vedno več sreče nego je zaslužili. Sploh pa: po Ljubljani ni nikomur treba drveti, Ljubljani ni Pariz ali Dunaj, pri zmerni vožnji si v par minutah z enega konca na drugem, torej vodi počasi, tudi bolnica in mrtvašnica ni daleč.

Pa smo s strožjim cestnim redom prizadevati tudi kolesarji, hvala Bogu. Saj mi... kar je res je res, mi smo bili že pravzaprav nadloga. Švigali smo po mestu, kakor se nam je ljubilo, desno, levo vsemu, po vseh mogućih in nemogućih krajih, tudi po trotoarjih in v hiše in iz hiš, — mi nismo poznali nobenega reda in respektirati nobenega predpisa. In nikogar ni ubogi pasant bolj klet kot kolesarja in tudi avtomobilist je bil bolj bal kolesarja na cesti kot pa kake neumne krave. Poučeni strah, to je bil kolesar. Sem bil priča, ko je iz hiše čez trotoar privoščil kolesar podri damo. Na njen opomin, da se tako pač ne sme

in se bližiti hiši in namreč ter čisto malopripronega ljudstva. Čisti dobiček je bil namenjen za revne rudarske deca, a gospoda se je za časa koncerta morda raje sprehajala po parku in se naslajala ob glasbenem ocah — jazzu. Povpraševala sem po slovenskih intelektualcih, učiteljih, uradnikih, trgovcih itd. Seveda je bilo vse zapleneno ali pa je nujno odpotovalo. Sploh so bili težki izgovori.

Koncert se je vršil v letni dvorani Zdraviliškega doma. Vročina ni tedaj ovirala in dež ni hotel padati. Tudi reklama je bila več kot dovoljna. Jutro je objavilo fotografijo zbora. Koncert je bil pravočasno plakatiran. Razen tega je zbor pel na dan koncerta pri maši v cerkvi in par pesmi tudi pred poslopjem Zdraviliškega doma.

Kaj sem hotel! Še isti večer sem se moral vrniti s družino v Zagreb. Kljub temu mi ni žal, da sem spoznal lepo in vabljivo Rogoško Slatino. Najlepši utis mi je pa zapustil v duši koncert osemdesetletnega mladinskega zbora iz Trbovelj. Dovolite, spoštovani gospod uredniki, da spregovorim in znak priznanja in v vzpodbudo tej idealni in nadebudni mladini in njenim požrtvovalnim voditeljem, še nekoliko besed o sporedu in njega izvajanju.

Spored je obsegal 13 pesmi. Štiri slovenske narodne: E. Adamiča »Zabučale gorec« (češka), E. Berana »Veberna pesem« (ruska), J. Malata »Lastavica« (moravska) in F. Marolta »Pase Janko« (slovaška). Vse štiri harmonizirane za troglasen a capella zbor. Nadalje štiri dvoglasne zborne, komponirane na narodna besedila s spremljevalnim klavirja: E. Adamiča »Izpraševalnica«, »Pastirica«, »Tri purci« in S. Premra »Rože za Marijo«. In končno tri troglasne a capella zborne: E. Adamiča »Kdo najlepše živi«, J. Aljaža »Triglavi« in M. Kogoj »Mladinska«. Meni so bile posebno všeč mladinske pesmi Adamiča, Kogoj in Premra. Kogoj je mojster v tem žanru. Njegove otroške pesmi, zložene na mladinske tekste, odlikuje nežna priprostost, pobožna navnošt, užigajoča dramatičnost in najpristnejši humor — »meh za smeh«. Premra je poet, kadar se loti narodno - religiozne lirike. Škoda, da se tako malo bavi s mladinsko literaturo. Emil Adamič je pa naš najpodojitejši, a tudi od Boga nadarjen skladatelj otroške pesmi. Že v Novih akordih je priobčil mnogo otroških pesmi, katere je pozneje izdal Učiteljska hišarka pod naslovom »Otroške pesmi« (Mati poje otrokom — Otroci poje materi). Te pesmi so že takrat mnogo obetale, češ, to so bile malo pod vplivom nemške romantike (Schumann). Edini konkurent je bil ta krat Adamič v tem žanru pokojni Benjamin Ipativ. Za dokaz navajam dva klasična primera B. Ipativa: »Na poljanec«, »Božji vlek«, samospeva s klavirjem, zložena na besedilo Zupeničevih »Pisanic«. To sta dva bisera v naši glasbeni literaturi. V novjšem času pa je bil prekosil Adamič Anton Lajovic v svojih zborih (izdanih po Glasbeni Matici), komponiranih na besedila Zupeničevih »Cilicabac«. Ali Adamič niso vzeli poguma niti Lajovičevi, niti Kogojevi uspehi. Gnan po neusahljivi inveni, napačno sledijo iz svoje bogate duše nove, čarodajne pesmi za male in velike otroke. Po vsej pravici zasluži ime »slovenskega Mussorgskega«.

Kdo bi ne bil vesel zbora in pevovodje, ki izvaja našo izvrstno mladinsko glasbeno literaturo. Da ste videli na odru letne dvorane Zdraviliškega doma 80 od solnce obarjenih ličic, ki se s takim navdušenjem prepevali, kot bi jim še vse toplejši žarki izžarevali iz razvnetih, nedolžnih src! Lepe pesmi, krasni glasovi, čista intonacija, jasna izgovorjava in vokalizacija, smiselno in občutno predavanje — vse skupaj en sam močan vtis: vizionarnega doživljanja. Pevovodji gosp. učitelju Avgustu Suligojju, ki je priključil iz mladih ser toliko očarljive lepote, od srca čestitam. Nam vsem, ki ne moremo ali pa ne znamo tega doseči ne pri mladih niti pri starih, ključem: »Tu se speglaj, brunna duša!«

Srečko Kumar

Sleparstvo neznanega pustolovca

Novo mesto, 4. junija.

Pustolovski tip, ki se sam označuje za Slavka Himerja, se je zopet pojavil med našim kmetijskim ljudstvom, to pot v Selih pri Šumperku, kjer si je izbral za žrtve neko kmetico, od katere je izvalil 300 Din s pretezo, da je poslan k njej kot uradni grškega načelnika, kamor naj naslednji dan pride z njegovim listkom, da dvigne na sobi 4. denar, katerega so poslali njeni sorodniki iz Amerike.

Zenica je v resnici prišla na srečno načelstvo. Ko pa so gospodje spoznali, da ga žena žrtve prekanega sleparja, so jo napotili na orožniško postajo, kjer je izpovedala orožnikov vso svojo nesrečo, ki jo je doletela. Po točnem opisu, ki ga je žena podala orožnikom o Slavku Himerju, je upati, da pride premeteni slepar, ki ne prestanto išče novih žrtve, kmalu v roke pravice.

vozi, se je kregal, češ, voz je voz. Če sme avto takole ven iz hiše, sme tudi kolo. Logika, ki je dami kar sapa zapra. In je potem samo poveljno pripomnila kolesarju, da naj bi bil vsaj zvonil. Pa se je razhudil, kakor hudica bom pa zvonil, če ni manj zvonca?!

Tako nesramni že, oprostito, smo bili kolesarji. Zda upamo, da ne bomo več tako. In smo zadovoljni, ker hoče policija naučiti reda tudi pasante. Da ne bo vedno samo kolesar kriv, če koga podere. Ljudje naj se navadijo prav hoditi; trotoarja naj se držijo in kadar hočejo na drugo stran, naj se ne poženejo kar na slepo čez ulico kakor kura, ampak naj se prej na levo in desno ozrejo, — pa ne bo nihče povozen.

Kakor rečeno: jaz samo podpravljam novi strožji cestni red. Pozdravljam ga kot avtomobilist, kot kolesar in kot pešec in pravim: Bil je že čas. Ampak nekaj pa le še moram pripomniti.

Sem fanatik pravčnosti. Pa se mi to ne zdi prav, da je policija pričela s strožjo prometno kontrolo nenadoma — brez vsakega predhodnega svarila. Tako je v prvem naskoku zasledila nič manj ko 80 vozačev na raznih nepravilnostih: ta ni vozil prav, ta prehitro, ta ni imel zvonca, ta ne luči in tako in enako.

Hm, hm... Če se je na eni strani razpela zankovitost, je vendar temu nekaj kriva tudi popustljivost na drugi strani. Ali ne? Po mojem pravnem čutu se tem 80 nepravilnim vozačem kljub temu, da so zaslužili kazni, vendarle godi krivica.

Za drugikrat bi vsakakor prosil poprejšnjega blagohotnega svarila. Smili se mi teh 80 nesrečnih žrtve dosedanjega pomankljivega cestnega reda.

Fr. K.

KOLINSKA
TVORNIKA
ČIKORIJE
KOLINSKA KAVA!

Po sedemnajstih letih

Ljubljana, 4. junija.
Gospod uredniki! Že večerja ste poročali, da bo v nedeljo na svečan način izročena odedu stavbniškega delavstva Narodne strokovne zveze stavbniške skupine nekdanje Narodne delavske organizacije v Trstu. Prinesli ste tudi aliko to častiljivo in za našo razmere res zgodovinsko zastavo. Kor sem se sam aktivno udeleževal bojev slovenskega delavstva v Trstu, mi dovolite, da pristavim k vašemu poročilu še par stavkov, ki prihajajo od srca meni, gotovo pa tudi vsem drugim nekdanjim narodnim borcem v Trstu in okolici.

S ponosom se še danes spominjamo onih lepših dni pred vojno v Trstu, ko je začel slovenski življenj na vseh koncih in krajih odločno naskakovati umetno ustvarjene italijanske postojanke. V tem boju je igralo slovensko delavstvo častno in važno vlogo. Ustanovilo si je Narodno delavsko organizacijo, in katere je bil tudi Zvezslovenski železničarjev, matična našega današnjega močnega Udruženja jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev. Narodna delavska organizacija si je postavila za nalogo, da v steno in fronti čim uspešneje zastopa in brani svoje narodne in socialne ideale. Pod praporom to organizacije in praporom njene zidarske skupine je slovensko delavstvo izvajalo nešteto bojev in doprineslo mnogo žrtve na svobodi, kmalu in celo na življenju. Svoj ognjeni kret sta ta dva prapora prestala na prvemajskem pohodu po Trstu, ko je po »Piccolu« nahujskana postila na masa s kamenjem, palicami in celo revolverji dejansko napadla slovenske manifestante na trgu Golodni. Odločno, čepno s žrtvami, je bil ta napad odbit, ponosno in svobodno sta vihrali obe zastavi v nadaljnjem pohodu slovenskih množic po tržakihi ulicah.

Ugodno leto 1914. je ustavilo smagovito ofenzivno tržakihi Slovencev. Narodno delavstvo je moralo oditi ali na bojišča ali pa v joča. Obe njegovi zastavi sta bili shranjeni v močnem poslopju Ciril-Metodove šole pri Sv. Jakobu.

S krvjo pisana zgodovina je priselila Trst Italijanom in s tem otvorila novo dobo, dobo kalvarije za jugoslovensko prebivalstvo v novi Juljski Krajini. Pri napadu na slovensko šentjakobsko šolo sta bili fašističnemu besu izpostavljeni tudi obe naši delavski zastavi. Zastavo centralne Narodne delavske organizacije se je fašistom res posrečilo sežgati, rešena pa je bila zastava zidarske skupine, razvita leta 1912.

Dolga je bila ta juna pot za zastavo po raznih krajih Italije in tudi preko tujih držav v svobodno Jugoslavijo. Dances je ta prapor, ki nas spominja na veliko in uspešno boje Slovanstva v predvojnem Trstu, v varnem zavetju Narodne strokovne zveze v ljubljanski Delavski zbornici. S solzami v očeh jo hodiš tja ogledovat njeni bivši nacionalni vojskaki. In jutri, v nedeljo bo slovensko izročena v Delavski zbornici odedu stavbniških delavcev Narodne strokovne zveze.

Po sedemnajstih letih, odkar se je moral umakniti iz javnosti in se skriti pred sovražniki, bo jutri zgodovinski prapor novič ponosno zaviljal v svobodni in udi-njeni domovini na čast zavednega narodnega delavstva, zopet pozivajoč k delu in borbi za delavsko in narodno idealo, zbirajoč okrog sebe vse še žive bojovnike iz predvojnega dobe in one nove sinove, ki hočejo nadaljevati pošteno delo za moč in veličino narodne domovine in za čim bolj-ši gospodarski in socialni napredek vseh njenih sinov.

Eno kolo blejskega šahovskega turnirja se odigra v Ljubljani

Veliki mednarodni šahovski turnir na Bledu, za katerega vlada med domačimi in inozemskimi ljubitelji šahovske igre največje zanimanje, se bo otvoril 22. avgusta in bo trajal do okrog 25. septembra. Udeleževalo se ga bo 14 svetovnih mojstrov, katerih imena so šahistom že splošno znana, in sicer so to, kakor nam javljajo: Aljehin, Bogoljubov, Niemcowicz, Spielmann, Maroczy, Rubinstein, Kashdan, Flohr, Sultan Khan, Tartakower ali pa Euwe in iz Jugoslavije dr. Vidmar, Pirc, Kostić in dr. Astaloš. Vodil bo turnir dunajski mojster Kmoch.

Otvoritev bo najbrž v hotelu »Toplica«, a posamezna kola se bodo odigrala tudi v drugih hotelih. Eno kolo pa bo odigrano v Ljubljani, ki je, kakor znano, z znanim prispevkom podprla prireditve.

Danes ob 17.30
Igrišče SK ILIRIJE
DRŽAVNO PRVENSTVO

Ilirija: Primorje
PREDTEKMA OB 16.30.
8464
V vsakem vremenu.

Kmetijski vestnik

Nevarni gospodarski škodljivci

Največja ovira vsakega javnega dela, predvsem gospodarskega, je razdvojenost organiziranega članstva. Opaža se, da staro strankarstvo še vedno ne miruje. Mnogi ljudje se ne morejo otresti škodljivih strankarskih razvad in ne morejo brzdati svojih strasti, dasi so napravili že mnogo gospodarske škoda. Poleg tega je še ne-rosčiji svet grda poteza teh ljudi, ki ogražajo sploh vsako skupno gospodarsko in tudi drugo udeleževanje. Na kmetih, ki obdajajo gospodarsko krizo s vsemi zlimi posledicami, so spraviljeviši. Kmetje želijo sodelovanja zlasti na gospodarskem polju, ali že pride kak nepoklicanec med nje, da po tihem prepreči to, kar bi si radi ustvarili. Hudi časi, v katerih živimo, so tem napoklicancem deveta briga. Nadaljevati hočejo svoje pogubonono delo, češ: »Če ne pojro tako, kakor hočemo mi, pa naj vname vse vrag!« Ti ljudje notejo nikakega kompromisa.

Kdor pozna naše kmetijske razmere, temu se morajo kmetovalci smiliti do dna duše. Ako se bo razkrajevalno delo nadaljevalo, bo vsak poziv k složenemu gospodarskemu delu brez uspeha. Tega naj se zavedajo naši činitelji, ki so poklicani, da rešujejo krizo in kmetijska vprašanja.

Zivimo v času koncentracije. Dva žana zahteva to. Marsikje se bojuje videnje ljudje združiti k skupnemu pridelovanju in razpečevanju dobrin. Prošili bi oblasta, da pomagajo zbirati konstruktivne elemente, neglede na bivšo strankarsko pripadnost, vsem drugim pa s svo odločnostjo prepreči, je njihovo pogubonono delovanje.

Kot primer gospodarske razdrapanosti vzemimo samo naše mlekarstvo. V Ljubljani in druga mesta se dovažajo mleko le po starih navadah, kakor so to delali naši pradedje. Nastale so razne združbe in zveze, ki so obstajale nekaj časa, ali ne aume se vprašati, kako so delovale, ker so razpadle. Dejstvo je bilo, da je bilo toliko in toliko kapitala šlo v izgubo. Če vprašamo, kje je bila krivda, moramo reči, da v strankarski razgriznosti in v postavitvi mladih reizkušnih ljudi na vodilna mesta. Leno leto se je ustanovilo pri nas Mlekarstvo društvo s edinim namenom, da se zberejo raztresene moči k skupnemu delovanju. A žal že dviga glavo naša pristna novost, ki preti, da bo ostalo vse tako, kakor je bilo doslej. Geslo teh razdrapalcev je: »Če ne pride naš človek noter, ne sodelujmo!« Podobnih primerov bi lahko našli na stotine.

V takih razmerah je vsako delo nemogoče. Človek se mora čuditi otroškemu veselju teh razgrizov, ki uničujejo vse, kar so drugi požrtvovalni in marljivi ljudje ustvarili ali bi radi ustvarili. Najrazbujših sredstev se poslužujejo razdrapci in uživajo nesrečo, ki so jo sami priklili.

Skraini čas je, da pristojni činitelji onemogočijo to razdrapalno delo. Sredstev za izločitev takih ljudi s mest, na katera ne spadajo, je dovolj.

Če primerjamo ustroj prebavi mladega teleta z odraslo živaljo, opazimo, da je tukaj precejšnja razlika. Znano je, da imajo prežvekovalci tri predželodca, ki služijo samo za shrambo zaužitih krm. Šele četrty želodca, to je siršičnik, prebavlja hrano. Dokler teleta pijejo mleko, sa vsa prihrana vrši v siršičniku, kajti v amp in kapica sta za polovico manjša kakor siršičnik. Šele po osmih do dvanajstih tednih postane telet voja od tega in ko telet prične uživati rastlinsko hrano, postanejo ti trije predželodci, v amp, kapica in devetogub, tri do štirikrat večji in v tem razmerju ostanejo za vse življenje.

Prava prebava se torej vrši le v siršičniku. Če se pa pospešuje delovanje siršičnika pri mladem teletu, in to v prvih mesecih, z močnimi krmili (mleko, tropina, ovsen zdrob itd.), se pristi, da siršičnik hitreje in bolje razme prebavne sokove in tako se ta sposobnost ohrani skozi vse življenje živali. Zdrav siršičnik je torej prvi pogoj, da se prebava in hraba krmne izvršuje temeljito. Če se pa siršičnik pokvari s slabim krmiljenjem, niso živali nikoli tako ješte.

Tako je opažati, da se pri teletih, ki jih pri odstavljanju slabo napajamo s mlekom, pevečajo predželodci in čreva, živalce postanejo trebušne, z vdrim hrbtom in živinje je videti zelo zanemarjeno. Mnogi starokopitniki so mnenja, da mora telet izgubiti svoje teletje meso; to pa je silno pogrtešno. Iz takih telet ne moremo nikdar vzgojiti prvovrstnih živali. Kar se v mladosti izgubi, se pozneje ne da popraviti.

Redno in izdatno napajanje telet s mlekom ima za posledico, da se siršičnik dobro razvije; vsi ostali predželodci so s črevesjem vred manjši, zaradi česar dobi žival vitko, polno in pravilno telo.

Mleko je pač popolna hrana; tudi posneto mleko ima dovolj snovi v sebi, ki so potrebne za razvoj okostja. Kar smo s posnemanjem odvzeli, se pa nadomesti z močnimi krmili.

Dandanes moramo pač stremeti za tem, da se živali v mladosti krepko razvijajo in da dosežejo tako bolj zgodnjo dozorelost. S tem neprimerno mnogo pridobimo.

Zgodnja dozorelost živine mora biti naš cilj, če hočemo vzgajati prvovrstne živali. Ta dozorelost je lastnost, ki jo bolj vzredimo in ki ni toliko prirojena. Da se pa razviti le s pravilnim krmiljenjem, in to s zadostno tečno krmno, zlasti s beljakovinsko in fosforato klajo v prvih petih mesecih. Teleta morajo torej dobiti mleko, odnosno mleko podobno hrano vsaj do petega meseca starosti. Če ni dovolj posnetega mleka na razpolaganje, potem se pa mora dati to v drugi obliki, kakor v lanenih tropinah, debelih otrobihi, ovsnem zdrobu.

Malda teleta je treba torej v mladosti krepko hraniti, pa naj se potem vzreja živina za pitanje ali za plemo. Če hočemo to doseči, moramo teletom pokladati dovolj fine beljakovinske in fosforate hrane, ki pa je le v mleku in v močnih krmilih.

Ob službenem posetu novega generalnega direktorja SUZOR-a

Po službenih poslih se mudi v Ljubljani novi generalni direktor Osrednjega urada za zavarovanje delavcev g. dr. Avguštin Arselin. To je njegov prvi službeni poset Ljubljani, našim socialno-zavarovalnim ustanovam ter predstavnikom oblasti in naših gospodarskih in delojemalskih korporacij. Tak stik je potreben in je škoda, ako že preje niso bile ustvarjene tesnejše vezi med službenimi predstavniki državne centrale za delavsko zavarovanje in zastopniki naših važnejših gospodarskih in socialnih korporacij. Mnogo trenj, v kolikor so se tekom razvoja našega zavarovanja delavcev pojavljala, bi potem ne bilo,

ali pa bi se izražala v milejši obliki. Stalnjeje direktno sporazumevanje je potrebno posebno v času gospodarske in socialne krize, ker je važno, da se ustvari harmonično in uvidno sodelovanje vseh čimteljev, ki imajo za svojo dolžnost, da blaže posledice težkih časov.

Mnogo kritike je bilo tako od strani gospodarskih, kakor od strani delavskih krogov izneseno proti sedanjemu ustroju zavarovanja, proti preostni praksi in izvajanju zavarovanja, ki je omejevala praktično dnevne potrebe in se ozirala preveč samo na lastne interese. Popularnost zavarovanja je najjačša obramba zavarovanja. Malo je omej, ki bi jim bilo socialno zavarovanje že iz načela nesimpatično. Kakor pa delavstvo zavarovanje zahteva za sebe avtonomno in spoštovanje svojih interesov, tako morajo tudi interesi dobiti zavest, da bodo njihove upravne težnje v delavskem zavarovanju našle polno razumevanje. Delavstvo zavarovanje mora biti živ in sprožen regulator življenja, iz njega mora biti duh najdemokratičnejše uprave, široke uvidenosti in vestne pravičnosti ter zakonitosti.

Iz vseh teh razlogov predstavnika vsotne uprave našega delavskega zavarovanja v svoji sredi od njegovem prvem službenem prihodu iskreno pozdravljamo. Želimo, da bi mu uspelo v težkih časih gospodarske depresije voditi delavsko zavarovanje v varno zavetje dobrega razvoja in izpopolnjevanja. Njegova strokovna sposobnost bo novemu generalnemu direktorju olajšala, da v vseh krajih države konsolidira zavarovanje in izvaja reforme, ki so potrebne tako za zavarovanje delavstva kakor za naše gospodarstvo. Pri tem težkem prizadevanju bo našel pomoč pri vseh, ki hočejo zavarovanju dobro. Kot Slovenec bo g. generalni direktor znal ceniti posebno prizadevanje in uspehe delavskega zavarovanja v dravski banovini, ki more po svojem nad 40letnem uspešnem delovanju zase reklamirati legitimacijo, da vzorno gospodarski in socialni napredek.

Dr. Avguštin Arselin je bil konec leta 1889 v Ljubnem na Gorenjskem kot sin učitelja. Tako je moral od prvega dne življenja gledati in občutiti, kaj je borba za življenje. Gimnazijske študije je dovršil v Novem mestu in v Ljubljani, visokošolske pa v Pragi in na Dunaju. L. 1914 je vstopil v vojsko službo, iz katere pa je v L. 1919 prešel v institucijo delavskega zavarovanja, kjer se je krepko in iniciativno udeleževal v prvih organizacijskih težavah. Z uspešno ustvarjajočo ambicijo je dr. Arselin teoretično in praktično posegal v težke probleme delavskega zavarovanja. Praktično razumevanje zavarovanja si je izpopolnil pri delavsko-zavarovalnih zavodih v Gradcu in na Dunaju. S prenosom nezgodnega zavarovanja železničarjev v našo državo je bilo dr. Arselinu poverjeno vodstvo železniške zavarovalnice zoper nezgode v Ljubljani. Z uveljavljenjem nove enotnega zakona o zavarovanju delavcev v L. 1922 je bil dr. Arselin premeščen k novo ustanovljenemu Osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Na vodilnih mestih je od prvega početka delal na organizaciji delavskega zavarovanja v državi in moral v tej lastnosti orati trdo ledino praktičnega izvajanja

zavarovanja. Njegovo hitro razumevanje stvari in hitro odločevanje mu je prineslo dožnjo ročevanja najtežjih organizacijskih, pravnih in administrativnih problemov. Nazadnje je več let zavljal mesto direktorja finančno-ekonomskega oddelka poleg umogih drugih važnih funkcij. Po upokojitvi generalnega direktorja g. Milana Glaserja pa mu je bilo poverjeno vodstvo te najvažnejše socialne institucije v Jugoslaviji.

Ljubljana, 4. julija.

Danes ob 12. je posetil generalni direktor SUZOR, g. dr. Arselin, ki se mudi oficijelno v Ljubljani, Trgovsko bolnišnico in podporno društvo, kjer so ga sprejeli komisar Bolniške blagajne g. dr. Pless in ravnatelj g. Podgoršek, predsednik društva g. Klinar in člana ravnateljstva gg. Lovšin in Zemljčič. Prisotna pa sta bila še ravnatelj Okrožnega urada za zavarovanje delavcev g. dr. Bohinjec in podravnatelj Pokojniškega zavoda g. dr. Vrančič.

Predstavniki Bolniške blagajne ter društva so g. generalnemu direktorju iskreno čestitali k visokemu imenovanju, ki ga je dosegel s svojimi velikimi strokovnimi sposobnostmi, ter mu v daljših izvajanjih obrazilili vse pereče težnje društva, ki se tičejo predvsem osnutka novega zakona o socialnem zavarovanju ter ureditve lastnega sanatorija.

G. generalni direktor je pokazal za vsa

aktualna vprašanja društva globoko umevanje ter obljubil svojo pomoč in podporo.

Ivan Dimnik

predsednik JUU-sekcije za Drav. banovino

Preporodaši gredo na morje

Letovanja naše mladine so se pričela. Kdor la more, hiti v obiljem zelenih hribov na Pohorje, na Gorenjsko ali drugam, drugi pa k morju širom dolge dalmatinske obale. Letos so odšli letovati tudi naši Preporodaši. Vek let so se pripravljali. Težko jim je

zavod. Starešinska organizacija »Jadrana«, gradbeno podjetje Dukić, Klub Primorsk, Kolman, prosvetni šef Mazi, trvdki Potnik in Naglas ter razni drugi. Hirijski zavod in šolska poliklinika sta preskrbela ročno lekarno, oz. zdravniški pregled vseh udele-

šla za denar. Starešinska organizacija pa je s čistim dobičkom plesnih prireditelj in akademij položila temeljni kamen Preporodaški počitniški koloniji v Jelsi na otoku Hvaru. Za potovanje potrebna sredstva so pomagale zbirati ljubljanske gospe, predvsem Pucova, Hiensova, Krofova in Bahovčeva, velkodušno pa so akcijo podprli ban dr. Marušič, župan dr. Puc, podstarosta SKJ Ganzl, konzorci »Jutra«, Kreditni

žencev letovanja v svrhu kontrole in primerjave, kaj in koliko so letoviščarji pridobili ob morju.

Trideset Preporodovcev se je včeraj veselih obrazov odpravilo na morje. Mesec dni letovanja jim bo utrdilo zdravje in živce za prihodnje leto vestnega in uspešnega študija. Zato hvala vsem, ki so s podporami omogočili Preporodovcem mesec dni veselja in zdravja.

Vojin Gjorgjević

filmski igralec. (Glej članek »Zanimiva karijera dveh naših v Ameriki« na 10. str.)

Dolnjelendavski poštni urad v novih prostorih

Dol. Lendava, 4. julija. Poštni urad v Lendavi se je dosedaj nahajal v privatnem poslopiju bivše madžarske upravne pošte. Ti prostori so pa postali za sedanjí promet premajhni in neprimkladni, za osebo pa tudi nehygienični.

Zato se je že leta 1919 potrdila sklopa za preselitve. Izvedba preselitve pa se je nekaj let zavlekla, ker je na v postov prihajajočih prostorih bilo treba izvršiti večja adaptacijska dela.

V prasnjanje kredita je delalo preglavico, vendar pa je naposled spoznanje, da je bila najemnina za doseadanje prostora predraga, odločilo v prid preselitve.

Novi poštni prostori so nahajajo v dravni zgradbi okrajnega sodišča. Za pošto in urad so se določile sobe v pritličju na levo od glavnega vhoda. Lokali so lepi, veliki in svetli. Obenem s preselitvijo je dobila naša pošta novo telefonsko centralo, novo pohištvo in druge potrebščine. Adaptacijska dela so stala 80.000 dinarjev. S preselitvijo pošte je ustrezno želji občinstva in tudi uslužbenec.

Naj podamo ob tej priliki nekaj važnejših podatkov o dosedanjem razvoju in prometu občinske pošte.

V madžarski dobi je bila v Dolnji Lendavi neke vrste pogodbeno pošta, ki jo je vodila upravna. Ta je imela za pomočnici dve uradnici. Po prevratu je bila naša pošta pod zagrebško direkcijsko z začasnim osebjem. Ljubljanska direkcijska je prevzela v oktobru 1919. Potem se je premet zelo naglo razvijal. Danes je na pošti šest uradnikov, dva zvančičnika, dva služitelja in brzojavni mojster. Nujno potreben pa je še en zvančičnik, ker sedanja dva le s težavo zmagujeta vsa posla. Lendavski poštini okoliš šteje 12 občin in mesto Doljno Lendavo; prebivalcev je 12.000, ki biva v 1643 hišah. Vsa okolica je razdeljena (razen Lendave same) v tri okolišje, kjer se vsi dostava pošte v enem vsakodnevno, v drugih dveh pa vsak drugi dan. Telefonsko zvezo ima pošta v imozemstvu s vsemi madžarskimi centralami. V najkrajšem času so odprli telefonski promet tudi s Avstrijo. Telefonska centrala je za 50 naročnikov, opremljena je s novim prefekalnim belgijskega sistema in ima 7 interurbanskih vodov. V območju pošte je 71 radijskih aparatov. V

Majdica v družbi

Za tako malo damo je velik dogodek, kadar sme povabiti na južno svoje male prijatelje. Tedaj navadno dobra mamica pokrije mizo »kakor za velike«. Kaj zato, če zgleda pri po južini kakor zemljevidna karta. Nič lažjega kot oprati ga s Schichtovim Radionom, pa bo hitro zopet čist in bel.

SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA

leta 1930, je bilo za 71 in pol milijona Din denarnega prometa.

Iz tega kratkega pregleda se vidi, da je na tukajšnji pošti zelo velik promet.

Poštni urad vodi upravnik g. Zgur Vinko, ki je že od januarja 1920 na tem mestu. Bil je med prvimi uradniki, ki so prišli v Prekmurje. Pri nas se je g. upravnik

popolnoma udomačil, s svojo vestnostjo in korektnim delovanjem uživa pri vseh slojnih prebivalstva spoštovanje. Tudi uradništvo je vestno in njegovo dolgoletno službovanje na enem mestu v Lendavi svedoči, da mu v Prekmurju ugaja. Želimo, da se pošta v novih prostorih še bolj razvije v korist prebivalstva.

60 let gasilnega društva v Ljutomeru

Revija vztrajnega in požrtvovalnega človekoljubnega dela

Ljutomer, 4. julija

V začetku leta 1870. so jeli ustanavljati po vseh večjih krajih gasilska društva. Tudi Ljutomerčani niso zaostali, ampak so na ustanovnem občnem zboru 15. junija 1871 sestavili pravila svoje humanitarne ustanove, ki naj bi pod geslom: Vsi za enega, eden za vse! reševala imetje in življenje someščanov. Pravila so bila že meseca julija potrjena. Kako zanimanje je vladalo za društvo in kako potrebno je bilo, razvidno iz tega, da je leta pristopilo 70 članov, kar je bilo za takratni Ljutomer veliko število. Ker je novo društvo prevzelo od občine le 3 slabe brizgalne in en voz s sodom za vodo, le moralo misliti na boljše opremo in si je že leta 1872. nabavilo snemalno brizgalno, ki je še danes uporabna. Naslednje leto je dobilo društvo zastavo ter je v teku let nakupilo s pomočjo vsega prebivalstva in posebej občine ter hranilnice različno potrebno orodje. Ustanovitelji in prvi načelniki društva je bil Josip Steyer (umrl 14. marca 1889) in za njim do prevrata ustanovnik društva Henk Sideritsch. Leta 1892 je kupilo društvo veliko in težko ročno brizgalno, ki je do leta 1927 uspešno delovala pri večjih in manjših požarih v Ljutomeru in na vsem Murškem polju. V prvih 25 letih svoje obstoja je društvo gasilo 45 požarov, med temi treba posebej omeniti veliki požar v Iliaševcih 24. julija 1882, ko je pogorelo 32 objektov, veliki požar 12. dec. 1884 v Klučarovcih, kjer je zgorelo 43 objektov, in požar na Cveni 1. novembra 1885. Društvo je bilo vedno jako agilno in dobro opremljeno s potrebnimi gasilskimi orodjem. Žal pa je mnogo gasilskega orodja, obleke in knjiž o prevratu izgubilo. Za načelnika je bil po prevratu izvoljen posestnik in tržan g. Alojz Raj. Pod njegovim vodstvom je društvo slavilo svoj 50. letnico. Za njim je načeloval g. Martin Mihalčič, pos. v Ljutomeru. V njegovi dobi je bilo v Ljutomeru in okolici menda največ požarov. Zaradi pasivnega zadržanja meščanov do društva — saj skoraj ni bilo meščana v gasilskih vrstah, pa je njegova organizacija silno trpela in skoraj bi prišlo do razpada te človekoljubne ustanove. Da se to prepreči je pristopilo k društvu na intervencijo mestnega županstva več meščanov in na izrednem občnem zboru 30. januarja 1927 leta je bil izvoljen nov odbor, ki je pričel takoj s reorganizacijo društva in storil potrebne korake za nakup motorne brizgalne ter avtomobila. Od takrat načelnike društva neumorno delavni in od vseh gasilcev spoštovani davčni inspektor g. Lovro Kuharič. Na sliki v sredini. Ker je bila gasilska blagajna skoro praz-

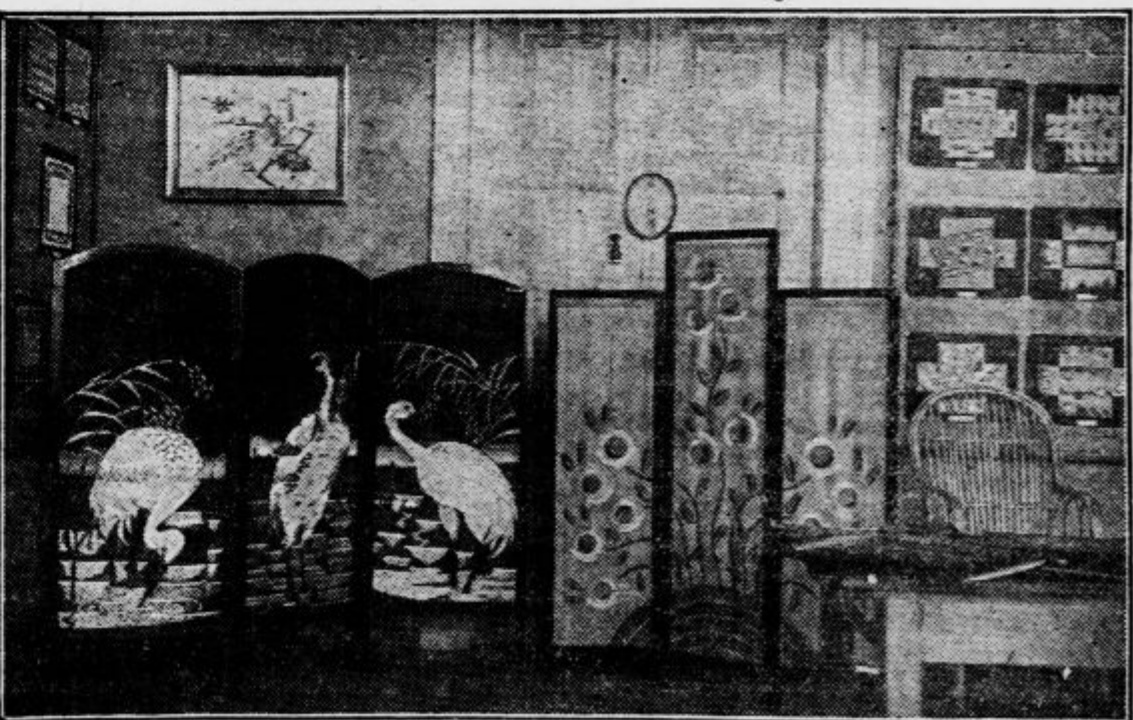
na, je takratni župan g. dr. Stojan sklical premožnejše in uglednejše Ljutomerčane na sestanek v občinski pisarni, razložil potrebo avtomotorke za Ljutomer in jim položil na srce, da je to moči doseči le s skupno podporo. Meščani so podpisali lepe zneske za nakup moderne gasilne orodja in tako je moglo društvo skleniti s češkoslovaško tvrdko »Gasilski zavodi, po pred R. A. Smekal« kungo pogodbo. Dne 4. septembra 1927 se je vršila blagoslovitev prve motorne brizgalne na Murškem polju. Društvo je takrat že imelo gasilski avto za prevoz moštva in brizgalne. Leta 1929. je kupilo društvo še malo motorke iste vrste, ki je vkovana v gasilski avto in vedno pripravljena, da pohiti v okolico zaht. V vsako brizgalno je društvo dobilo 500 m povovrstnih cevi ter je tako dobro oboroženo s modernimi gasilskimi orodjem.

Da se omogoči stavba gasilskega doma, je društvo s jamstvom mestne občine dobi večje posojilo. Stavbišče za gasilski dom so drago volje darovali dediči posestnice in gostilničarke Vamotič, sedaj Vraz. Načrt za dom je na intervencijo g. župana F. Zemljčiča napravil g. Vidmar v Murški Soboti. Dne 23. septembra 1929 so gasilci položili temeljni kamen in stavba je prišla še tisto jesen pod streho. Mestna občina je sklenila, da podari iz svojih gozdov potrebni les in za pripravi za gradnjo. Pridni gasilci pa so vozili les, predec, pesek, apno in drug material. Sploh so gasilci in drugi posestniki iz Ljutomera in okolice opravili vse vožnje brezplačno ter pomagali tudi brezplačno pri dela. Tudi treba pohvalno omeniti posebej one gasilce, ki so dovažali največ gradiva, dasi jim je zaradi tega delo na posestvih zaostajalo. Ti najbolj pridni med pridnimi so bili: Cimerman Henrik, Kikec Franc, Mihalčič Martin, Rus Jožko, Benac Sinigor in Žitek Jožko s Mote. Bilo pa jih je še mnogo drugih iz mesta in okolice. Dnevi gradnje gasilskega doma so bili pač za gasilce najtežji. Oddahnilo pa so si vsi, ko so lani 10. avgusta slovesno blagoslovili in otvorili dom, ko je po mestnih ulicah izražala vojaška godba in je prevzvišni knožski of. dr. Karlin daroval na glavnem trgu sv. mašo.

60-letnico društvenega obstoja slavi danes in jutri ves Ljutomer pod pokroviteljstvom g. bana dr. Marušiča. Jutri se bo na dopoldanskih cerkvenih svečanostih na Glavnem trgu vršila v senčnem Seršenovem logu ljudska veselica, ki bo poleg gasilskih vaj nudila vsem udeležencem prijetno in domače prireško zabavo.

Ljutomer pričakuje da za bodo posetili prijatelji gasilstva od blizu in daleč.

Razstava na Tehniški srednji šoli

je bila za časa otvoritve predmet pozornosti vseh, ki so zanimajo za napredek tega zavoda. Po razstavljenih izdelkih sodeč ni dvoma, da je zavod prvi te vrste v državi in na Balkanu sploh. Izdelki kovinarske, graverske, mizarske in keramične šole bi bili v ponos razstavi vsake srednje ali za-

padnoevropske strokovne šole. Glede umetnoobrtnih izdelkov je zavod zadnja leta napredoval do vzornih uspehov, tako v pogledu dela, kakor tudi sodobnih, modernih vzorcev. Na sliki sta dva paravana vzorne izdelave s moderno ornamentiko.

Poročali smo, da se je prejšnjo nedeljo vršila propagandna dirka kolesarjev iz Kamnika in okolice. Priredili so »poljevo dirko« in razne gym-khana igre. Iz slik, ki jih je posnel vaš dopisnik je razvidno veliko zanimanje občinstva, ki je napolnilo ves Glavni trg, druga slika pa nam kaže zmagovalca »poljeve dirke« izvrstnega kolesarja g. Slavka Jesenovca iz Vrhnike pri pobiranju dinarjeve. Poleg njega zveni sportnik, bivši motorski dirkač g. Valter Stuzzi, ki je vodil dirko. Upoštevajoč veliko udeležbo dirkačev, ki jih je bilo 30, vidimo, da bo kolesarsko društvo lahko uspešno delovalo. S strani občinstva bodo gotovo deležni moralne in gnotne podpore, nekaka garancija nam je pa že res rekorden posest ljudi in mesta in okolice kljub neznosni vročini.

Kolesarska dirka v Kamniku

Domače vesti

* Odkrili soomenika kralja Petra I. V. kralju Osvoboditelju v Ljubljani je končno določeno na dan 6. septembra leto.

* Kralj bo ter 10. sinu, Nj. Vel. kralj je ugodil prošnji posestnika Zamide Franca iz Uršnih sel in sprejel zaproseno botrovstvo njegovemu novorojenčku, desetemu sinu. Pri krstnih obredih bosta zastopala Nj. Vel. kralja v nedeljo 5. t. m. komandant mesta v Novem mestu podpolkovnik gosp. Dic in njegova ga soproga. Zastopnika kralja pripravljajo vaščani lep sprejem.

* Ban službeno odstopen. Ban dravske banovine gosp. dr. Drago Marušić je zaradi službenih poslov odpotoval v Beograd. Zato v torek 7. t. m. ne bo sprejemal strank.

* Avstrijskega generalnega konzula v Ljubljani dr. Hermana Pleinerta je zaradi hud udarcev v visoki starosti 78 let mu je včeraj na Dunaju umrl njegov oče gosp. Oton Pleinert. Iskreno sožalec.

* Vojaške vesti. Ispit so napravili: za čin aktivnega zdravniškega pomočnika Rihard Pirc in Boris Ljupša; za čin rezervnega pehotnega podporočnika kaplari-dijaki: Ivan Teran, Milan Gregorič, Rudolf Deržić, Ernest Černač, Zdravko Zore, Vinko Magister in Anton Lavrenčič; za čin rezervnega sanitetnega podporočnika kaplari-dijaki: Franc Dolenc, Ivan Brihta in Viljem Benigar. Lekmar Stanko Hočevar na Vrhniki je imenovan za rezervnega apotekarskega kapetana 1. razreda.

* Iz naše vojne mornarice. Kakor javlja »Vojni list«, je bil kapetan bojnega broda Viktor Klobučar trajno upokojen in pri tej priliki odlikovan z redom Jugoslovenske krone III. stopnje. Za komandanta mornariškega arsenala v Tivtu je imenovan kontraadmiral Rihard Salher.

* Diplomirala sta na ljubljanski juristični fakulteti g. Josko Humer iz Poljsnika in g. Mirko Potokar. Čestitamo!

* Razpis službe. Kraljevska banaska uprava razpisuje službo sreskega sanitetnega referenta pri sreskem načelniku sresa Maribor, levi breg. Prosili morajo dokazati, da izpolnjujejo splošne pogoje in §§ 2. in 3. zakona o uradnihih ter specialne pogoje za sprejem v javno zdravstveno službo. Lastnoročno pisane in s kolkom za 5 Din kolokorane prošnje, opremljene s predpisanimi in pravilno kolokovanimi prilogi, je vložiti najkasneje do 21. t. m. pri banski upravi v Ljubljani.

Zapiši si dobro v spomin ime naših slastnih „Jajnin“

* Tretje »Jutrovo« potovanje v Pariz na kolonialno razstavo v dnehi 11. do 21. t. m. je zaradi prijazne zadostnega števila udeležencev zagotovljeno. Odhod bo 11. t. m. zvečer ob 20.30 iz glavnega kolodvora z gorenjskim brzičkom. Par mest na tej ekskurziji je še prostih. Zato vabimo še one interese, ki se še niso odločili, naj nemudoma vpošljejo svojo obvezno prijavnico, dokler je še čas, da lahko izvedemo vse priprave v posebnem, da poskrbimo potrebne vizume in zagotovimo v pariskem hotelu primerne prostore. Čim bomo poskrbeli potrebne vizume, bomo prijavili udeležencem v prvi polovici teza tedna po pošti vrnil vidirane potne liste ter jim razposlali razstavne legitimacije in še zadržanja navodila za potovanje. Na razna vprašanja pripominjamo še enkrat, da rabimo za francoski vizum od vsakega udeleženca še eno sliko in za one udeležence, ki niso poklicno samostojni, kakor n. pr. odvetniki, zdravniki, trgovci, nego so kje nameščeni, še potrdilo delodajalca ali službenega predstojnika, da so v tem in tem svojstvu nameščeni, da imajo dopust za potovanje v Pariz in da se morajo na dovršenem dopustu zopet vrniti v službo. Nujno pripravljamo torej posebno vsem onim, ki se bodo še tekom današnjega in jutrišnjega dne prijavili, da se točno ravna po teh navodilih, da ne bo nepotrebnih sitnosti pri preskrbi vizumov. Prijave sprejema tajništvo našega uredništva, ki daje tudi vsa potrebna pooblašila.

* Vse veleizdajale, kakor tudi politične internirance bivše Avstro-Ogrske od leta 1914-1915 v Ljubljani, Mariboru in Gradcu prosim, da se mi javijo s točnimi naslovi v vrhu sestanka v Ljubljani 15. in 16. avgusta. V prijavi naj se navede število oseb (to je žen in otrok) zaradi nastanitve, oskrbe in potovalnih izdatkov. Podpisani posebno prosim g. Popovića, bivšega generalnega konzula pred vojno v Trstu, a po vojni na Dunaju, ki je bil istokotno interniran v Ljubljani, da počasti s posetom naš sestanek. Prijave naj se pošljejo do konca t. m. Na svidenje v Ljubljani! S tovariškimi pozdravi! Mr. ph. Albert Malnarič, lekarnik, Giurgevica (Podravina).

* Izlet grških zdravnikov v Jugoslavijo, ki je bil določen za mesec julij, je odložen na mesec avgust letošnjega leta. Grški zdravniki posejijo pri tej priliki tudi Rogaško Slatino in Bled.

* Velika turneja hrvaških pevcev v južno Srbijo. Renovirani zagrebški akademski pevski društvi »Mladost« in »Balkan« ki

Damske lahke obleke

iz umetne svile od Din 120, iz domače perline od Din 60 naprej pri

F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

Oglejte si cene in blago v naših izložbah! 8649

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

dne 4. julija 1931.
Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1-10, 7. vrsta padavin, padavine v mm. — Temperatura: Prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo.

Ljubljana: 7. 758.1, 22.1, 53. NNE1, 2. — Maribor: 7. 755.8, 21.3, 73. thio. 6. — Zagreb: 7. 761.7, 23.4, 65. SSW1, 6. — Beograd: 7. 758.3, 25.2, 43. NW1, 1. — Sarajevo: 7. 761.0, 20.2, 50. thio. 0. — Skopje: 7. 761.7, 19.5, 67. SW4, 0. — Kumbor: 7. 759.1, 25.5, 53. thio. 0. — Split: 7. 758.9, 28.3, 34. E1, 0. — Rab: 7. 759.5, 26.1, 45. SE4, 3. — Temperatura: Ljubljana 30.8, 18.9; Maribor 26.6, 15.4; Zagreb 34.8, 21.3; Beograd 31.3, 21.2; Sarajevo 30.2, 14.3; Skopje 31.4, 15.5; Kumbor 34.8, 20.9; Split 35.4, 21.5; Rab 34.3, 20.2.

sta se nedavno fuzijonirali v Jugoslovenski pevski zbor »Mladost-Balkan«, katerega arhivistični vodja je znani komunist Jakob Očtovac, se pada na enomesečno veliko pevsko turnejo v južno Srbijo. Dalmacijo in Grčijo. Nj. Vel. kralji Aleksander je za turnejo nakazal prispevek 12.000 Din v južni Srbiji se vrše veliko priprave za sprejem pevcev izletnikov.

* Državna obmejna zastava v Planini pri Raketu. Poročajo nam: Lansko leto so razobesili v Hotedrščici ob meji državno zastavo. Od vseh strani so prišli zavedni Jugoslovenci, da so prisostvovali veliki slovesnosti. Letos se bo isto zgodilo v Planini pri Raketu. Postavil se bo 29 m visok smrekov drog in na tem drogu, ki je zrasel v naših zelenih gozdovih, se bo razobesila veličastna zastava z državnim grbom v sredi. Naj zastava tudi na meji v Planini naznanja državljanom moč in resničnost naše države, naj nam neti plamen ljubezni do kralja in domovine, tulce, ki prestojijo mejo, pa naj opozarja, da je tostran meje krepak narod s silno narodno in državno zavestjo. Slavnost bo 19 t. m. Odvori se bo ob 3. popoldne. Najprej se bodo vršili pozdravni govori pred županstvom. Nato bo šel sprevod do Vilharjevega trga; sprevod bo spremljala zodba. Na Vilharjevem trgu bodo govorili, nato pa bo predsednik izročil zastavo poveljstvu graničarske čete, ki jo bo nesla sama in brez spremstva občinstva na mejo in jo razobesila na drugo. Po izročitvi bo na Vilharjevem trgu veselica s plesom in zabavo v korist trga stroškov. Kakor v Hotedrščici, tako naj tudi v Planini privedi slavnost razobesitve zastave zavedne državljanke iz Ljubljane in iz vse Slovenije, da bo priridev čim svečanjša. V dolžnost nam je, da omenimo, da je blago za zastavo darovala Južnošška, industrijska družba v Kranju, za kar se ji odbor najtopleje in javno zahvaljuje. Prekrasen in umetniški grb za zastavo je napravila gđ. Pohačkova iz Planine. Razstavljen bo nekaj dni v Magdičevi trgovini v Ljubljani. Planina pričakuje 19 t. m. gostov iz vseh krajev ožje domovine.

* Novi grobovi. V Smolniku je preminila Jurkovi rodbini hčerka Ljokica. Pogreb pokojnice bo danes ob 8. na ruško pokopališče. — V državni bolnici v Beogradu je umrl g. Martin Kožuh, orožniški nadrednik II. kl. iz Šabca. Pogreb pokojnika se je vršil 25. junija. — Pokojnikoma blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* Zahvala. Glasbena Matica ljubljanska, odnosno njen odtok za postavitev spomenika Davorinu Jenku, se najiskrenejše zahvaljuje vsem mnogostevnim udeležencem Jenkove spominke proslave 28. junija, ko se je Jenku odprla spominna plošča v Cerkljah pri Kranju. Posebno zahvalo naj sprejme vsa občlta, ki so bila na zastopnikih udeležena na proslavi, in dalje vsi zastopniki društev, ki so se udeležila odprtja. — Odbor Glasbene Matice ljubljanske.

* Slovenščina v koroških šolah. Na gimnaziji v Celovcu je bila pred za slovenske dijake slovenščina obvezan predmet. Z novim zakonom o srednjih šolah od 2. avgusta 1927 pa se je odpravila slovenščina kot obvezen predmet za slovenske dijake in obstoja sedaj samo še kot prost predmet. S tem se je stara pravica koroških Slovencev prekršila. Zato sta slovenska poslanca v koroškem deželnem zboru dr. Franc Petek in Ivan Starčević stavila v deželnem zboru predlog: Deželna vlada se poziva, naj v zadevi slovenskega pouka za slovenske učence na gimnaziji v Celovcu vpostavi položaj kakršen je bil do leta 1927, naj se za slovenski pouk nastavi profesor slovenske narodnosti in naj se vse slovenskomešne šole dežele podredijo enotnemu nadzorstvu. Imenule naj se slovenski šolski nadzornik. Predlog pride na dnevni red v jesenskem zasedanju deželnega zbora.

* Feriarni tečaj francoskega jezika v Zagrebu. Letos bodo prirejeni v Zagrebu tretji feriarni tečaj francoskega jezika po vzorcu inozemskih »cours de vacances«. Te tečaje, ki so v preteklih letih lepo uspeli in si pridobili že svojo tradicijo, organizirata zagrebški Institut Français v spozrazumu z vseučiliščem in ministrstvom prosvete v Beogradu. Tečaji trajajo ves mesec in se morejo podaljšati do 15. avgusta. Solnina znaša 200 Din (profesorji in dijaki plačajo 100 Din). Vnise sprejema Francoski institut v Zagrebu (Novinarski dom, I. nadstropje, telefon 29-44), kjer se dobijo tudi podrobnejše informacije. Ti tečaji so namenjeni vsem, ki se zanimajo za francoski jezik in kulturo, zlasti visokošolcem in učiteljem francoskega jezika na raznih srednjih šolah, katerim prosvetno ministrstvo s posebno okrožnico priporoča obisk tečajev in obenem poudarja, da se bo pri podeljevanju štipendij predvsem upoštevalo to, kako je kandidat obiskoval te feriarne tečaje, ki so najboljša priprava za nadaljnji študij v Franciji.

* Naši v Ameriki. Za drugega tenorista posebnega zbora poletne opere v Clevelandu je angažiran rojak Loize Bele. Znani ameriško-slovenski pevec. Bele je član clevelandške slovenskega zbora »Zarje«. — V Chicagu je po dolgotrajnem bolehanju podlegel sladkorni bolezni rojak Franc Arko, doma iz Sodražice, star 56 let. Leta 1906 je izgubil desno nogo, kar je bila muka zanj, ki jo je potrpežljivo prenašal celih 25 let. Zapušča ženo in šestero otrok. — V Clevelandu je preminil Matija Jelen, star 40 let, po rodu iz Radovljice. V Ameriki je bival 18 let. Zapušča ženo in hčerko in brata. — Istotam so našli ustreljenega rojaka Trudna v njegovem stanovanju. Ali gre za umor ali samomor, se ni moglo ugotoviti. Pokojnik je bil star 50 let in doma iz Loža. — V Ameriki je bival 22 let. — V Clevelandu je umrla tudi Marija Zabukovčeva, doma iz Zagradca. Zapušča moža, dva sinova in hčerko. — V San Franciscu v Kaliforniji je preminil Ivan Judnič, star 47 let, po rodu iz Bele Krajine.

* Sprejem golčencev v gluhonemico. Prošnje za sprejem novih golčencev in golčenk v ljubljansko gluhonemico je vlagati pri ravnatelstvu do 31. t. m.

* Dobava oblek za gasilce. Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje dobavo blaga za 20 letnih oblek, 20 delovnih halij, 24 brisač in 20 službenih čenic za poklicno gasilstvo. Pravilno kolokovane ponudbe in vzorce blaga je predložiti mestnemu načelstvu do 11. t. m. Natančnejši podatki se dobijo v ekonomatu mestnega načelstva.

V ledu

ohlajena Ovomaltine je osvežujoča, okrepiljujoča, hranljiva in prijetna slaščica. V poletni vročini najbolj ugasimo žejo s hladno Ovomaltine, ki obenem osvežuje organizem ter mu daje novo moč. Z uporabo hladne Ovomaltine se vse telo ohlaja in se nadomesti izguba na vodi. Hladna Ovomaltine daje telesu novo moč, vrača izgubljeno življenjsko radost in veselje do dela.

Hladno Ovomaltine zamo-remo lahko in naglo pripraviti v Ovomix-čaji, ki je zatosvrho posebno prirejena in ima dalje to prednost, da je v njej pripravljena Ovomaltine mnogo okusnejša.

Ovomix-čaja se dobiva povsod, kjer se prodaja Ovomaltine, in to za ceno 15 Din.

V vroči poletni dobi jemljemo Ovomaltine lahko ne samo za predjuek in malico, temveč kot osvežujočo pijačo tudi preko dneva ako jo ohladimo na ledu. 8624

* Beograjski otroci na otoku Lokrumu. Na otok Lokrum pri Dubrovniku je prispela večja skupina siromašnih otrok iz Beograda, ki jih Nj. Vel. kraljica vsako leto na svoje stroške pošlje na letovanje. Otrokom 20 dečkom in prav toliko deklicam je kraljica nabavila tudi nove obleke. Otroci ostanejo mesec dni na Lokrumu.

* Znatna podpora za hrvaško Zagorje. Kakor je »Jutro« že poročalo, je bilo hrvaško Zagorje v zadnjem času po toči hudo oškodovano. Za hudo prizadeto prebivalstvo je Nj. Vel. kralj iz lastnih sredstev naklonil podporo v znesku 100.00 Din. Istotako je v to vrhu nakazal podporo za grebški nadškof dr. Bauer v znesku 5000 dinarjev.

* Kuluk v Zagrebu. Na seji finančne odbora zagrebške občinskega sveta je bil storjen sklep, da se od banske uprave zahteva odobritev treh edinic kuluka za leto 1932, za popravilo cest na področju zagrebške mestne občine. Ekvivalent za eno edinic se je določil na 15 dinarjev.

* Neznano kam je izginila. Iz Dramelj nam pišejo: Pred osmimi dnevi je odšla od svoje matere Antonija Pinterjeva, stara 20 let in srednje velika, ki je že dalje časa kazala znake duševne zmedenosti. Ker se še ni vrnila, se prošio vsi, ki bi jim bilo znano, kje se mladenka nahaja, da javijo to njeni materi Neži Pinterjevi v Dramljah ali na občinskemu uradu v Dramljah.

* Luksuzni avto zgorol. V okolici Virovitice, na cesti med Suhim poljem in Gradino se je vnel luksuzni avto znamke »Fiat«, last tovarne špirta v Slavonskem Brodu. Ker ni bilo v bližini vode za gašenje, je avto zgorel.

* Smrt zaradi strele. Nad Sarajevom in okolico je pretekli četrtek divjal hval var z močnim nalivom. Osemnaestletni delavec Branko Bojić je pod neko črešnjo iskal zavetja. V visoko drevo pa je udarila strela in mladeniča na mestu ubila.

* Sanitol za razkuževanje za časa nalezljivih bolezni se dobi v vseh lekarnah in drogerijah. Zahtevajte le originalne steklenice!

Danes ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer

ob znižanih letnih cenah

premiera vesele filmske operete

Valček v spalniku

Nepozabna pustolovščina, ki sta jo doživela

Fritz Schultz

Lucie Englisch

ob svoku sladkih melodij, v veseljem plesnem ritmu v spalnem kraju drvečega ekspreza.

Kot dopolnilo najnovejši Paramountov svojni tednik.

Znižane letne cene!

Elitni kino Matica

Telefon 2124

* Nov »Matchless« model. Z uvedbo motorja »Matchless Light 500« je nastala nova epoha v konstrukciji motociklov ter predstavlja ta model kompletni motocikel skupno z električno svetilko in ne prekoraci težine od 102 kg. Dobremu razmerju sile napram težini se ima zahvaliti ta model, da je boljši v startu tudi pri vseh vzponih, kakor 500 cm O. H. V Super Sport Model. Ker prevozi brez naporov 96 km na uro, je ta motor sposoben tudi za tekma.

* Velika letna vročina zahteva primeren pijačo in je človeku prav težko, da najde pravo okrepilo. Mnoge pijače, ki jih zavzivamo zaradi žeje, nam škodujejo in tako so n. pr. dobro znane kvarne posledice alkohola, ki zmanjšuje telesno odpornost ter duševne in fizične sposobnosti. Kljub temu pa poleti zavzivajo alkohol tudi ljudje, ki mu drugače niso naklonjeni. Alkohole pijače pijejo samo zato, ker so hladne. Iz poznanja kvarnih posledic alkohola je sledila borba proti njemu in nastalo je mnogo brezalkoholnih pijač, o katerih pa je strokovna analiza dognala, da nimajo nobenih hranilnih snovi ali pa samo v neznatni meri. Nehranljive tekočine pa so za naš organizem breme, ki se mora odstraniti. V vročini je naš organizem zaradi povečane potenja itak že oslavljen in ko mora izločevati še nepotrebne tekočine, je znatno preobremenjen in se zastoj troši njegova energija. Kdor hoče poleti obvarovati svojo delavno sposobnost, ne sme za ceno kratkotrajnega osveženja zavzivati pijačo, o katerih ne ve, da so tudi hranljive. Pijače je treba sploh izbrati z največjo opreznostjo. Ni dovolj, da je pijača hladna, biti mora tudi hranljiva. Žal, da za enkrat takih pijač nimamo na izbilo. Kolikor pa znamo, je hladna ovomaltina splošno znano hranljivo sredstvo, ki se po zimski piže topla, poleti pa se priredi hladna v bokalu iz aluminija, ki je znan pod imenom Ovomix. V nekoliko sekundah se z enostavnim tresenjem dobi slastna, osvežujoča in hranljiva pijača, ki izpolnjuje vse pogoje prave pijače za vročino. S hladno ovomaltino je rešeno vprašanje letne pijače na način, s katerim morejo biti zadovoljni vsi prijatelji brezalkoholnih pijač. Brez dvoma bo hladna ovomaltina, ki ima toliko prednosti, našla odjemalcev pri vseh ljudeh, ki so se kdaj bavili z vprašanjem okrepitve pijače ob žeji.

* Praktične knjige. Založba lista »Žena in dom« bo prihodnji mesec razposlala svojim naročnikom prvo knjigo »Postanek otroka in njegov razvoj«. To je prvi del knjige, ki jo je spisal slovita zdravnica dr. Fischer-Dückelmannova. V nadaljnjih mesecih bodo dobile naročnice »Žena in dom« še štiri knjige in sicer: »Za pridne roke«, »Kako naj kuham«, »Vzorna gospodinja« in »Kolektor s praktičnimi nasveti«. Knjige bodo imele nad 500 strani in je cena zanje smešno nizka. Založba se je odločila izdati knjige za lastno ceno. To je storila zaradi tega, da omogoči naročbo teh knjig tudi najrevnejšim ženam. Vsen pet knjig bodo dobivale naročnice za 32 Din s poštnino vred pa 5 Din več. V teli 37 Din. Kroz naročnice se je s temi knjigami zopet povečal. List »Žena in dom« dobo nove naročnice od sedme številke naprej. Moramo reči, da je sedma številka, ki je pravkar izšla, prav tako zanimiva, kakor so prejšnje. List in knjige se lahko naroče z dopisnico pri upravi »Žena in dom« Ljubljana, Dalmatinova ul. 10-1.

* Delajte, ko mislite, da ne morete delati. Potegnite iz žepa polnilno pero in pišemski papir in rešujte korespondenco v vlaku, v kavarni, na vrtu v senci. Izbrano Vam bo služilo le svetovnoznano Montblanc polnilno pero, ki ga dobite pri M. Tičar, Ljubljana.

ITO zobna pasta najboljša!

* Opozarjamo na današnje otvoritveno naznanilo g. C. Korošca.

* Darujte podporo našemu društvu slopih.

Ljubljana, Pod tranco 2-11.

* Uradniška posojila daje Beograjska zadruga, Ljubljana, poštni predal 307.

* Prave Lubasove harmonike se dobijo v Ljubljani. Dunajska cesta 36.

* Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah vam nudi nalcenje kamnoseko kiparsko podjetje Frano Kurnovar, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana, tel. 2787.

* Vse barve, laki, firneži nalcenje pri »Lustra«, Gospodstvska cesta 12.

* Obleke in klobuke kemično čist, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

iz Ljubljane

— Vsi k sokolski prireditvi v Št. Vid nad Ljubljano, ki bo danes ob 15. Velikanski plakat visi nad cesto pred šentiviško narodno šolo. Plakat je izdelan umetniško na platnu z oljnatimi barvami. V Št. Vidu je vedno prijetna zabava, dobra postrežba in nudi posetnikom bogate dobrote.

— Sprevod Narodne strokovne zveze je bil iz tehničnih razlogov odpovedan.

— Obrtno gibanje. V mesecu juniju se je pri mestnem načelstvu prijavilo 43 novih trgovskih in drugih obrtov. Priglasili so svojo obrt: Ivan Grlic, izvrševanje električnih naprav; Jakob Vilhar, trgovina z urami; Frida Hoffmann, ženska krojaška obrt; Marija Pristav, izdelovanje perila; Fran Košnik, kleparska obrt; Marija Guček, trgovina z mešanim blagom; Peregrini: Strovašek, trgovina z manufakturnim in drugim blagom; Anton Kos, podobarska obrt; Ivan Janežič, žaganje drv z motorno žago; mestna občina ljubljanska, vodstvo tuincev po Ljubljani; Josip Boč, krojaška obrt; Marija Bovar, trgovina z mešanim blagom; Fran Kirn, čevljiarska obrt; Ana Marušič, trgovina z mlekom; družba »Elektroindustrija«, napeljevanje električne struje; Ivan Čibašek, najemšček z uporabo avtomatiziranih strojev; Romilda Hribar, strojno pletenje; Lubas in sin, izdelovanje harmonik; Matija Hedžet, trgovina z manufakturnim blagom po protokolu, trdijo Hedžet & Koritnik; Josip Godič, plesarska obrt; Ivan Sekš, brivska obrt; Dominik Marušič, trgovska agentura; Alojzij Šušteršič, prodaja mleka; Vekoslav Kramarič, fotootbrt; Pavla Flašman, trgovina z mlekom; Josip Kelbel, plesarska in soboslikarska obrt; Pavel Bahovec, izdelovanje metel; Marija Žitnik, trgovina s kurivom; Helena Štembov, prodaja sadja in zelenjave; Hinko Richter, predelovanje jedilnega loja pod prot. trdijo Dolničar & Richter; Marija Burkelic, trgovina z mlekom in slaščicami; Anton Pogarčar, kleparska obrt; Mirko Katnić, plesarska obrt; »Desa«, obrt mehanikov; »Jugotehna«, obrt mehanikov; Vincenc Malenšek, kleparska obrt; »Jugosport«, trgovina z gramofoni, ploščami, fotografskimi aparati in sportnimi predmeti; Angela Glo-

— Vsi k sokolski prireditvi v Št. Vid nad Ljubljano, ki bo danes ob 15. Velikanski plakat visi nad cesto pred šentiviško narodno šolo. Plakat je izdelan umetniško na platnu z oljnatimi barvami. V Št. Vidu je vedno prijetna zabava, dobra postrežba in nudi posetnikom bogate dobrote.

— Sprevod Narodne strokovne zveze je bil iz tehničnih razlogov odpovedan.

— Obrtno gibanje. V mesecu juniju se je pri mestnem načelstvu prijavilo 43 novih trgovskih in drugih obrtov. Priglasili so svojo obrt: Ivan Grlic, izvrševanje električnih naprav; Jakob Vilhar, trgovina z urami; Frida Hoffmann, ženska krojaška obrt; Marija Pristav, izdelovanje perila; Fran Košnik, kleparska obrt; Marija Guček, trgovina z mešanim blagom; Peregrini: Strovašek, trgovina z manufakturnim in drugim blagom; Anton Kos, podobarska obrt; Ivan Janežič, žaganje drv z motorno žago; mestna občina ljubljanska, vodstvo tuincev po Ljubljani; Josip Boč, krojaška obrt; Marija Bovar, trgovina z mešanim blagom; Fran Kirn, čevljiarska obrt; Ana Marušič, trgovina z mlekom; družba »Elektroindustrija«, napeljevanje električne struje; Ivan Čibašek, najemšček z uporabo avtomatiziranih strojev; Romilda Hribar, strojno pletenje; Lubas in sin, izdelovanje harmonik; Matija Hedžet, trgovina z manufakturnim blagom po protokolu, trdijo Hedžet & Koritnik; Josip Godič, plesarska obrt; Ivan Sekš, brivska obrt; Dominik Marušič, trgovska agentura; Alojzij Šušteršič, prodaja mleka; Vekoslav Kramarič, fotootbrt; Pavla Flašman, trgovina z mlekom; Josip Kelbel, plesarska in soboslikarska obrt; Pavel Bahovec, izdelovanje metel; Marija Žitnik, trgovina s kurivom; Helena Štembov, prodaja sadja in zelenjave; Hinko Richter, predelovanje jedilnega loja pod prot. trdijo Dolničar & Richter; Marija Burkelic, trgovina z mlekom in slaščicami; Anton Pogarčar, kleparska obrt; Mirko Katnić, plesarska obrt; »Desa«, obrt mehanikov; »Jugotehna«, obrt mehanikov; Vincenc Malenšek, kleparska obrt; »Jugosport«, trgovina z gramofoni, ploščami, fotografskimi aparati in sportnimi predmeti; Angela Glo-

— Vsi k sokolski prireditvi v Št. Vid nad Ljubljano, ki bo danes ob 15. Velikanski plakat visi nad cesto pred šentiviško narodno šolo. Plakat je izdelan umetniško na platnu z oljnatimi barvami. V Št. Vidu je vedno prijetna zabava, dobra postrežba in nudi posetnikom bogate dobrote.

— Sprevod Narodne strokovne zveze je bil iz tehničnih razlogov odpovedan.

— Obrtno gibanje. V mesecu juniju se je pri mestnem načelstvu prijavilo 43 novih trgovskih in drugih obrtov. Priglasili so svojo obrt: Ivan Grlic, izvrševanje električnih naprav; Jakob Vilhar, trgovina z urami; Frida Hoffmann, ženska krojaška obrt; Marija Pristav, izdelovanje perila; Fran Košnik, kleparska obrt; Marija Guček, trgovina z mešanim blagom; Peregrini: Strovašek, trgovina z manufakturnim in drugim blagom; Anton Kos, podobarska obrt; Ivan Janežič, žaganje drv z motorno žago; mestna občina ljubljanska, vodstvo tuincev po Ljubljani; Josip Boč, krojaška obrt; Marija Bovar, trgovina z mešanim blagom; Fran Kirn, čevljiarska obrt; Ana Marušič, trgovina z mlekom; družba »Elektroindustrija«, napeljevanje električne struje; Ivan Čibašek, najemšček z uporabo avtomatiziranih strojev; Romilda Hribar, strojno pletenje; Lubas in sin, izdelovanje harmonik; Matija Hedžet, trgovina z manufakturnim blagom po protokolu, trdijo Hedžet & Koritnik; Josip Godič, plesarska obrt; Ivan Sekš, brivska obrt; Dominik Marušič, trgovska agentura; Alojzij Šušteršič, prodaja mleka; Vekoslav Kramarič, fotootbrt; Pavla Flašman, trgovina z mlekom; Josip Kelbel, plesarska in soboslikarska obrt; Pavel Bahovec, izdelovanje metel; Marija Žitnik, trgovina s kurivom; Helena Štembov, prodaja sadja in zelenjave; Hinko Richter, predelovanje jedilnega loja pod prot. trdijo Dolničar & Richter; Marija Burkelic, trgovina z mlekom in slaščicami; Anton Pogarčar, kleparska obrt; Mirko Katnić, plesarska obrt; »Desa«, obrt mehanikov; »Jugotehna«, obrt mehanikov; Vincenc Malenšek, kleparska obrt; »Jugosport«, trgovina z gramofoni, ploščami, fotografskimi aparati in sportnimi predmeti; Angela Glo-

— Vsi k sokolski prireditvi v Št. Vid nad Ljubljano, ki bo danes ob 15. Velikanski plakat visi nad cesto pred šentiviško narodno šolo. Plakat je izdelan umetniško na platnu z oljnatimi barvami. V Št. Vidu je vedno prijetna zabava, dobra postrežba in nudi posetnikom bogate dobrote.

— Sprevod Narodne strokovne zveze je bil iz tehničnih razlogov odpovedan.

— Obrtno gibanje. V mesecu juniju se je pri mestnem načelstvu prijavilo 43 novih trgovskih in drugih obrtov. Priglasili so svojo obrt: Ivan Grlic, izvrševanje električnih naprav; Jakob Vilhar, trgovina z urami; Frida Hoffmann, ženska krojaška obrt; Marija Pristav, izdelovanje perila; Fran Košnik, kleparska obrt; Marija Guček, trgovina z mešanim blagom

Samo takrat potuješ brez skrbi na letovanje, ako si pred odhodom nabaviš

SHELLTAX

SIGURNA SMRT vsemu mrčesu!

u— Ples v hotelu Tivolij danes. Jazz-kapela. 886
u— Danes popoldne v gostilni pri Kavčiču. Privoz (Prule) kresna veselica. Kegljanje z bokati dobili bo od 10. do 22. ure. Danes vsi h Kavčiču. 888
u— Christoforov zavod vpisuje ves julij vsak dan popoldne in popoldne na Domobranski cesti 7-1. — Vpisnina 20 Din. mesečna šolnina 120 Din
u— Prostovoljno gasilno društvo Vič-Glince, vladno vabi na običajno vrtno veselico danes popoldne v restavraciji v Rožni dolini.
u— Opozorjamo na današnji maš ozlas Pokojniškega zavoda za namenešče glede oddaje 8 trosobnih stanovanj.
u— Zobni atelje. Dentist Ivan Radovan, tehnik. Ljubljana, Selenburgova ul. 4. od 11. do 19. t. m. ne sprejema. 891
u— Dentist F. Palovec, Kongresni trg 14. ne ordinira od 4. do 20. t. m.

Iz Maribora

u— Odhod dr. Alojzja Klemenčiča. S 1. julijem se je preselil s svojo pisarno iz Maribora v Sevnico odvetnik g. dr. Alojz Klemenčič. Z dr. Klemenčičem zapušta Maribor markantna osebnost, katero bomo v narodnih krogih zelo težko pogrešali. G. dr. Klemenčič se je priselil v Maribor po prevratu ter se ves čas z velikim zanimanjem udeleževal tudi javnega življenja, čeprav ni nikdar sili v ospredje. Bil je tih, a resen in odlično narodno kulturne delavec, ki pa je vselej kazal tudi globok občinski čut in bil zaradi tega izredno priljubljen v širokih slojih, med delavci, železničarji ter med uradnim svetom, za katerega je zlasti v času stanovanjske zaščite izvojeval marsikatero ostro bitko. Reče, ki so potrebovali pravne zaščite, pa niso imeli denarja za pravo, so našli pri dr. Klemenčiču vsikdar odprta vrata in srce. V nacionalnem oziru dr. Klemenčič ni trpel praznih fraz in kričev, bil pa je zato kljub temu za dosledno in odlično narodno-gospodarsko politiko in je to svoje prepričanje vsikdar krepko uveljavil, zlasti v bivšem Gospodarsko političnem društvu v Mariboru. Razen v tem društvu je bil dr. Klemenčič dolgo leta tudi odbornik Slovenskega študentskega, a vneto je podpiral vsako narodno kulturno delovanje in socialne ustanove, kjer je videl, da se res nesebično in stvarno deluje. Na sodišču je bil dr. Klemenčič znan kot izvrsten pravnik, sicer včasih oster, a vsikdar stvaren in koncilijanten zastopnik, med kolegi odkrit in ljubezljiv ter ustrezljiv tovariš. Sevnici, kjer želi dr. Klemenčiču najboljših uspehov, čestitamo na takšni pridobitvi!

u— Sokolska župa Maribor poziva vse žlane, da se udeležijo v čim večjem številu društvenega nastopa Sokola v St. Ilju.

u— Sokolsko taboreneje v Logarski dolini. Udeleženci odnutele v ponedeljek z jutranjim vlakom ob četrti na 6. Mariborski udeleženci naj bodo pol ure pred odhodom vlaka že na kolodvoru, da uredijo zadnje formalnosti. Priključitev udeležencev iz Murske Sobotice in Ptuj na Pragerskem.

u— Ciril-Metodov kres bodo žgali pri Pohorskem domu. Vabimo prijatelje Pohorja.

u— Danes na god sv. Cirila in Metoda vsi narodno-zavedni Mariborčani na sokolsko slavnost v obmejni Senti! Odhod iz Maribora z vlakom ob 12.28, povratek ob 20.10. »Mejašje na noge! Na slavnosti bo pel »Jadranci«!

u— Razstava v tiskovni tožbi Rudolfa Tumpeja proti Adolfu Jelenu, uredniku »Udruženeje železničarjev«, se bo vršila v turek 7. t. m. ob pol 9. pri okrožnem sodišču v Mariboru ob št. 53 in ne v četrti 9. t. m. kakor so nekateri listi pomotoma poročali.

u— Avtobusni promet. Ker se je izkazalo, da Mariborčani številno posejajo avtobuse, ki vozijo preko Hoč do Reke, bo uvedeno do nadaljnjega poseben nedeljski avtobusni promet do te izletne točke na Pohorje. Avtobus bo odhajal z Glavnega kolodvora ob pol 6. zjutraj, z Glavnega trga pa ob 6. Povratek iz Reke ob pol 7. Popoldan pa bo vozil izpred Glavnega kolodvora ob tri četrti na 5. z Glavnega trga ob 5. Povratek iz Reke ob 6.

u— Pobegnili je od doma služkinja Terezija Furlan, nslužbena pri upokojenemu podpolkovniku Vidmarju. Dekle je pustilo doma vse perilo in obleko. Bila je zadnje dni duševno precej razkrojena in ni izključeno, da ni izvršila samomora.

u— Nezgod v Cirkovici. Na Dravskem polju je padel z voza 47-letni dežnik Jože Paranja in si zlomil desno ključnico. — V Spodnjih Hočah je padel raz oboko, katero je popraviljal, 45-letni Karel Golob in si pri padcu zlomil levo nogo. — V Trševu pri Sv. Petru pa je ob koncu sezone črešnji padla 24-letna posestnikova hči Julčika Savčeva in si zlomila hrbtnico ter zadobila tudi več notranjih poškodb. Vse ponesrečene so odpremili v bolnico.

u— Z voza je padel v Jezdarski ulici 27-letni prevoznik Franjo Slanec in si zlomil levo nogo nad kolenom. Prepeljali so ga v bolnico.

u— Nesreča služkinje. V petek popoldne je pozval okoli 17. ure orožniški postajevodja Karol Hirs iz Rač mariborski rešilni avto, da je odpeljal v bolnico neko neznan dekle. Orožnik je našel kakih 14 let staro deklico ležati na nekom slivniškem travniku v globoki nezvesti. Pri njej ni bilo nobenih listin, da bi bilo mogoče ugotoviti identiteto. Včeraj pa je prišlo dekle k zavesti ter se je izkazalo, da gre za 20-letno Terezijo Furman, služkinjo v Prešernovi ulici, katero so od navedenega dne njeni službovalci pogrešali.

u— Črno pleskan dvokolo je bilo ukradeno iz večje okrožnega sodišča g. dr. Karola Kieserija. Kolo je znamke »Puch« in vredno 1500 Din.

u— Kino predstav: Grajski kino do vključno nedelje 100 odst. nemški govoreči in zvočni vefilmi »Tango ljubavi« in »Unl. on kino od petka dalje Dolores del Rio v zvočnem vefilmu »Evangelina«.

Iz Celja

u— Agilno gasilno društvo v Gaberju bo imelo danes popoldne veliko tombolo s 600 lepimi dobikti. Med njimi je nekaj predmetov, ki predstavljajo večstočinarško vrednost. Podprite požrtovalne gabske samaritanke!

u— Sreski gremij trgovcev v Celju je imel predvčerajšnjim občni zbor, o katerem smo že poročali. Pomotoma pa je iz ostal v poročilu pasus, v katerem se je gremij izjavil, da bo sklical v najkrajšem času izredni občni zbor, na katerem se bo sklepalo o definitivnem pristopu k Društvu »Trgovski kolegij«. Dotlej na bo pristopil gremij k društvu kot član s pridržkom naknadne odobritve po izrednem obnem zboru.

u— Občni zbor Juzoslovenske Matice v Celju, ki bi se bil moral vršiti v petek zvečer, bo v turek 7. t. m. ob 20. v rdeči sobi Narodnega doma.

u— Izredna seja celjskega mestnega občinskega sveta bo v sredo 8. t. m. ob 20. na mestnem načelstvu. Na dnevnem redu bo sklenanje o osnovanju lastne mestne policije.

u— Akademsko pevsko društvo »Obličje« iz Beograda, ki šteje okrog 80 prvovrstnih pevk in pevcev, bo na svoji turneji po naši ožji domovini gostovalo v Celju v turek 14. t. m.

u— Celjski nogomet. Danes popoldne ob 17.30 bo v Gaberju prijateljska nogometna tekma med SK Svoboda iz Maribora in mladim moštvom SK Olimpia iz Gaberja.

u— Psi ne smejo v mestna kopališča. Mestno načelstvo opozarja lastnike psov, da je v smislu predpisov strogo prepovedano jemati nse h kopanju v vsa mestna kopališča ob Savinji.

u— Razne nesreče. Na travniku je padla 50-letna žer, prozovnega delavca Marija Romihova s Kalobija in si poškodovala desno roko v rami Na Gomilskem se je na cesti splašila krava 75-letnemu posestniku Francu Božiču, ki je padel z voza in si izpahnil levo roko v rami. Pri čiščenju sobe je padel 16-letni služkinji Doroteji Grčarjevi iz Celja zavesin drog na glavo in jo poškodoval. Pred mestnim načelstvom so popadli 26-letno Nežo Deželakovo iz Larži porodno bolečino. Reševalni avto jo je prepeljal v bolnico. Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

u— Zobozdravnik dr. Stane Vrhnovec ne ordinira od 12. do 26. t. m.

u— Obnovite čim prej srečke II. razreda drž. razredne loterije. Rok za obnovu je do 9. t. m. Na razpolago so tudi nove srečke.

Iz Zagorja

ZOBNI ATELJE

I. HRIBOVŠEK

Zagorje ob Savi ostane zaprt do 26. julija t. l. 8700

NAZNANILO!

Centenemu občinstvu naznanjam, da izvršujem trajno ondulacijo po ugodni ceni od Din 80.— naprej, nov sistem vodne ondulacije po Din 20.—

Priporočila se za obilen obisk
FRANJO FILIPOVIČ,
frizer, Loke št. 49, v hiši g. Pravičiča
TRBOVLJE 8742

Iz Kamnika

u— Na sportni akademiji, ki bo v soboto 11. t. m. v Kamniškem domu, bo deloval tudi Kamniški salonski orkester. Predprodaja in rezerviranje vstopnic v trgovini Slatnar.

u— Kino bo imel danes in jutri na sporedu »Kaczmarek, vojaški sluga«.

Iz Škofje Loke

Dr. Iv. Hubad

zobozdravnik

v Škofji Loki ne ordinira od 8. do 18. julija 1931. 8718

Iz Kranja

u— V kinu v Narodnem domu se prodaja danes ob 5. popoldne in ob 9. zvečer najnovejši Tom Mix film v petih dejanjih »Prvi na cilju« in veseloigra v dveh dejanjih.

Z Jesenice

u— Carinarica bo končno le zgrajena, ker je ministristvo odobrilo licitacijo dela, ki se je vršila že januarja. Gradbeno delo so poverjena ljubljanski tvrdki Tönnies. S tem je po zaslugi zupanstva in drugih činiteljv ugodno dolgoletni želji našega kraja. O zgradbi carinarice bomo še poročali.

u— Vojaški nabori. Dne 27. t. m. se bodo vršili v telovadnici meščanske šole na Jesenicah vojaški nabori za občino Gorje in Boh. Bistrico; 29. t. m. za občino Jesenice; 28. t. m. za Boh. Srednjo vas, Dovje, Mojstrano in Rateče in 30. t. m. za Kranjsko goro in Koroško Belo.

Iz Trbovelj

u— Sportna prireditve. Danes gostuje v Trbovljah ZSK Hermes, ki je znan po svoji lepi igri tudi izven dravske banovine. Nastopi kompletno s prvo garnituro, kar bo za SK Trbovlje — kljub zadnjim uspehom — trd oreh. Upamo pa, da bo enajstotica SK Trbovlja častno zastopala svoje barve in da jih vidimo v oni igri, ki so jo predvedli zadnje čase.

u— Kino Sokol predvaja danes ob 4. in 8. krasen zvočni film, poln smeha »Marjane«. Poleg »Seviljski kavalir«. Vse Marjane imajo prost vstop!

Iz Novega mesta

u— Lepi uspehi novomeške meščanske šole. Dne 28. in 29. junija je priredila tukajšnja državna meščanska šola razstavo risb in deških in deklinskih ročnih del. Razstava je pokazala nepričakovano lepe uspehe, čeprav se je meščanska šola pričela šele 1. oktobra lanskega leta. Posebno so ugalje prostoročne risbe, predvsem pa so bili zanimivi lepo poslikani lesen krožniki, a tudi ostala dela, tako med drugimi tudi radijski aparat učenca Vodopivca in slike učenca Pascola so vzbujale pozornost. Učitelstvu čestitamo! Tudi razstava dekliske osnovne šole je bila v čast šoli in uč-

telstvu. Malčki pa so si s svojim vrtcem prav tako osvojili naša srca. Poročali smo razstavo deške osnovne šole, da bi bila tako slika popolna.

u— Drzna tatvina kolesa. Inkasant tvrdke »Ilirije« g. Kovač Franc se je pripeljal s kolesom znamke »Kosmos« sistema »Steyr« št. 560—6000 na kolodvor, kjer je izstopil, kolo pa pustil izven postajnega splotja. Le kratko časa se je razgovarjal na peronu s komandirjem novomeške orožniške postaje narednikom g. Cetinom, naka se je vrnil, a kolesa ni več našel. G. Kovač je tatvino takoj prijavil orožniku.

u— Zadeva o premešitvi selmšča iz Loke je povzročila med tamšnjimi zanimanci veliko razburjenje. Sklican je bil protestni sestanek proti premešitvi v gostilni pri Košaku, ne da bi bil sestanek pred javljen po zakonskem določilu kompetentnemu oblastvu. Sestanek se zato ni mogel vršiti.

Iz Slovenske Bistrice

u— Kmetijsko - gospodarski sestanek bo v nedeljo 12. t. m. v Slov. Bistrici v dvorani hotela »Bozgrad« pod vodstvom sreskega kmetijskega referenta g. inž. Ferlica. Ob pol 10. se prične predavanja strokovnjakov g. inž. Ferlica, Priola, Rudla in Predana o kmetiskem gospodarstvu v dobi današnje krize, sadjarstvu, vinarstvu, vnovčevanju pridelkov, živinoreji, racionalni uporabi krme in mlekarstvu. Obenem bo razstava najrazličnejših kme-

Iz življenja na deželi

VRHNIKA. Sokol priredi 12. t. m. ob pol 4. popoldne letni javni telovadni nastop, združen z narodno veselico, na dvorišču br. Lenarčiča na novi cesti. Pri nastopu bo sodelovala vzorna vrsta telovadcev na orodju in deveterica članic iz Ljubljane s posebno točko. Pri prireditvi bo igrala domača godba. Vabimo bratska sosednja in druga društva, da poleta ta dan na prilazno Vrhniko in nas počaste s svojim obiskom.

RIBNICA. Ravnatelj meščanske šole gospod Trošt je s letošnjim učnim uspehom zelo zadovoljen, kajti od 108 vsolanih otrok so padli samo 4, 19 pa jih ima ponavljajoče izpite. Za proslavo Vidovega dne se je vršila lepa prireditve v šolskih prostorih, naka se je otvorila res okusno urejena in bogato pestra razstava. Najlepše točke zelo obiskane razstave so tvorili reliefna zemljevidna naše doline in kočevskega srezja in plastična kopija trga in okolice. Predaleč bi nas vedlo, ako bi naštevati vse podrobnosti, naj samo še ugotovimo, da je učiteljstvo storilo svojo dolžnost v polni meri. Bojimo se pa za bodočnost te šole, zakaj lastnica šolskega posloplja je ribniška posojilnica in k vzdrževanju te naše nepotrebne šole so se obvezale le nekatero občine. Sicer posejajo šolo tudi otroci nevolanih občin, toda ti se dosegajo plačovali gotov letni znesek za vzdrževalno upravnemu odboru. Zaradi ukinitja teh rednih prispevkov s ene strani in zaradi odloka, da morajo prvotne občine še nadalje prispevati gotove zneske k vzdrževanju, je nastalo neizdržno finančno stanje, ki ne samo ovira mirni razvoj šole, ampak zelo resno ogroža njen obstoj. Upamo, da se poarči akcija upravnega odbora, ki stremi za tem, da se šola podpravi ali pa da izide odlok, ki bi naročevalo vsem občinam našega okolja gotove rodne prispevke k vzdrževanju šole in šolskega posloplja. Ako se uresniči to in ako se priključi naši meščanski šoli še lesna obrtna šola, bodo dani vsi pogoji ne samo za obstoj te naše ustanove, temveč bi se tudi omilila v izdatni meri občutna gospodarska kriza naše doline, ki je temo navezana na naše krasno gozdovo, izvor lesa in domačo lesno obrt. — Naš Sokol je začel graditi prepotrebni Sokolski dom. Do sedaj smo uživali gostoljubnost tukajšnje posojilnice, ki nam je dala na razpolago lepe podzemne prostore v meščanski šoli, toda ti prostori so postali pretesni, 26-letno marljivo zbiranje prispevkov za gradnjo in zadnja nabiralna akcija sta neposredno omogočila oddajo stavbnih del. Gradnjo je prevzela domača tvrdka Hren. Dne 1. t. m. se je zbrala mnogostevilna sokolska družina na stavbišču, da prisotstvoje svečenemu zasajenju prve lopate. Društveni stero sta br. Ančič je imel kratak nagovor, v katerem se je zahvalil vsem prijateljem in dobrotnikom za gnotno podporo in se spomnil vseh bratov in sester, ki niso dočakali tega skromnega praznika, navzroč mladino pa je pozval k še vztrajnejšemu delu. Z oduševljenimi vziki našemu kraju in njegovemu domu se je končalo to naše pomembno slavlje.

KOROŠKA BELA—JAVORNIK. Tujaka sezona je na višku. Dan za dnem pasira naš kraj na stoline avtomobilov, ki vozijo skozi Jesenice naprej proti Mojstrani, Kranjski gori in Ratečam, in od tam nazaj proti Ljubljani in Bledu. Vsa ta množina vozil dviga take oblake prahu, da ljudem na cesti in v obcestnih stanovanjih ni mogoče več zdržati. Najbolj pa to obetuje bolniki, ki dnevno hodijo v velikem številu na preiskavo v tukajšnjo bolnico bratovske skladnice. V interesu narodnega zdravja je nujno potrebno, da si naša občina čimprej nabavi cestno škroplilnico, toda ne tako prepotopno, kakor jo imajo na Jesenicah, ki je stala 44.000 Din, pa je cesta pol ure po škropljenju tako suha kakor poprej. Občini Jesenice in Koroška Bela, ki sestavljata kompaktno celoto, naj bi si bili skupno nabavili moderno cestno škroplilnico, ki bi dnevno lahko štirikrat poškrpila in ohladila razbeljene naše ceste. Nič ne da, če nekaj več stane, samo da nas reši strašnega trpljenja.

SVIBNO PRI RADEČAH. V preteklem mesecu je kmetijska nadaljevalna šola pod vodstvom šolskega upravitelja Pečnika Iv. napravila poučni izlet v Maribor, kjer so si učenci ogledali naprave in nasade sadjarske in vinarske šole in drevesnico bratov Dolinškov v Kamenici. Čenrav je bila nedelja, dan odmora, so nam povsod rade volje razkazali, za kar jim gre naškrenelša zahvala. — Na osnovni šoli je bila preteklo nedeljo razstava otroških izdelkov, ki sta jo s svojimi učenci pripravila šolski upravitelj in učiteljica. Na razstavi je bil v miniaturni ves kmetijski dom z vsemi živalmi in orodjem iz flovice in lesa. Zraven je bil prav dober relief šolskega okolja, ki je vzbujal veliko zanimanja. Razstavljeno je bilo mnogo prav ličnih izrezkov iz barvastega papirja, risb in razno žensko ročno delo, vezene in z narodnimi motivi, kar so izvršile učenke nad spretnim vodstvom učiteljice gđe Habjanove Danice. ki je na-

Prijetno za Vas

in zdravo za Vaše lase ...

je redno umivanje glave z Elida Shampooom ... zlasti poleti. Lasje Vam postanejo lepi in negovani — Vi sami pa se čutite čudovito poživljeni!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

diskih strojev in sodobnega orodja. Obisk poučnega sestanka priporočamo vsem, zlasti pa okoličanom.

Iz Murske Sobotice

u— Zdravstveni dom pod streho. Za našo krajino prepotrebni Zdravstveni dom je že pod streho. Sedaj se dokončavajo notranja dela. V njem bo imel svoje orostore predvsem tukajšnji trahomski ambulatorij, ki že sedaj vodi borbo proti trahomu.

u— Premeščenje Pretekli teden se je od nas poslovil obče — blizni sodnik g. Ivanc Karel, ki je že celo desetletje služboval v Prekmurju. Sedaj je premeščen kot sodni predstojnik v Rozatec. Na novem mestu mu želimo obilo uspeha.

iz Farne vasi pri Prevaljah, Plaznikova Helena, 70-letna občinska uboga iz Topolšice; Ivan Lobrent, 60-letni dninar iz Ribnice na Pohorju; Pokrov Simon, 62-letni dninar iz Strojne. — Dramski odesk Sokola vprizori v začetku avgusta ljudsko igro »Reveček Andrejček«. — Sattnerjevo proslavo pripravlja za jesen tukajšnje pevsko društvo. — Tovarna meril montira 120 konjskih sil močan parni stroj z 42 m visokim dimnikom. — Rekorden obisk turističnega doma na Urški gori ob priliki zadnjih praznikov je ponovno pokazal, kako priljubljena izletna točka je naš sivi Plešivec.

SV. JURIJ OB JUŽNI ZELEDNICI. Ob Voglajni je v poletnih vročih dneh zelo živahno. Prostor za kopanje je prav primeren, le škoda, da ni ute s potrebnimi kabinami. Najbrže bo v kratkem času postavil Sokol uto na prostoru, ki ga da iz prijaznosti g. Ivan Kos brezplačno na razpolago. — Danes priredi Sokol javen nastop, ki se ga udeležijo tudi sosede iz Ponikve, Dramelj, Šmarja in Štor, a tudi Celjani pridejo v mnogobrojem številu.

SV. JEDERT NAD LASKIM. Prav svečano sta proslavila narodna šola in Sokol pri Sv. Jederti letošnji Vidov dan. Proslava za šolsko dečo je bila v soboto, sokolska za odrasle pa v nedeljo z istim sporedom. Proslavi je otvoril šolski upravitelj g. Vidmar Drago s primernim govorom. Temu je sledil lep govor učenca Potokarja o Vidovnem dnevu. Prijetno so izmenjale udeležence izbrane deklamacije domorodnih pesmi in točke otroškega pevskega zbora pod vodstvom učiteljice gđe Perkove Vere. Tu di telovadne točke šolske deče in živa sila »Koroški sen«, ki so jo predvajali člani Sokola, so bile prav lepo izvedene. Nato sta sledili dve mladinski igri »Beda Pavle« in »Zgaga in zgagice«, kjer so se otroci prav dobro odrezali. — V nedeljo 21. junija se je z lepim uspehom proslavila 60-letnica pisatelja Finžgarja, ki jo je priredil Sokol v šoli s slavljenčovo dramo »Na razvalinah življenja« pod vodstvom brata Kneza Karla.

MARENBERG. Krajevni odbor Rdečega križa priredi v nedeljo 12. t. m. ob 16. na sokolskem vrtu v Marenbergu veliko tombolo s ljudsko veselico, pri kateri nastopita pevski zbor društva »Jadranci« iz Maribora in domača godbeno društvo. Tombola obsega nad 200 krasnih dobikov, med katerimi so najmodernejši šivalni stroj tipa »Adler« v vrednosti 5200 Din, moško kolo, plug, sežen bukovič drv, pohištvo, svinja in drugo. Tombolske karte se dobijo pri vseh občinskih in poštinih uradih, šolskih upraviteljih in krajevnem odboru R. K. v Marenbergu po 25 Din. Podpirajte društvo RK, katerega delovanje je zlasti tukaj ob državi meji nujno potrebno!

SOKOLI! DOPISUJTE SAMO NA SOKOLSKEM PISEMSKEM PAPIRJU!

OTVORITVENO NAZNANILO

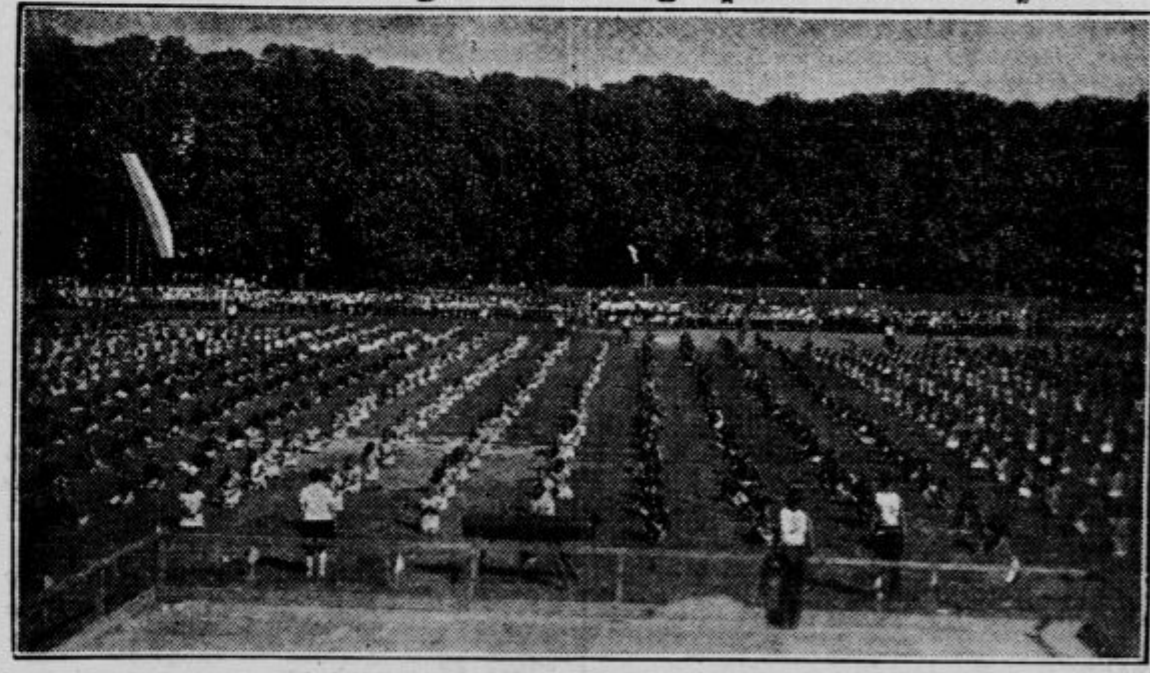
Vsem cenj. gospodinj, prijateljem in znancem vjužno naznanjam, da sem otvoril a 1. julijem t. l. na Poljanski cesti štov. 33

trgovino s špecerijskim in kolonijalnim blagom

Za mnogobrojni obisk se toplo priporoča

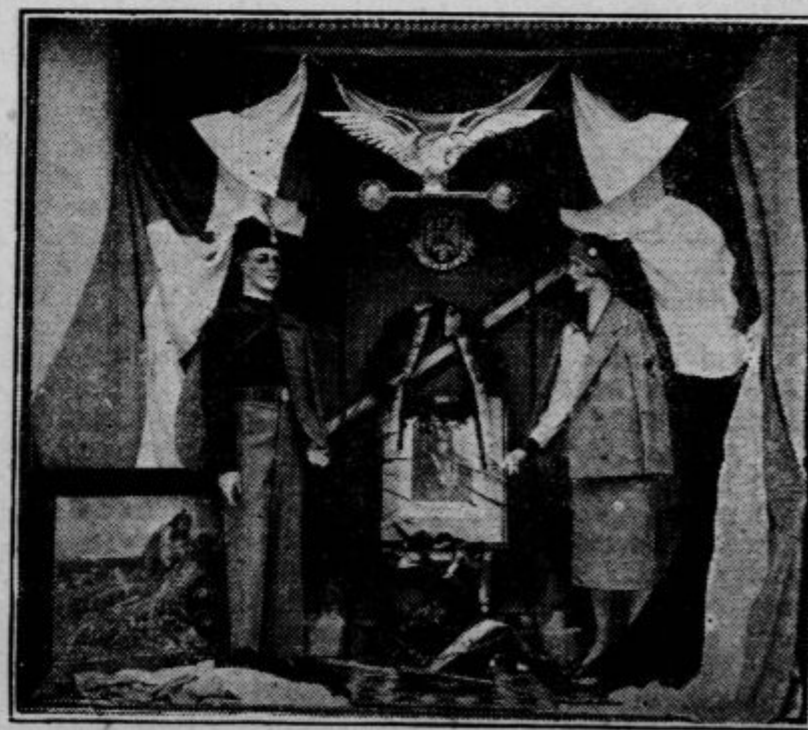
CIRIL KOROŠEC

Z veličastnega sokolskega praznika v Celju

Zgoraj: Krasen pogled na moško in žensko dečo, ki trzava ljubko vajo »Drvarji«, perice in kosce, sestavljeno bo hr. St. Burj.

Dole: Sokolska slavnost »Vidovdan« v izločbi znane celjske veletrgovine Sterneck ob priliki velikega zleta celjske sokolske župe. Simbolična izločba, aranžirana po g. Franja Ollpu, je vzbujala splošno pozornost Sokolstva in vsega občinstva.

Ilirija ali Primorje?

Danes ob 17.45 na igrišču Ilirije

Danes bo padla odločitev v težko pričakovani borbi med Ilirijo in Primorjem. Komu grede večje šanse? Na to vprašanje odgovorja danes v Ljubljani več tisoč sportnikov. Vsi ti bodo napolnili igrišče Ilirije, da dobijo tamkaj definitivni odgovor.

Na dlan je, da take borbe med obema vodilnima kluboma Ljubljane in dravske banovine še ni bilo.

Ni je bilo ne po tempu, ne po energiji, ne po znanju.

Kajti obe moštvi sta se v tekмах za državno prvenstvo naučili povsem nove borbe, povsem drugačnega tempa kakor pa je bil doslej pri nas in na naših domačih igriščih v navadi.

Sportniki!

Prihodnje nedelje se bo vrnila v Kamniku otvoritev kopalnice, ob tej priložnosti tudi tekmovali v stafetnem tekmu na 3 km. Za stafeto je prijavilo po tri tekače. Tek bo v glavnem po mestu. Dosedaj so pripele prijave iz Ljubljane in Trčica, Kamnik pa postavi dvojno stafeto. Naprosamo klube, da se tekmo ponedeljka, če mogoče dopoldne, brzojavno prijavijo na naslov Rajko Kos, Kamnik, in navedejo število stafet. SK Ilirija iz Ljubljane pošlje v nedeljo v Kamnik svojo ekipo, ki bo izvedla skoke in pavalno tekmovalje.

Rok za prijave je nujen, ker se val klubi urvste v spored, ki se te dni razpolja, in mora sportni odsek imeti vse prijave v ponedeljek v rokah!

Sportski pozdravi! Na svidenje v Kamniku!

Sodelovanje Sokola in JPS

Kakor z JZSS je Sokol kraljevine Jugoslavije sklenil sporazum tudi z Jugoslovenskim pavalnim savezom v svrhu sodelovanja obeh organizacij. Ta sporazum se glasi:

V sporazumu z načelnikom saveza Sokola kraljevine Jugoslavije in Jugoslovenskega pavalnega saveza stopi v veljavo sporazum SKJ in JPS pod naslednjimi pogoji:

Sokolska društva SKJ ne bodo obvezna, da ona in njihovi člani izpolnjujejo dolžnosti, ki niso v skladu s sokolskimi načeli.

JPS bodo priprščena kot redni člani samo ona sokolska društva, katerim dovolijo načelstvo SKJ.

Načelstvu pristojne šupe in načelstvu saveza SKJ bo v roku 15 dni prijavljen vsak pristop ali izstop sokolskega društva iz JPS, kakor tudi vsa vprašanja, ki se tičejo dela sokolskih društev v JPS.

Pri določitvi članarine in davkov se bo JPS oziral na razmere v posameznih sokolskih društvih.

V upravi in v tehničnem vodstvu JPS bo nastopalo tudi Sokolstvo.

Tekme in tekmovalje, katere razpisuje SKJ samo za sokolske tekmovalce, ne potrebujejo odobritve JPS, niti niso pod nadzorom pavalnega saveza.

Za one člane sokolskih društev, ki so verificirani plavalci v kakem klubu in ki se iz lastne volje izjavijo za verificacijo na svoje sokolsko društvo, ne velja prepoved za prestop, ako to izjavijo najkasneje mesec potem, ko je njihovo sokolsko društvo pristopilo v JPS.

Za prestop iz sokolskega društva v drugo sokolsko društvo velja za verificirane plavalce kazni zaradi prestopa, kakor za vse prestopne iz kluba v klub ali iz kluba v sokolsko društvo in obratno.

Iz odbora za delegiranje sodnikov pri LNP. Mesto obolenega g. Breskvarja je delegiran za stranskega sodnika za tekmo Ilirija - Primorje dne 5. t. m. g. Jordan.

SK Grafika. Danes ob pol 9. zjutraj naj bodo vsi igralci, ki imajo pristo na igrišču Primorja. Današnja tekma popolnoma na Jesenicah odpade. Zatorej vsi na trening tekmo ob pol 9. zjutraj s kombiniranim moštvom ASK Primorje. Dres rdeči. Načelnik.

Bitjugov se je nasmešnil:

»O sebi moram reči, da še nisem bil v inozemstvu, ampak če mi dovolite opazko, se mi zdi, da so ljudje povsod enaki.«

»Ah ne, ne, moj ljubček! Vzemimo na primer tainski nagon. Pri nas uaravnost manjka elementarnega razumevanja za poštenost. Pomislite, kako ravna Finci! Človek ostavi hišo, gre z doma, zaklene vrata in obesi ključ na podboj. Pride krošnjar, prinese naročeno robo in jo odloži v hiši. Odklene in zaklene vrata, nič ne zmanjka. Če se vam primeri nesreča, da izgubite možno na cesti, ste lahko sigurni, da pride nazaj. A pri nas? Radoveden sem, kaj bi se zgodilo z vašim stanovanjem, če ne bi bilo zaklenjeno z desetimi ključavnicami. Ne, ljubček moj! Pri nas mora biti vse zavarovano, močno zapahnjeno. Ni dolgo, ko se je moja žena izmisli, da bi si umila glavo z deževnico. Nastavila je železen konec pod žleb, zvečer ga je pozabila in zjutraj ga že ni bilo več! Izgubil je bil! In vrhu vsega še to: nikjer tam okoli ni bilo sledu o deževnici! Najbrž so tatovi odnesli konec ne da bi bili izšli njegovo vsebino. Kaj nam rečemo k temu? To je moralno ničvedna sodrga. In če jih vprašate kaj in kako, porečejo, da niso izmaknili predmeta zaradi potrebe,

ampak iz ljubezni do umetnosti. Prsti jih srbe, če le vidijo kaj takega. Pomislite! Tudi deževnico so ukradli!«

Rjuhin je skril nogi, ki sta mu segali do vrat, ker se je pred njimi pojavil nadzornik vozniških listkov.

»Tukaj vidite drug takšen primer,« je rekel, vzal svojo stano vozovnico iz žepa in jo zopet potisnil vanj. »Čemu nam je potreben kontrolor? Kakor vidite, mi je dovolj, da vas ošine z bežnim pogledom in pogleda vozovnico. Ali ne bi bilo mogoče, da je moji vozovnici že potekla veljavnost? Ali pa da bi se kdo drugi vozil z njo? Eh, površnost, nemarnost, kamor pogledaš!«

Nato se je ozrl okoli sebe ter vstal, še preden je vlak zapeljal na postajo.

»Ah,« je vzkliznil, »kjer pa sem pozabil palico?«

Rjuhin se je umaknil, bilo pa je že prepozno. Vlak je bil že zopet v teku. Bitjugov pa, da bi ga pomiril, je rekel:

»Morda pa palica le še ni izgubljena. Izstopite na prihodnji postaji in javite reč postajnemu načelniku.«

»Taka neumnost mi še na misel ne pride.«

»Če nečete vi, bom poskušal jaz. Potrpite trenutak.«

Bitjugov je počakal, da se je vlak na prihodnji postaji ustavil in je šel v urad.

»Vrnil se je slajočega obraza.«

»Prihodnji vlak se odpelje ob 7.45. Bodite ob tem času na mestu, dobili boste palico nazaj.«

»Kaj, vi verjame, da je še kaj poštenjakov med ljudmi?«

Rjuhin je zaničljivo skomizgnil z rameni.

Naslednji dan sta se Bitjugov in Rjuhin, kakor navadno, peljala v službo. Stopila sta na vlak ob osmi uri. Že na poti proti postaji je dohitel Bitjugov Rjuhina, ki je vhitel palico v roki.

»Nu, zdaj vidite, da ste jo našli!« je rekel Bitjugov.

»Da, palica se je našla.«

Bitjugov je hotel dodati še nekaj besed, hotel je polivaliti optimizem in oklestiti pesimizem, toda tedaj je zbrnila njegovo pozornost čudna oblika palice, ki je imela namestu navadnega ukrivljenega ročaja iz lesa podaljšek iz roženice s srebrnim monogramom.

»Dovolite,« je dejal, »rekli ste, da se je palica našla? Saj to vendar ni tista, ki ste jo bili pozabili!«

»Nu, nekotiko drugačne je, to je res. Takole je bilo: Izstopil sem in šel k načelniku postaje. Lahko si mislite, da nisam bil edini človek, ki je pozabil palico v vagonu. Ko sem vprašal po najdenih predmetih, so mi prinesli tri palice. »Katera je vaša?« so vprašali. V

svoji raztresenosti nisem niti pomislil, katere je moja. Raztresenost je, veste, slovanska lastnost. Na Finskem pa je tudi to drugače...«

»Pustimo Finsko, kjer je,« je dejal Bitjugov, »in recimo rajši, da ste si v raztresenosti prisvojili tujo palico.«

»Na, kaj takega pa ne dovolim reči o sebi,« mu je segel v besedo Rjuhin. »Povedati moram po pravici. Od treh palic, ki so mi jih bili pokazali, mi je bita ta, ki jo zdaj vidite pri meni, najbolj všeč. Vesta, podaljšek iz roženice je lepši, plemenitejši kakor nos iz lesa. Zato sem se odločil za palico z roženim nastavkom in srebrnim monogramom.«

Maksa Samsa:

Glej trezni

Glej, trezni so vsi in umerjeni o smislu življenja uverjeni, vsi k smotrom dosežnim usmerjeni...

Le duša neskončno osamljena — je bila za hip le omamljena s prevvaro je sama ostala...

Oči so že rano prikazen vse groze zazrle... Bojazen v dan zadnji iz njih bo sijala...

Uspehi sabljaške sekcije SK Ilirije na državnem prvenstvu

V dneh 28. in 29. se je v Zagrebu vršilo državno prvenstvo v sablji, floretu in meču. SK Ilirija, sabljaška sekcija je nastopila v močni postavi, s tremi damami in floretu in s sedmimi gospodi v sablji in floretu. Dosegli so zelo častne uspehe, dve drugi mesti v floretu, tretje mesto v sablji, četrto in šesto v sablji in floretu itd. Prvikrat je bila zastopana Ljubljana na turnirju za državno prvenstvo; zaslugi, da so belo-zeleni dosegli tak uspeh, ima sekcijki načelnik podpolkovnik Ovetko. Za sabljaški trening Ilirijancov je žrtvoval to-doskaj tri večere in to skoki vso leto, zato pa so mu učenci na turnirju pokazali, da se ni zaman trudil z njimi. Pridobili so si tri kolajne in sedem diplom.

Turnir je prišel v nedeljo dopoldne. Najprej je bilo na prostem sabljanje s mečem, kjer je v finalu dosegel prvo mesto stasiti Urban (Vel. Bočkerek) za njim pa so Alkalaj (Boograd) in lanskaj prvak Kristian (Vel. Bočkerek). Ilirija pri tem tekmovalju ni nastopila, ker do sedaj še ne vežba sabljanja s mečem.

Dame so nastopile le v floretu. Imed dovitih tekmovalk so dosegle Ljubljanske drugo, peto in šesto mesto. Prva je bila talentirana sabljaška, jugoslovenska »Helen Mayera, Margit Kristian iz Vel. Bočkereka, katere vežba od mladih nog njen oče, ki je bil na lanskem prvenstvu prvak v meču, sablji in floretu. Malo slabša je bila njena naslednica gđ. Tavčer (Ilirija), kateri pa manjka energičnejših napadov. Na tretje mesto je prišla Zagrebčanka ga. Schulz (Makabi). Peto mesto je dosegla gđ. Bodo (Ilirija). Šesto mesto ima tudi Ilirija s gđ. Payorvego. Z ost. oem, da se je pričelo z vežbanjem floreta šele kmali koncem novembra, so ti trije uspehi Ilirije vredni pohvale.

Gospodje so tekmovali v floretu v treh skupinah. Pri prvi skupini je smagel najmlajši Nikolč nad svojima starejšima bratoma in dvoma bratoma Masuranič. Pri juniorjih je smagel mladi Zagrebčan Vladimir Masuranič. Drugo mesto je dosegel Pengov (Ilirija). Tretje mesto je dosegel Anst. Stein. Četrto pa Rasmacher, pretek dravske banovine in šesto sopot Ilirijan, profesor Cestnik. Pengov je bil edini, ki je premagal Masuraniča, ki je po splošnem mnenju nadkriljeval vse ostale nasprotnike.

Kot senjorji so tekmovali floretisti, ki so že dobili prva mesta v prejšnjih turnirjih. Ilirijani še nimajo senjorjev. Rezultati v tej disciplini so bili naslednji: Prvi je bil Jakopčič (Subotica, Toricelli-Jova šola), drugi Freund (Vel. Bočkerek), tretji Alkalaj (Boograd). Lanskaj prvak Kristian, oče smagovalke v floretu je zasedel šele četrto mesto. Njegovo gentlemensko in korektno sabljanje pa je vzbu-jalo občudovanje publike in protivnikov.

V ponedeljek se je nadaljevalo prvenstvo v sablji. Juniorji so tekmovali v dveh skupinah. V prvi skupini je smagel Ilirijan dr. Fichler, drugi je bil Pintarič (Makabi), tretji pa Seunig St. (Ilirija). V drugi skupini je bil iz. Anstetle prvi, drugi je bil Ladany (Subotica, Toricelli), tretji je bil pa Mandelje (Ilirija). V finalu so se našli glasbe odrezali. S svojimi znanjem bi lahko dosegli še boljše uspehe, deprimirale pa so jih nekatere pogrešne sodbe sodnikov. Na prvo mesto je prišel Pintarič (Makabi, Zagreb), drugi je bil iz. Anstetle (Makabi), tretje mesto je zasedel Ilirijan Seunig St. Četrto dr. Fichler (Ilirija), peto mesto Ladany (Subotica, Toricelli), šesto sopot Ilirijan Mandelje. Dr. Fichler je v predtekmovalju porazil Seuniga zato je bil soto nejevoljen v finalu, ko je podlegel Seunigu in prišel na četrto mesto. G. Seunig ni izrazil svojih krasnih globokih lapedov in naglih napadov.

Po mnenju navzočih učiteljev sabljanja se pozna Ilirijanca doba sabljaška šola (učni podpok. g. Ovetko, bivši profesor sabljanja višjega kurza na bivši dunajski vojni akademiji). Odlikujejo se po dobri tehnični nog, kompliciranejši napadi se jim pa ne posrežijo vedno, ker zaradi prekratkega treninga še ne obvladajo popolnoma vodstva konice. Skoraj, da bi pa bili uspehi naše ekipe še boljše, če bi pa zili na stvarnejše razsodbe v žiriji tudi kak član Ilirije. G. podp. Ovetko je imel prejšnji dan s strani tekmovalcev male, vendar povsem nesporne incidente ter je zato odločil soditi juniorjoma, ter je bil najo predsednik seniorske žirije, to so pa naši juniorji žal občutili.

Pri senjorjih je bilo bojevanje mnogo živahnije. Večina tekmovalcev je bila iz Vojvodine, kjer se sabljaški sport goji že desetletja, bili pa so med njimi tudi zastopniki Zagreba, po večini člani židovskega društva Makabi. Vojvodinci so po večini rodom Madžari, ki so znani po svoji temperamentnosti. Sabljali so zelo bojevito, pri vsakem izpadu so zagnali hurovski krik, nasprotnika pa so hoteli zmotriti s cepetanjem nog in neprestanim skakanjem naprej in nazaj. Gledalcem se je nudil pravcati cirkus. Posebno zabavno je

bil srbe, če le vidijo kaj takega. Pomislite! Tudi deževnico so ukradli!

Rjuhin je skril nogi, ki sta mu segali do vrat, ker se je pred njimi pojavil nadzornik vozniških listkov.

»Tukaj vidite drug takšen primer,« je rekel, vzal svojo stano vozovnico iz žepa in jo zopet potisnil vanj. »Čemu nam je potreben kontrolor? Kakor vidite, mi je dovolj, da vas ošine z bežnim pogledom in pogleda vozovnico. Ali ne bi bilo mogoče, da je moji vozovnici že potekla veljavnost? Ali pa da bi se kdo drugi vozil z njo? Eh, površnost, nemarnost, kamor pogledaš!«

Nato se je ozrl okoli sebe ter vstal, še preden je vlak zapeljal na postajo.

»Ah,« je vzkliznil, »kjer pa sem pozabil palico?«

Rjuhin se je umaknil, bilo pa je že prepozno. Vlak je bil že zopet v teku. Bitjugov pa, da bi ga pomiril, je rekel:

»Morda pa palica le še ni izgubljena. Izstopite na prihodnji postaji in javite reč postajnemu načelniku.«

»Taka neumnost mi še na misel ne pride.«

»Če nečete vi, bom poskušal jaz. Potrpite trenutak.«

Bitjugov je počakal, da se je vlak na prihodnji postaji ustavil in je šel v urad.

»Vrnil se je slajočega obraza.«

»Prihodnji vlak se odpelje ob 7.45. Bodite ob tem času na mestu, dobili boste palico nazaj.«

»Kaj, vi verjame, da je še kaj poštenjakov med ljudmi?«

Rjuhin je zaničljivo skomizgnil z rameni.

Naslednji dan sta se Bitjugov in Rjuhin, kakor navadno, peljala v službo. Stopila sta na vlak ob osmi uri. Že na poti proti postaji je dohitel Bitjugov Rjuhina, ki je vhitel palico v roki.

»Nu, zdaj vidite, da ste jo našli!« je rekel Bitjugov.

»Da, palica se je našla.«

Bitjugov je hotel dodati še nekaj besed, hotel je polivaliti optimizem in oklestiti pesimizem, toda tedaj je zbrnila njegovo pozornost čudna oblika palice, ki je imela namestu navadnega ukrivljenega ročaja iz lesa podaljšek iz roženice s srebrnim monogramom.

»Dovolite,« je dejal, »rekli ste, da se je palica našla? Saj to vendar ni tista, ki ste jo bili pozabili!«

»Nu, nekotiko drugačne je, to je res. Takole je bilo: Izstopil sem in šel k načelniku postaje. Lahko si mislite, da nisam bil edini človek, ki je pozabil palico v vagonu. Ko sem vprašal po najdenih predmetih, so mi prinesli tri palice. »Katera je vaša?« so vprašali. V

DAMASCENA GOLD

PAZITE NA MOJE IME NI VSEENVO, KAJ RABITE.

bilo, kadar sodniki niso mogli takoj odločiti touchéja. Najzanimivejši boj sta bila stara sabljaška smagovalca g. Singer in g. Fröhlich, ki sta pokazala kako naj se dva gentlemena sabljata. Sodnikom je bilo lahko soditi, vsak, ki je bil zadet je sam priznal zadetek in zaklical: Touché! Sabljanje zahteva polnega moza, vsak mora sam priznati, ali je zadet ali ne, kajti sodniki mnogokrat ne morejo pravilno videti, ali je napad sedel ali ne; na turnirju pa smo videli, da se nekateri tekmovalci na nepisana pravila niso brigali in so si pustili priznati zadetek, kljub temu, da so bili oni prvi zadeti. V tem oziru so bili naši tekmovalci že boljši in so raje požrli nepravilne razsodbe, in s tem pokazali svoj visoki sportski nivo.

Državno prvenstvo je zaključeno, Ilirija je na svoj uspeh lahko ponosna, nove uspehe pa si bo priborila, če ostanejo sabljaji v naslednji formi in sabljaškom turnirju Jugoslavija: Češka, ki bo sredi avgusta t. l. na Bledu. Priredi ga »Jugoslovenski mačevalački savez« pod predsedstvom dr. Zeljaka Masuraniča, m. n. na r.; organizira ga pa SK Ilirija. Ravnotako bo Ilirija pripravila vso potrebno za državno sabljaško prvenstvo, ki bo drugo leto v Ljubljani.

Sportniku solnce!

Solnce ima največ zdravilne moči, solnce je vir vsa zdravja. Nebesno telo, ki vdira v svojo privlačnostjo zemljo in ostale planete v vsemirju ter jih s svojimi žarkovi napaja s življenjem, daje s njimi življenjsko silo tudi človeku. Človek potrebuje na zdravje dobrodelnih solnčnih žarkov. Manj zdravilnih sredstev in več solnčne luči, to je gesto nove medicina. Povsod po svetu letijo danes najrazličnejši obolanci človeškega organizma s obvezovanjem s solnčno svetlobo ali ultravijoličnimi žarki. Naš rod je treba vzgojiti tako, da bo spoznal važnost solnčne svetlobe za zdravje in vso človeštvo bo bolj zdravo in bolj srečno!

Solnčna luč ozdravi človeka, če je bolan; solnčna luč ga jači, če je zdrav, svila njegovo telesno odpornost ter poveča vse njegove življenjske energije!

To niso prazne fraze, temveč nedvomno so besede resnosti, ki je dokazala, da je kemični učinek svetla mnogo večji, če jih obsevamo s ultravijoličnimi žarki. Ugotovljeno je na p. pr. tudi, da je miško onih krav, ki se pasejo na solnce, mnogo bolj zdravo od onih, ki jih krmijo samo v hlevih.

Ljudje se mnogo preveč strahujejo pred solnčno svetlobo in živijo mnogo preveč v temi. Obdali so se s umetnimi barjanskimi in navdušili so se navad, ki kopijejo grob življenjski stil in energiji. Zapirajo se v hiše in zavijajo svoje telo v nečistilne »gornje in spodnje« obleke, skozi katere svetloba sploh ne more do telesa. Vse to je sama škoda za njihovo zdravje! Če hočemo sopot vrtni telesu prejšnje sile, se morajo sopot vrtni k naravi, k solncu in ne smejo dovoliti modri, da bi določala, kao se bodo oblačili sami in njihova mladina.

Zdravilne lastnosti solnce izvirajo iz ultravijoličnih žarkov, ki so za zdravje človeka neobhodno potrebni. Brez njih bi človeštvo sploh ne moglo živeti, dasi jih je v vseh solnčnih žarkih samo neznamen odstotek. Teh žarkov ne opazi oko in so tudi brez svetlobe in toplote; prodorne moči nimajo niti toliko, da bi vplivali skozi steklo, dim, prah ali najtanjše obleko. Intenzivnost teh za življenje tako dragocenih žarkov je med 7. in 11. uro dopoldne največja. Kdor išče torej življenjske sile od največjega zdravilnega vira na svetu, ne sme zamenjati solnčne toplote s njeno zdravilno silo. Vročina deluje na telo ravno nasprotno kot svetloba.

Prepričanje, da je treba solnce smatrati za najdragocenejši vir zdravja, je danes že splošno. Vsako zdravilišče ima že solnčne kopeli in povsod posvečajo ravno to načinu zdraviljenja največ pozornosti.

Glede oblike imajo ženske iz zdravstvenih vidikov še precej let mnogo prednosti pred moškimi. Tanke veste blaga, ki pokriva vrat, dele prsi, roke in noge dopušajo luči in zraku več dostopa kot težke obleke, ki jih oblačijo moški in jim pokriva poletni in pozimi telo od vratu do pete. Dočim se pri ženskah moda v

svoli raztresenosti nisem niti pomislil, katere je moja. Raztresenost je, veste, slovanska lastnost. Na Finskem pa je tudi to drugače...

»Pustimo Finsko, kjer je,« je dejal Bitjugov, »in recimo rajši, da ste si v raztresenosti prisvojili tujo palico.«

»Na, kaj takega pa ne dovolim reči o sebi,« mu je segel v besedo Rjuhin. »Povedati moram po pravici. Od treh palic, ki so mi jih bili pokazali, mi je bita ta, ki jo zdaj vidite pri meni, najbolj všeč. Vesta, podaljšek iz roženice je lepši, plemenitejši kakor nos iz lesa. Zato sem se odločil za palico z roženim nastavkom in srebrnim monogramom.«

Maksa Samsa:

Glej trezni

Glej, trezni so vsi in umerjeni o smislu življenja uverjeni, vsi k smotrom dosežnim usmerjeni...

Le duša neskončno osamljena — je bila za hip le omamljena s prevvaro je sama ostala...

Oči so že rano prikazen vse groze zazrle... Bojazen v dan zadnji iz njih bo sijala...

»Vrnil se je slajočega obraza.«

»Prihodnji vlak se odpelje ob 7.45. Bodite ob tem času na mestu, dobili boste palico nazaj.«

»Kaj, vi verjame, da je še kaj poštenjakov med ljudmi?«

Rjuhin je zaničljivo skomizgnil z rameni.

Naslednji dan sta se Bitjugov in Rjuhin, kakor navadno, peljala v službo. Stopila sta na vlak ob osmi uri. Že na poti proti postaji je dohitel Bitjugov Rjuhina, ki je vhitel palico v roki.

»Nu, zdaj vidite, da ste jo našli!« je rekel Bitjugov.

»Da, palica se je našla.«

Bitjugov je hotel dodati še nekaj besed, hotel je polivaliti optimizem in oklestiti pesimizem, toda tedaj je zbrnila njegovo pozornost čudna oblika palice, ki je imela namestu navadnega ukrivljenega ročaja iz lesa podaljšek iz roženice s srebrnim monogramom.

»Dovolite,« je dejal, »rekli ste, da se je palica našla? Saj to vendar ni tista, ki ste jo bili pozabili!«

»Nu, nekotiko drugačne je, to je res. Takole je bilo: Izstopil sem in šel k načelniku postaje. Lahko si mislite, da nisam bil edini človek, ki je pozabil palico v vagonu. Ko sem vprašal po najdenih predmetih, so mi prinesli tri palice. »Katera je vaša?« so vprašali. V

sadnjih 25 letih stalno spreminja v korist zdravja, so ostali moški vedno nespremenjeno zaprti pred solncem in zrakom. Posledica tega je, da so ženske mnogo odpornije proti boleznim kot zastopniki »močnega« spola.

Najboljši čas za solnčenje in gibanje v čistem zraku je seveda poletje. Pri tem se sveda ne sme pretiravati! Telo je treba polagoma priučiti na solnčne žarke in zrak. Solnčarica je lahko v okoliščinah zelo dolgotrajna in nevarna bolezen. Premišljeno solnčenje pa daje telesu nove sile, človeku pa novo veselje za življenje!

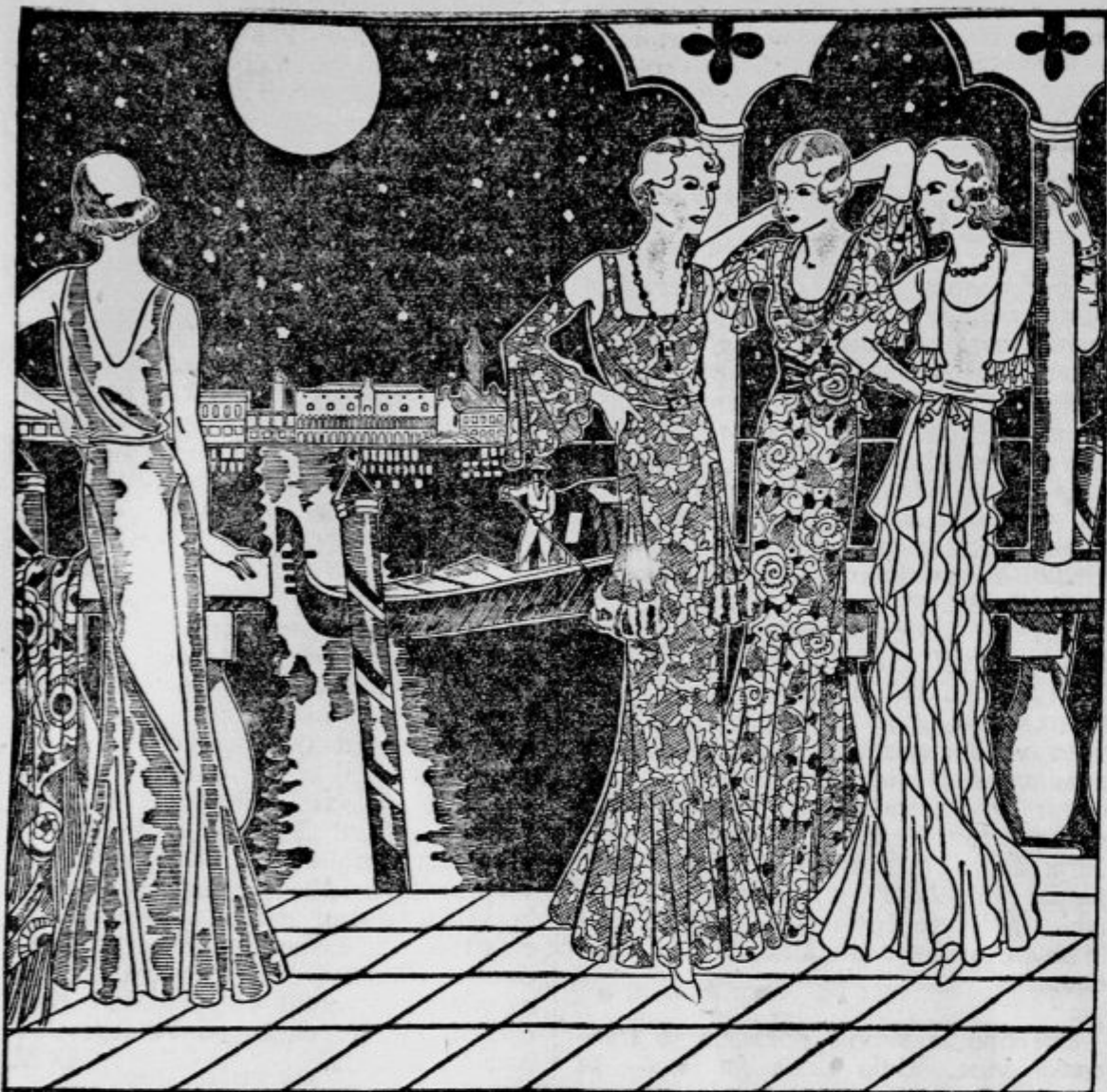
V interesu ljudskega zdravja je, da bi zdrava ideja bivanja na solnce in gibanja na prostem dobila čim več pristašev. Sport in telovadba sta tesno združena s tem in zato se tudi pri nas ta ideja še dovolj lepo razvija. Vsaj napredek v sadnjih 10 letih je prav ogromen...

SOKOL

Pred sokolskim praznikom v Litlji. Prihodnje nedelje 5. julija bo v Litlji sokolski nastop. Naši telovadci so te dni sredi dela — odvijajo je letno telovadišče pred sodiščem za ono na sejmšču; vse se pripravlja, da bo nedeljski nastop lpadel čim bolj častno. V večernih urah uporabljen prostor pred sodiščem je premoal razsvetljen. Zupanstvo je sicer namestilo za javno razsvetljavo na ogli šole električno luč, zaradi prevelikega števila telovadišč pa ona sama luč nikakor ne zadostuje. Prav bi bilo, ko bi tudi s sodnije razsvetljevala še ona luč naše letno telovadišče. Pričakovamo, da se našega nedeljskega praznika ne bo udeležila samo Litlja s okolico, ampak tudi posetniki iz ostale Zasavja in Ljubljane.

Sokolski nastop v Krmelju. Po 6 letih odmora so se zopet zbrali Sokoli iz vse Mirovske doline v bratški družbi Sokola Krmelj. St. Janž dne 29. junija na javnem nastopu v Krmelju. Zastopana so bila vsa društva Mirovskega okrožja, ki so pomno pokazala smisel bratske pomoči. Po 14. so se pričele na lepo okrašenem telovadišču skušnje, po 15. pa so prikorakali vsi oddelki 123 telovadišč, na katere je imel le nagovor l. podstarosta br. Reiner. Zen.

KRALJESTVO MODE

Poletna večerna moda ob morju

V svetovnih poletnih modah tudi nasava ob morju elegantni dami najbolj očarljivo smadja. Čarobni večeri so kakor ustvarjeni za zabavo v pravilno lepim oblekah, ki jih prinaša nova večerna moda. Zato se drugod ob tem času središča elegancije in razkošja ob morju; v slovitih francoskih kopališčih, v Benetkah, ob holandski obali se zbira vsi, ki znajo ceniti moderno razkošje.

Tudi pri nas vidimo, da v manjši meri, pa v jedrnatih kopališčih okusne večerne kreacije. Tu znova lahko opazimo razliko individualnosti nove linije, ki ni podvržena nikakoli šabloni. Zvečer se še vedno uveljavlja čisto dolga obleka, vendar elegantna dama odlikanja teatralično vložko, ki se je pred kvartom soproj v večerni modni.

Silhouette je vitka in očka in se razširi šele pod koleno. Često vidimo serpentine in volančke, pa tudi prepote enostavne obleke, ki učinkujejo po svoji zanimivi liniji, so jako moderne.

Kariera raznih materialov je jako velika, a zanimivost je gaze-chiffon najbolj priljubljen, kar najbolj poudarja poletno lahkotnost. Še vedno so moderni raznobarvni materialni, ki so diskretni, a dekorativno vzorčasti.

Jako lepe in izredno okusne obleke se izdelujejo iz čipkastega blaga, ki ga dobimo v različnih vzorcih. Poleg lahkih čipk iz tula je letos moderna neka težka, grobe tkanine vrsta čipkastega blaga, ki nudi svojo posebno zanimivost. Razen tega vidimo letos mnogo oblek iz satina, ki pa se podaja le v vitkim in zares brezhibnim postavam, kar vse oblike ostro podčrtava.

Takšno večerno obleko iz satina predstavlja naša prva slika. Obleka je jako enostavna in prav zato izredno elegantna. Dolgo krilo ima dva stranska dela, ki se spodaj sročasto razširita. Živost je lahko bluzet in prepot s ozkimi pasovi iz istega materiala.

Lop model iz čipk s apertim skrilceme vidimo na drugi sliki. Zvončasti stranski deli krila so obrobjeni s lahko kožuhovino, ki je svedra barvana v istem tonu kakor čipke. Zanimivi so večerni rokavi v obliki kolica, ki jih pričvrstimo s gumijasto progjo. Pri večernih modelih je štirinoglasti izrez ob vratu zopet jako moderen.

ATELIER ZA NOTRANJO ARHITEKTURO LJUBLJANA KLODOVSKA ULICA 28 II

Pri večernih oblekah je vsekakor odveč, kajti že blago samo po sebi zadosti učinkuje. Tu je pač najbolj priljubljen šrok pas iz laka s veliko umetno rožo. Ohlapni ovratnik in majhni, s volano obrobjeni rokavi so povzročili v slogu nove moda.

Najbolj fantastični so modeli iz enobarvnega šifona. Tu dosežemo s padajočimi serpentinami najbolj zanimive učinke. Mala lopica kot dopolnilo te obleke brez rokavov je vedno elegantna (zadnja slika).

Kopalne čepice iz gume

so letos raznovrstne, s tem pa se je razvil poseben stil, ki je nedvomno zelo aperten. Te nenavadne učinke dosežemo s gumijastimi aplikacijami v slogu kopalnega dresa.

Jako gospodstvo so dvobarvne čepice s prostim okrajem (leva slika), ljubki so modeli s pikčastimi vzorci (srednja slika), posebno apertno pa so čepice s aplikacijami v obliki cvetlice (zadnja slika).

Otroške obleke za vroče dni

sestojijo prav za prav iz hlače in predpasnika s prekrizanimi namramnicami. Na ta način je otrok najbolj izpostavljen soncu.

Povsod isto mišljenje:

Pomaga zares!

Prilijaj izgine!
Izpadanje las preneha!
Lasje zopet porastejo!

Trilysin
BIOLOŠKI TONIKUM ZA KOSU

Sredstvo za nego las, izdelano na znanstveni podlagi. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in boljših brivnicah. Cena: veliki steklenici 75 Din, mali steklenici 42 Din. Brošuro o preparatu vam pošlje na zahtevo brezplačno: Mr. Ph. Josip Hoffmann, Zagreb, Mošinskoga ul. 5.

Takšna oblika ima prednost, da jo prav lahko snamemo, svedra pa mora biti iz dobro pralnega blaga. Tudi velik žep je neobhodno potreben. Ob hladnem vremenu otrok lahko obleče pod igralne hlače flanelasto majico s zavijanimi rokavi.

Vprašanja in odgovori

G. B. L. v Lj. Pravi, da se Vam soproj pojavlja mesečna krvavitve, četudi ste jo že pred leti izgubili. To je dovoljen povod, da poiščete v lastnem interesu zdravniško pomoč, ker zna to biti drugače krvavilne izvirne kakor pred leti. K tej domnevi nas priloži še nadaljna Vaša opomba, da Vas mučijo bolečine v križu. V Vaši starosti je to resen opomin, da ne skušate zdraviti le »malenkost« s domačimi sredstvi, ker nastopijo resne, nepregledne posledice. Torej brez odloga v ordinaciji! — Bros slepita. Ad 1. in 2. Hujših posledic se ni bati, ker po takšnih bolečinah ne nastopajo. Pomenjake žlečnice kisline svedra ni bolezen zase, morda tiži za vsem tem mabokrvnost ali kaj drugega, sprememba v črevesju pa bode bolj živčnega izvora. Ad 3. Najprej morate ležati v. zapoko, ki povzroča takšne črevesne motnje. Pri težavah pomaga toplota na trebuh. Z avtoritativno strani se priporočajo v takih slučajih celo precej grobe vegetabilije. Ad 4. Da bi gorski srak naravnost škodoval, tega ne moremo trditi. Ako se pa v Vašem slučaju vedno ponavlja težava, kadar se vrnete v svoje službeno mesto, bi morda najbolje na podlagi zdravniškega spravevala zaprosili za izdajanje na premeštevitev v dolino. — L. T. v R. Kako čudno se to diši, da Vas je vram iti k zdravniku, torej najlji trpite kakor da bi po primerenemu nasvetu v najkrajšem času ozdraveli. Za prvo silo bode verjetno pomogli obkladki s svinčeno vodo, da vose toliko oplakne. Ako se bolečine hude, Vam bodo zapisali posebne svčke. Samo ob sebi umno je, da se mora šimprej urediti blato. Ako so vozilji še precejšnji, Vam bo pomogla enkrat za vselej operacija, najbolje v bolnici ali sanatoriju. Tudi srbečica se bo odpravila, tako da ni prav nobenega povoda za Vaš obup. — X + Y. Vašega vprašanja ne razumemo, se morate že točneje izraziti. Rasjedanje kože poznamo kot posledico mnogih jedkih snovi (kislin itd.), razjeda se pa koža tudi pri številnih infekcijah. Zavedaj se včasih prav tako povzročitelji takšnega rasjedanja, učinek njih delovanja pa mnogoličen in zoper to je prav mnogo zdravil, ki se pa ravna po povzročitelju, oz. dotični bolezni. Pri konkretnih podatkih bi mogli dati tudi konkretniji odgovor. — Želodec. Težave in bolečine po jedi, ki se redno javijo po kosilu ali večerji, kažejo pogosto na organsko napako želodca, ampak ne vselej. So slučajni, kjer je izvidek na želodcu negativen, torej brez organskih sprememb, so pa tudi slučajni, da deluje želodec, kadar se pohi, na obolele organe (težave od srca, ev. kila trebušne stene itd.). Vpovedava: jo vse te eventualnosti, boste sami uvideli, da se mora najprej dognati osnovno zlo in to odpraviti. Kaj Vam pomaga, da boste jemali sodo, če je želodec itak že naplujen. — G. N. M. v Lj. Ad 1. Za lasje na glavi ni takega sredstva. Vsekakor lasje je bolj trdi in tog, s časom pa postane čedalje bolj mehki. Ta trdnost lasja pa je lastnost, na katero moramo vplivati le nobistveno, da napravimo lasje bolj prožne, da jih močimo, mazamo itd., ampak las ne postane zaradi tega bolj tenak, odn. debel, ker so to lastnosti lasu, ki se podedujejo ter izrazite rasne lastnosti. Mehki, svilnati lasje veljajo za bolj finec. Ad 2. Vrti-

ne kliča se ne da spremembi, pač pa določimo s česanjem las, da se pokorijo poljubni frizuri. Če ne gre drugače, vzamemo na pomoč kakšno maso, briljantno ali mrežo (tudi preko noči). Ad 3. Kratko ostrizeno lasišče je laže dostopno vsaki kozmetični ali drugi proceduri, pravtako bolj izpostavljen zraku in soncu. Če je koža drugače zdrava, si dovoljujemo po lastni volji dolge lase, drugače pa zavisi to od bolezenskih sprememb. — Ga. K. M. v K. Bolečine v nogah poznamo pri številnih boleznih, to ni bolezen zase. Če pustimo pri strani vse mogoče revmatične bolezni, ki jim poznamo izvor ali tudi na, je pogosto vzrok takim bolečinam iskati v krčnih žilah, ne da bi bile te razširjene krčne žile tudi vidne. Ako leže tik pod kožo, bo vsakomur jasno, zakaj tako vztrajno bole noge in zakaj tudi otekanje, ako pa so te žile globlje in zakriti po podkožni masti, ki jih zaliva, bi se mislilo na vse drugo. Pogosto pa prihajajo bolečine v krtači iz stopala (ploska noga), kjer se naravni lok kosti v stopalu zaradi stalnega pritiska telesne teže in prirojene slabosti izravnava. Bolečine se ne omejujejo na stopalo, temveč izžarevajo v krtačo in napravijo žlečke noge. Torej morate uvideti, da vodi različno obolenje k prav podobnim znakom. Enkrat bode pomoglo elastični povoji, v drugem slučaju pa primerni vložki. Zdravnik, ki to pregleduje, pa bo še preiskal srce in ledvice, da ni tam vzrok onemu otekanju nog.

PRISTOPAJTE

k jugoslovenskemu društvu za proučevanje in zatiranje raka, pododbor Ljubljana (ženska bolnica).

Radio

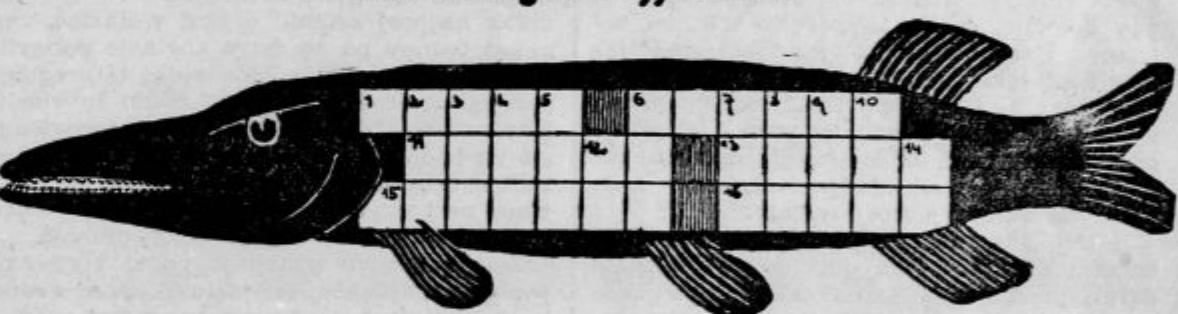
Izveček iz programov

Nedelja, 5. julija
BEOGRAD 9: Predavanje o čebelarstvu. — 9:30: Prenos cerkvene glasbe. — 10:30: Versko predavanje. — 11: Samospevi gđ. Stefke Korečanove. — 11:30: Koncert salonskega kvinteta. — 12: Napoved časa, plošče in dnevnih vest. — 13:30: Predavanje o reji plemenitih kožuharjev. — 16: Duet: mandolina in kitara. — 17: Karel Capek: »R. U. R.« — 20: Samospevi g. Jeanette Perdanova. — 20:45: Prenos plesne glasbe iz Park hotela na Bledu. — 22: Napoved časa in poročila. — 22:15: Koncert salonskega kvinteta.

Ponedeljek, 6. julija
LJUBLJANA 12:15: Plošče. — 12:45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18:30: Koncert salonskega kvinteta. — 19:30: Klina in človek. — 20: Valčkova ura. — 21: Plošče. — 21:30: Koncert salonskega kvinteta. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11:30: Plošče. — 12:45: Koncert radio-orkestra. — 19: Koncert narodne glasbe. — 20:30: Koncertni večer. — 21:30: Poročila. — 22:20: Prenašanje tujih postaj. — ZAGREB 12:30: Plošče. — 20:30: Koncert na čelo. — 21:10: Pevski koncert. — 22:10: Prenašanje tujih postaj. — PRAGA 16: Koncert vojaške godbe. — 19: Ukrajinske nar. pesmi. — 20:25: Koncert na čelo. — 22:15: Plošče. — BRNO 16: Prenos koncerta iz Praga. — 18: Pevski koncert. — 19: Prenos iz Praga. — 21: Prenos orkestralnega koncerta iz Bratislave. — 22: Plošče. — VARŠAVA 18: Koncert lahke glasbe. — 19:20: Plošče. — 20:30: Pevski in klavirski koncert: Griegove skladbe. — 22:30: Lahka in plesna glasba. — DUNAJ 11: Plošče. — 15:20: Koncert orkestra.

Križaljka „Riba“

Vodoravno: 1. riba roperica 6. stoji na prven mestu pred desetinsko piko 7. 11. krestno ime predjamskega gručaka, 13. gosposkijsko orodje, 15. ločena piščalka, 16. jeklo (srbohrv.), 7. dol dneva.
Navpično: 2. poštna položnica, 3. nam mri čes, 4. ozirni zaimek, 5. pasje krestno ime, 6. žensko krestno ime, 8. ana veak človek, 9. nasprotno od razbit — počen, 10. veznik, 12. števniki, 14. prvi dve črki »okrajšave«.

Rešitev križaljke „Jugoslovenski grb“

Navpično: 1. Aleksander, 2. Timok, 3. opera, 4. Diodicean, 5. kri, 6. Senj, 7. abet, 8. Spa, 10. na, 11. cm, 14. Karadjordje, 17. Karantanja, 18. st, 19. Be (berilij), 21. Te (telur), 22. no, 24. ton, 25. Antje, 26. Raška,

27. Brana, 28. Ciper, 29. III, 33. vek, 35. Imn, 36. Pij, 38. Tj, 42. Ica, 43. Lena, 45. Tvard, 47. Ister, 49. mina, 50. out, 52. Sen, 53. oi, 54. ak, 55. goban, 58. Ra (radij), 60. Ra, 62. or, 64. pi, 68. Bor, 70. Ica, 71. Rila, 73. Aden, 76. Fca, 77. otac, 78. Lotar, 79. Glana, 80. rana, 81. Cop.

Vodoravno: 1. st, 3. od, 5. Kila, 7. Apia, 9. Bremen, 11. Cheops, 12. ikona, 13. marka, 15. S. K. I., 16. Tal, 18. Raba, 20. etan, 23. Tronta, 28. Cicero, 30. Don, 31. Bi, 32. advent, 34. šipa, 37. platno, 39. jer, 40. Knin, 41. nit, 42. Blok, 44. et, 46. Anja, 47. Ir (iridij), 48. tamo, 51. Cer, 52. so, 54. Ag (srebro), 56. Nin, 57. Andrej, 59. Korint, 61. Ajak, 62. od, 63. op, 65. Baja, 66. Tara, 67. Riga, 68. Ba (berij), 69. ni, 71. or, 72. da, 74. Ir, 75. ad, 76. fenol, 79. Grmeč, 82. Fe (železo), 83. Topola, 86. Om, 87. staman, 88. carina, 89. Raša.

Jetnik s Sahalina

Ravnatelj jetnišnice v Aleksandrovskem se je naravnost spremenil pod vplivom lepe žene, ki je prišla v posete. Lice mu je namah postalo prijaznejše, na njem se je pojavil nasmeh.

»Prišli ste semkaj,« ji je govoril, ko je sedela družba pri čaju, »samo zato, da izvršite plemenito mislo.«

»Da, gospod ravnatelj, to je bil namen mojega potovanja. In zdaj računam na vašo pomoč.«

»Draga gospa,« je dejal ravnatelj in stisnil njeno drobno ročico v svojo veliko okorno roko. »Sahalin je pravcati pekcl. Z njegovo imo je dovolj, da z njim ostrušite Ruso, bodisi kaznenca, bodisi činovnika. Tukaj vlada strašna zima in še strašnejše poletje. To vam je vražji otok, na katerem se človek popolnoma požrivi!«

Po čaju so vstali od miz in ravnatelj je razkazal mladi dami zavod. Olga Andrejevna, vitka, plavalasa in razumna ženska, je imela na obrazu izraz ljubeznivosti in močne volje ženske, ki ve, koliko je vredna lepota, če se radi o pravem času in na pravem mestu. Setala se je skozi pisarne in jetnišnice in povsod so jo spremljali vzklili iznenadenja. Jetniki so se ji divili. Ona

pa je hodila med njimi kakor marmornat kip. Bila je hladna in tuja. Samo v trenutku, ko sta stopila z ravnateljem v prostor, kjer je bil zaprt mlad in bled kaznenec, je njeno oko obstalo na jetniku.

»Zdi se mi, da sem že nekoč videla to blede lice,« je rekla. »Morda v Petrogradu.«

»Milostiva ugnete kmeti prav,« je dejal ravnatelj. »Ta mož je Sergej Petrovič, sin odlične petrogradske rodbine. Zaprt je iz političnih vzrokov. Rečem vam, nihilist.«

»Razumem.«

In v naslednjih dneh je Olga Andrejevna s takšno spretnostjo začela vršiti svoje poslanstvo, da si je na mah pridobila srca nesrečnih jetnikov, ki jih je vezala ista žalostna usoda in mržnja do prostorov, kjer so ginih od želje po svobodi. Čeprav je bil vzrok njihove kazni zelo različen, je vse skupaj vezala ista usoda. A ne le kaznenici, tudi prebivalci so vzljubili Olga Andrejevno. Zahajala je v njih bedne koče, tolažila siromake in jim prinašala majhne darove. Enemu izmed njih, Orolju, je celo rešila sina in mož se je zaklel, da bo dal zanjo glavo, če bo treba.

Prišlo je poletje. Nekega dne je proslila Olga Andrejevna ravnatelja kaz-

nišnice, ki se je bil medtem že popolnoma zaljublil vanjo in ji stalno delal ženitvene ponudbe.

»Bodite vendar usmišljeni, peljite se z menoj vzdolž reke, da si ogledam otok, ki ga vidvam samo od daleč. Orolj ima dober čoln, v njem je prostora za troje ljudi.«

Ravnatelj je drage volje pristal na njeno prošnjo. Naslednji dan so se vkrcahi v čoln. Vozil jih je Orolj. Nenadoma, ko je čoln drsel po tihini in samotni, pa se je začel zamolkat štrbunk v vodo. Istčasno je kriknal človeški glas. Izletnika v čolnu sta pogledala in uzrla na vodni površini človeka, ki se je na življenje in smrt boril s strujo, da ga ne odnese. Orolj je s čolnom zaveslal proti nesrečniku, ki je bil že na koncu svojih moči in se je začel že potapljati. S skrajnim naporom so človeka potegnili iz vode in ga dvignili v čoln.

Ravnatelj se je začudil, ko je spoznal v človeku znanca iz jetnišnice.

»Saj to je vendar Sergej Petrovič,« je rekel.

»Zdaj ni časa za ngotavljanje istovetnosti nesrečnika,« je dejala Olga Andrejevna, »zdaj mu je treba pomagati.«

Začeli so ga trešiti, da se je zavedel.

Odprl je oči in bridko zajokal.

»Čemu ste me rešili?« je vprašal z obupnim glasom. »Zakaj niste pustili, da umrem? Meni ni več pomoči. Iskal sem miru na dnu reke, a vi me boste zopet odpeljali v pekcl.«

»Vrnimo se domov,« je dejal ravnatelj jetnišnice.

»Čemu?« je vprašala s nedolžnim glasom Olga Andrejevna. »Saj vendar lahko nadaljujemo vožnjo. Ta nam ne bo ušel.«

Ravnatelj se je vdal njenim mehkim, božajočim besedam.

In čoln se je spustil po struji nizdol, skozi goste šume proti morju. Od časa do časa se je pokazala straža. Vojaki so gledali pozorno, a ko so spoznali, da se v čolnu vozi ravnatelj jetnišnice, so odstopili in pozdravili po vojaško.

Olga Andrejevna pa je bila tako darežljiva v pogledih in ljubeznivih besedah, da se je ravnatelju kar topilo srce. Bil je popolnoma v njeni oblasti.

»Ohljubite, da ne boste nikoli več ponovili tega, kar ste storili danes,« se je naposled obrnila k Sergeju Petroviču.

»Ohljubljam,« je rekel.

»Ah, kdo bi se mogel vam upreti, kdo odloži?« je rekel ravnatelj, ki ga je bila popolnoma prevzela njena žen-

stvenost.

Čoln je bil baš prispel do mesta, kjer se je reka izlivala v morje.

Kilometer od obale je bila zasidrana velika jadnica. Očividno je nekoga čakala. Sergej Petrovič jo je opazil s sokoljimi očmi in planil pokonci. S pomočjo Olge Andrejevne se je vrgel na ravnatelja jetnišnice in ga zvezal. Z vrvmi povezanega sta ga vrgla na obalo.

»Oprostite, da tako ravnam z vami,« je rekla Olga Andrejevna, »ampak vedite, da je Sergej Petrovič moj mož in jaz sem prišla sem, da ga rešim. Samo z vami v čolnu mu je bilo mogoče pobegeti po reki do morja. Oprostite, da sva zaigrala komedijo, da lažje prideva na cilj. Zase se ne bojte! Colnar se vrne, pobral vas bo ter odpeljal domov — brez mene in Sergeja Petroviča. Zbogom!«

Čoln se je pognal do jadnice in begunca sta se vkrcala nanjo. Veter je zapihal, jadra so se napela in izgnila polagoma v daljavi.

Ali ste že naročnik edine slovenske ilustrirane tedenske revije »Življenje in svet«?

Lord Cecil:

Razorožitvena politika

Predlogi Zveze lig za Društvo narodov

Nekega jutra septembra meseca bodo zastopniki držav na dvanajsti skupščini Društva narodov v Ženevi v službenem listu skupščine našli poročilo, ki ga bodo gotovo čitali zelo pazljivo. Poročilo, ki mi je v mislih, je enotna razorožitvena politika, na katero se je na kongresu v Budimpešti zedinila Mednarodna zveza društev za Društvo narodov, kar nam jasno kaže smer, v kateri se giblje javno mnenje v tej zadevi.

Ce pravim javno mnenje, se seveda dobro zavedam, da omenjena zveza v mnogih državah nima tako močnega števila pristašev, kakor pri nas v Angliji, na Japonskem ali v Belgiji. Kljub temu so bili delegati, ki so se udeležili zadnjega sestanka zveze, v splošnem vplivni ljudje v državah, ki so jih zastopali, toda predstavljali so le tamonjske povprečne zmernosti. Treba mi je samo omeniti nekoliko teh osebnosti, s katerimi sem sodeloval v Parizu pri sestavi poročila zveze glede razorožitve, in moja navedba bo vsem jasna. Nas je zastopal Henry Rollin, pravni svetovalec belgijskega zunanjega ministrstva in eden najbolj vnetih pristašev DN na Angliškem, Nemčijo baron von Rheinbaben, ki je že večkrat zastopal svojo domovino v Ženevi, Francija je poslala Pierra Cota, Rennéja Cassina, voditelja široko razporejene organizacije bivših bojnikov, in Hennessyja, nekdanjega veleposlanika in francoskega ministra, za Opljko pa je bil prisoten profesor Stronski in več drugih. Razpravo o našem predlogu so podprli v Budimpešti tudi grof Apponyi in njegovi madžarski tovariši z izjavami, na katere se v kratkem povrnem. Omenjeno skupščino lahko označim kot forum, kjer se je dosegel najpopolnejši sporazum med ljudmi, ki se sicer zavedajo svojih narodnih aspiracij in težav, družbi pa jih zavest, da mora konferenca leta 1932. biti velik korak k pravi razorožitvi, ako nečemo, da zaide svetovni mir v največjo nevarnost.

Katere predloge vsebuje tedaj ta skupna izjava? V prvi vrsti smo sklenili, da se mora konferenca končati z definitivno razorožitveno pogodbo, ki naj bi služila za obrazec cel vseh sličnih pogodb. V podkrepitve svoje zahteve navajamo več očitnih in nujnih razlogov: jasno in brezpogojno obvezo članic DN po členu 8 društvene pogodbe, svečano obljubo, ki jo je dal Clemenceau v imenu vseh zaveznikov v Versailles zastopnikom držav, ki so bile razorožene na temelju mirovnih pogodb, da je njih izjemno stanje samo prehod k splošnemu sistemu obdobja znižanja oboroževanja, dalje izjave velikih državnikov, narodnih gospodarjev, pravnikov in zgodovinarjev, da je blazna oboroževalna tekma vodila in da bi ponovno vodila do vojne in končno porazen domoj, ki bi ga v svetu napravil neuspeh konferenca.

Z ozirom na te obveze in potrebe smo potem formulirali tudi predlog, ki ima svoje začetke že v razorožitvenem pokretu v Evropi in Ameriki ter se glasi takole:

Ze sedanjih položaj opravičuje takojšnje in znatno znižanje oboroževanja ne glede na znižanje, ki bi se dalo doseči s sklenjenim številu vojakov in vojnih sredstev. Zveza je mnenja, da bi se dalo lahko doseči okroglo znižanje za 25% skupnega proračunskega zneska, ki ga države sedaj odmerjajo za svoje oboroževanje. Treba je samo določiti pravilno razmerje med različnimi državami s pogoji, ki so navedeni kasneje.

Ce vzamemo, da znaša skupna vsota, ki se na svetu letno potroši za oboroževanje, več kot 800 milijonov funtov (nad 220 milijard dinarjev) mislim, da bi bila naloga konferenca, da donese kot eden prvih sklepov določbo, da se ta znesek črta za četrtino. Ustanovitve in vedno bolj razvijajoče se delovanje DN, mogočih napredkov v organizaciji arbitraže, locarnske pogodbe, Briand-Kellogov pakt, dogovor o finančni pomoči državam, ki bi postale žrtve napada, vse to je mednarodna varnost v zadnjem času neverjetno povečalo.

S tem sicer ne mislim še reči, da smatram »varnost« za popolno in doseženo. Strah pred vojno med člani novega mednarodnega občestva in nepopolno tolmačenje določb skupnega nastopa DN za preprečitev vojne ovira »popolno razorožitve«, ki jo zveza smatra za neobhodno potrebno. Zato naglašam naša izjava, da je treba tudi iskati sredstev, ki bi okrepila medsebojno jamstvo glede varnosti in lojalnega izvrševanja pogodb, da se zagotovi daljni napredek na tem polju. Poleg že znanih sredstev, ki vodijo k glavnemu cilju, smo stali radikalne predloge, ki se tičejo osebito dveh najstrašnejših sredstev moderne bojevanja: zračnega in kemičnega orožja. Zahtevali smo mednarodno organizacijo za letalstvo, ki bi stala pod pokroviteljstvom DN, tako da bi na ta način svet DN imel nad tem orožjem točen pregled in nadzor; izdali smo prepoved za izdelavo kakršnihkoli bojnih sredstev, ki naj služijo za kemično in bakteriološko vojno.

Predlogi postanejo izredno važni, če jih čitamo skupaj s četrtim poglavjem budimpeštanskih določb, ki pravi naslednje: Neobhodno potrebno je, da DN službeno prizna načelo o enakopravnosti med zmagovalci in »premaganci« ter da konferenca leta 1932. začne izvajati to enakopravnost.

Ta enakost se pa ne sme doseči na ta način, da se dovoli oboroževanje tam, kjer je po mirovnih pogodbah omejeno, ampak da se sorazmerno zniža tudi pri ostalih državah.

Vsekakor smatra zveza, da naj velja pravilo omejitve in znižanja oboroževanja enako in v istem smislu za vse države, zato naj:

1. se vsaka država obveže, da bo omejila svoj proračunski znesek za mornarico, vojsko in zračno silo;
2. se prepoved izdelave določene vrste pomorskega, kopnega in zračnega bojnega materiala, ki je zapadeno v mirovni pogodbi raztegne na vse države, ki bi pristopile k dogovoru;
3. izvrševanje obvez, ki bi jih države na ta način prevzele, nadzira stalen razorožitveni odbor z sedežem pri DN, ki bi bil pristojen za vse države enako.

Vsakemu teh členov je treba dodati kratko pojasnilo.

V prvem je izraženo osnovno načelo enakosti, poudarjač, da v stvari razorožitve ne more trajno obstajati različen režim med posameznimi državami. Veljati ljudi se bo to zdelo bolj ali manj samo ob sebi umevno. Tako stanje je nasprotno osnovnemu pojmovanju DN in lahko obstoja samo kot prehodna naredba, dokler DN ne izdela načrta za splošno razorožitve. Resolucija zahteva, naj bi pri prvi korak k tej enakopravnosti narejen na konferenci prihodnje leto.

Sklenjeno je tudi, da je treba skušati doseči enakost na ta način, da se oboroževanje enakomerno znižuje, ne pa zvišuje. Sedaj izdelujemo razorožitveni načrt in žalostno bi bilo, če bi končali s še večjim oboroževanjem.

Tretja določba se glasi: Način in metoda omejitve, oziroma znižanja bojnih sil mora biti v vseh državah ista, ne glede na moč oborožene sile v posameznih državah. Tako velja na primer, čim se določi proračunska omejitev za kake države, ta določba tudi za vse ostale. Istotako se mora vsaj v načelu prepoved izdelave določenih bojnih sredstev raztegniti na vse države. Premaganim državam je zabranjeno imeti zračno bojno brodograd. Ta prepoved bi bila zelo lahko splošna in v tem primeru bi postale določbe glede internacionalizacije zrakoplovstva zelo važne. Če bi namreč ne bilo nobene zračne bojne sile, potem bi se morali podvzeti mednarodni ukrepi, da se prepreči pretvarjanje trgovskih letal v bojna letala. Ako bi bil določen kak nadzor za izvajanje razorožitvene pogodbe, bi ta nadzor moral veljati enako za vse, tako za zmagovalce, kakor premagane. Mislim, da je to popolnoma jasno in hvalevredno.

Načelo enakosti je osnova budimpeštanskega načrta, ki je bil tudi soglasno sprejet, kakor je bil soglasno sestavljen že v pripravljalnem odboru, ki se je nekaj tednov prej sestajal v Parizu. Izpremembe osnutka niso nikakor oslabile njegovih glavnih načel. Če vlade prihodnje leto sprejmejo ta osnutek, potem bo sporazum razmeroma lahek, ker pač ni težko prevesti načela resolucije v številke.

Vse, kar lahko rečem sedaj, je, da so se delegati Francije, Nemčije, Italije, Belgije, Madžarske, Poljske in Britanije ter ostalih držav najprej zedinili o tem v Parizu, čez nekaj tednov pa so svoje soglasje ponovili v Budimpešti. Kako bodo sedaj ti predlogi sprejeti v drugih državah, bomo še videli. Kar se tiče moje domovine, sem prepričan, da jih bodo vsi toplo pozdravili. Isto upam tudi o drugih državah, ker v tem primeru vlade ne bodo napravile nič drugega, kakor to, kar odobrava splošno javno mnenje.

Zelo zanimivo izjavo je podal grof Apponyi o najvažnejšem delu politike zveze, ko jo je sprejel v imenu madžarske delegacije na kongresu v Budimpešti. Trdil je, da obstoja razlika med razorožitvijo, h kateri je bila prisiljena njegova država po trianonski pogodbi, in načinom razorožitve, kakor ga predvideva osnutek razorožitvene konvencije, ne samo v količini, ampak tudi v bistvu. Omenil je, da se sme rabiti madžarska armada v smislu mirovnih pogojev samo za vzdrževanje notranjega reda in za obmejno stražo. Podobni pogoji so tudi v versajski pogodbi in drugih mirovnih pogodbah. Kdor pedantsko čita te klavzule, bi lahko prišel do zaključka, da odrekajo nemškimi, madžarskimi, avstrijskimi in bolgarskimi vojskam pravico, da se uporabijo za narodno obrambo. To je seveda smešno, kajti samoobramba je osnovno pravo človeške narave.

Ob koncu naj še enkrat apeliram na vse

prijatelje razorožitve. Briand je razorožitve označil kot veliko dolžnost vsakega dobrega državljanca v Evropi in na celem svetu, ko je rekel na sestanku sveta DN v januarju: »Od sedaj do otvoritve konference moramo napraviti veliko propagando za prosvetljenje duhov v tem važnem vprašanju. Mislim, da bodo vsi oni, ki pišejo in govorijo o razorožitvi ali proučujejo ta problem, našli v poročilu budimpeštanskega

kongresa oporo na tako propagando. Gre za politiko, v kateri se interesi Francije, Nemčije, Velike Britanije, — da omenim samo one, med katerimi so se v zadnjem času pokazala velika nasprotja, lahko izenačijo in izgledajo samo, če vlade ne vpoštevajo temnih predlogov ekspertov in težke oboroževalne industrije, temveč se oprejo samo na instinkte in težnje širokih množic ljudstva.«

Želodec Pariza

Tedaj nekako, ko pariški stolpi odklenajo bronasto polnoč in se za ves lahkoživ slob in mob šele pričenejo prave ure veselih nočnih strahov, — tedaj pošetaj tujec proti vehikamskemu tržišču, da vidi prizore kopicanja živih, ki jih terja Pariz za sleherni novi dan...

Halles Centrales — ali kratko: Les Halles — ki pokrivajo kompleks celih 70.000 kvadratnih metrov, so čudo železne konstrukcije. V devetih ogromnih paviljonih se kopičijo in sortirajo po posameznih strogo ločenih oddelkih tovari, ki jih od večera dalje dovajajo vlaki in ladje do Pariza. Plodna je prostora pariška okolica in posebno v pozni pomlad lahko dobavljajo svoji metropoli izobilje zelenjave. Toda Parižani niso vegetarijanci. Daleč v pokrajini in inozemstvu morajo dan za dnem žrtvovati svoje življenje nešteti pujsi, telčki, koštruni in kopumi, da nato lepo odrli in okusno pripravljeno paradirajo v kalah za nakup — sortirani kakor vsako drugo blago po velikih bazarih. Vse prvo in najpoznejše južno sadje pozablje Pariz, najzlahtnejša divjačina je zanj namenjena, cele skladovnice morskih in sladkovodnih rib so Parizu potrebne kakor vsakdanji kruh. In sir in jajca in surovo maslo — ne, ni je statistike, ki bi mogla natanko povedati, koliko stotisoč komadov in kilogramov pozamskih dobrot pospravi dnevno želodec Pariza.

Možje in fantje, ki od polnoči do jutra raztovarjajo male, toda visoko natovorene vagonne, dospelajoče od tovornih kolodvorov in pristanišč, se dičijo s priimkom: »močni«. In so to krepki orjaki, močnejši in spretnjeji od turških hamalov. Noč je njihova. Ko je proti jutru vse pripravljeno, zasedejo svoja mesta branjeve. Ni jih manj kakor 4000. Tu si zdaj predstavljajte, kakšen živžav zavladala okrog Zares, če ste že pomoči opazovali raztovarjanje, ostanite na tržišču vsaj še do osme jutranje ure, da vidite in spoznate, kako požrešni smo ljudje na tem božjem svetu. In stopite tudi v podzemlje. V kletnih prostorih je svojih 1200 oddelkov, kjer so shranjene ribe in druga, bladu potrebna živila.

Dobro življenje je in ostane — hvala Bogu, kakor pravi Wedderkopp — centralni problem Pariza. Tega se zavedajo celo uradniške familije in sploh je baje dobro jedaja v Parizu nekakšna nacionalna zadeva, žlahtna tradicija, pozelenje lahkožive krvi. Brillat-Savarin je ustvaril zanj kuharski evanđelj, dandanes pa glavni Le Club des Cent, ki ga tvori sto posvem neodvisnih izbrancev, vodi in nadzoruje kulinariko republiko. Ta klub je pravcati kukluksklan, ki nadzoruje življenje v Parizu, večkrat v letu kontrolira posamezne vodilne restavracije, varuje čast francoske kuhinje in se seveda večkrat v letu tudi sam sestane k preizkušnjam novih, rafiniranih, skoro že mističnih kuhinjskih receptov...

Pariz premora nekaj tisoč pivnic, zafrkavalnic in obedovalnic. Toda poseben sloves je prihranjen samo kakim 100 restavracijam, znanim tudi izven francoskih meja po svojih specialitetah. Saj so nekatere: že častitljive starosti, ki se dičijo z imenom svojega ustanovitelja ali z nekdanjimi slavnimi gosti. Za bogate gurmane je to jako interesantno, za nas reveže pa samo vabljivo. Kdo izmed nas bi tvegal opulentno večerjo v sloviti restavraciji »Pre Catelan«, ki jo je pri bulonjskem gaju ustanovil Paillard in se posebno ob dirkalnih dneh gnete v njej vse polno salonskih levov in ameriških nerodnežev! Kaj bi mi iskali v enako častiljivi stari restavraciji »Voisin«, ko je tam prostora komaj za moze politik:

in parlamenta in za druge premožne očete svojega naroda! In hotel »Ritz«, menda najdražji v Parizu, je vedno še rezerviran za modrokrvne plemiče in diplomate. C »Café de Paris«, ki je znan nič manj kakor notredanska katedrala, pravijo, da ni več »v modi«, toda neposredna bližina velike opere mu vedno še dovaja število elegantne publike, ki se po »duševnem užitku« gledališke predstave obilno okrepča tudi telesno.

Razume se, da je mnogo dobrih restavracij tudi v najbolj znanih pariških četrtih, tako na Montmartru in Montparnassu in izvrstna je potreba tudi vsepovsod v pariški okolici, posebno v znanih izletiščih. Toda kratko zaključeno: v Parizu lahko človek naše skromne sorte dobro obuduje in večerja že za 15 frankov dnevno. Kadar pa se naveličate francoskega jedilnika, lahko poiščete češko ali dunajsko, italijansko, arabsko ali kitajsko restavracijo.

Posebno in slavno poglavje so francoska vina. Cela skala jih je, — še

več: cela klavijatura! In vsako ima svoj okus, svoj cvet, fini vonj svoje rodne grude. Rdeči burgundec kraljuje, toda še boljše je anjujska in bordoiska kapljica. Imena imajo vse te žlahtne tekočine kakor dirkalni konji in s starostjo se dičijo, da se človek nehoti spomni svojega rojstnega leta in samo z zadovoljstvom ugotavlja, da ni velike razlike. Za kakih 50 frankov vam garcon postavi na mizo prašno butiljko, da se srce nasmehe njeni pristni kletni umazani, še bolj pa njenemu balzamu, ki bi pozivil tudi v smrti uri...

Vino se pije pri kosilu in večerji in tudi šampanjec ni predrag niti v restavraciji. Toda v trgovinah so butiljke tako poceni — prav dobre že po 6 in šampanjec po 30 frankov — da se človek založi z njimi vsaj za bridko slovo in za dolgo vožnjo od Pariza do domovine...

Pred kosilom in večerjo srebajo Parižani in tuji seveda še bolj — mešana likerjev, obilnatni aperitif. Pravijo, da pospešuje prebavo. Morda res. Vem pa za boljši recept: kogar mika izbira in ogled vseh mogočih finoč in specialitet, naj stopi na Rue Sevastopol in si ogleda velikansko trgovino Feliksa Potina. Bolj kakor v bazarih z manufakturo se bo čutil vzornemu sortimentu in finoči pripravljenih jedil in skladovnicam butiljk, obsevanih od elektrike, da žarjo kakor pestri sopki cvetja. Potinova veletrgovina je najuglednejša vsakdanja razstava tistih dobrot, ki jih želi in po katerih skovl pariška kuhinja.

D. R.

Zanimiva karijera dveh naših v Ameriki

Eden junaški častnik ameriške vojske, drugi nadarjen filmski igralec

Zagreb, koncem junija. Večerni brzojav, ki je v petek preteklega tedna vozil proti Zagrebu, je obstojal večinoma iz »spesobnih« vagonov. V prvem delu so se vozili Sokoli na svoj veliki zlet v Split, v drugem pa so našli »Amerikance« nadaljevali svoje potovanje po stari domovini. Pri Sokolih je vladal velik živžav. Dobro spociti in veseli Sokoli so v živahnih razgovorih razpravljali o velikih svečanostih, ki jih čakajo, o lepoti našega Jadrana, o uspehih, ki so jim obotajali itd.

Ko sem prebil sestanke in zabavne pol ure v »kancelariji vodstva« z dobrodušnim vodjo sokolske ekspedicije br. Danilom, ki se je veselil lepega števila udeležencev in dobro »menadžer«, ki mu jo je dala na pot njegova hčerka, z »nedolžnim« br. Stanom, slamatim vdovcem br. Ivom ter navdušeno sokolsko sestro iz Šiške, sem zopet odšel v »amerikanske« vovove, kamor sem prav za prav po službeni dolžnosti spadal tudi jaz. Tih mir je vladal skoraj v vseh kupejih. Ameriški izseljenci so se po dolgi vožnji preko veliko huže ter nerodno prisrčen, toda utrudljivem prvem pozdravu v Ljubljani potisnili vsak v svoj kot, da si saj nekoliko odpočijejo za nadaljnji program. Zmaj je bilo slabo vreme, oblaki so zastirali pogled na pokrajino in že pri Zidanem mostu so padale prve kapljice. Torej pravo vreme za spavanje.

Ze sem se hotel vrniti k Sokolom, ko zaslišim v nekem kupeju živahno razpravljanje. Da si preženem dolgčas, vstopim in se predstavljam. Imel sem srečo. Šilović, bivši ban Savske banovine, Louis Cukera, ameriški kapetan, kolega od zagrebškega »Iseljnika«. Kmalu smo v živahnem razgovoru, seveda o vojnih dogodkih popularnega kapetana Cukera.

Pa povejte kaj g. urodnika, za »Jutro«, pripomni g. ban Šilović, velik prijatelj novinarjev.

Pa ne močite me, — odgovori simpatični g. Cukera, toda takoj prične pripovedovati, da se je rodil leta 1888. v Splitu, od očeta Špičana in matere Kaštelanke. — Ze leta 1910. sem odšel v Ameriko, kjer sem takoj stopil v vojsko svobodoljubne Amerike. Nisem šel preko morja v pohlepu po ameriških dolarjih, gnalo me je hrepenenje po resnični svobodi. Pred svetovno vojno sem se udeležil kot podnadnik ekspedicije na Filipinskih otokih. Zalihog ameriški Jugoslovenci nismo imeli prilike, da stopimo v arbsko vojsko in da že od početka sodelujemo v veliki borbi za osvoboditev. Toda takoj ko je Amerika napovedala vojsko, sem se javil prostovoljno na fronto. Odsel sem v Evropo s prvo ekspedicijo na bivši nemški križarki »Kronprinzessin Wilhelmine«, ki so jo Amerikanci zaplenili ter ji dal ime »Dekalb«. Izkricali smo se v St. Nazaire in kmalu smo bili na fronti.

Z izredno živahnostjo pripoveduje gospod Cukera nato razne vojne zgodbe. Zanimljiv in nekoliko otočen pa postane, ko

s kratkimi besedami omeni ljube borbe v Bois de Belaux, kjer je od njegove brigade padlo v starih urah 70 odstotkov. Doda še nekaj romantične o življenju ameriške sedebne vojske v Koblenzu, pa ga prekinem z vprašanjem o njegovih odlikovanjih, o katerih sem siškel pri njegovih sopotnikih.

Cukera

— Imam jih sedaj, odvane g. Cukera, ljubim zlati one, ki sem jih dobil v vojski osvobodjenja. Kot ameriški državljani sem se boril za svobodo jugoslovenskega naroda. Pred vsem ljubim kongresno medaljo za čast, od katere je bilo v vojski ameriški vojski razdeljenih samo 78. — G. Cukera pa je edini, pripomni kolega od »Iseljnika«, ki je dobil dve kongresni medalji, one za vojsko in one za mornarico. Dalje nam g. Cukera pokazuje medaljo zmage, na kateri so napisane glavnice bitke, pri katerih je odlikovanec sodeloval. Pri g. Cukeri se bleščijo znana imena: Aisne, Aisne — Mame, St. Mihiel, Meuse, Argonne. Druga poleg druge leže v lepi šatuli še Legion d'Honneur, francoska vojna medalja, Croix de Guerre, ekspedicijska medalja z imeni Haiti, San Domingo, Filipine, China. To si je pridobil pri raznih ekspedicijskih ameriške vojske pred vojno.

— Dobil sem tudi Italijansko Croce po meritio di guerra, je še dejal g. Cukera in območnik. Ni mi več enačlag svojih vojnih doživljanj.

— Prišel sem na trefenjski kongres in da obiščem svojo sestro v Šibeniku. Ze prvi dan bivanja v Jugoslaviji vidim lep napredek jugoslovenskega naroda. To mi bo olajšalo slovo, ko bom zopet zapustil staro domovino, zaključuje svoje pripovedovanje.

— Imamo v svoji družbi tudi zastopnika filmske umetnosti, me opozori g. Grdina, ko sem stopil zopet na hodnik, in mi takoj predstavi elegantnega slokega mladika: Vojina Gjorgjevića, s filmskim imenom George.

G. Gjorgjević, ki je sicer tudi med našimi filmskimi ljubitelji, je bil najprej v diplomatski službi kot tajnik pri našem poslanstvu v Berlinu. K filmu je prišel prav po naključju. Režiser Griffith je videl njegovo sliko ter ga takoj angažiral. Prej je še študiral konservatorij v Parizu ter bil član gledališča Colombie. V Hollywood je odšel pred 7 leti, kjer je delal za druž. Paramount in Metro Goldwyn. V znanem filmu »Hollywood Rap-sodie«, ki sta ga Charlie Chaplin in Fairbanks označila kot remek delo filmske industrije, je igral glavno vlogo, v kateri je imel lep uspeh.

— Ali je ed. Senčanova (Zorana) iz Kranja še v Hollywoodu? ga prekinem. — Da, toda ne sodeluje več pri filmu. Živi privatno.

Kakor povedo smo začeli govoriti tudi o krizi, ki je v Hollywoodu glavni za tuje filmske igralce zelo občutna. Ne dobivajo več namestitve. »Venil se bom sicer v Ameriko, toda zopet h gledališču«.

Opozarjajo nas, da se bližamo Zagrebu. Tudi v ameriških vozovih je postalo zopet živahno. Vsi vedo, da bodo to noč po dolgi vožnji prvič zopet počivali v udobnih posteljah.

T. Z.

Mihajl Zoščenko:

Moč govornišva

Ne morem reči, da je bila stvar zapletena. Vse je bilo precej jasno in dolgočasno.

Zločinec je svojo krivdo priznal.

Da, res je, spazil se je v tuje stanovanje, malone zadavil neko staro in odnesel dve obleki, medeno ponev in še nekaj druge take šare.

Stvar je bila malenkostna, nezanimiva.

Hotel sem zapustiti sodno dvorano, pa se je bilo tako težko preriniti ven. Mnogo ljudi je bilo. Mimo tega me je moj sosed, starijak državljani s sivimi brki, prav neprijazno dregnil, ko sem se na svojem mestu malo premaknil.

Ostal sem in pogledal zločinca. Sedel je nepremično in brezmišelnost stirmel nekam v stran.

»Radoveden sem, koliko mu bodo dali,« sam dejal.

»Kolik neki,« je dejal stari, moj sosed, »štiri leta s strogo izolacijo.«

»Kako to mislite?«

»Jaz nič ne mislim,« je strogo odvrnil stari.

»Zakoni misli.«

Tedajci se je pojavil državni tožilec. Prišel je govoriti s silnim zanosom. Mnogo narejenega gneva in prezira

je bilo v njegovih besedah. Zločinca je dobesedno raztrgal. Primerjal ga je s poslednjo smetjo, ki jo je treba brez usmiljenja iztrebiti.

Ze zdavnaj nisem slišal tako veličastnega govora.

Občinstvo je osuplo sedelo. Sodniki so pazljivo poslušali srdite besede državnega tožilca.

Pogledal sem zločinca. Nizko čelo, tope čeljusti, zverski pogled. Da, res, pravi pravcati bandit. »Kaj menite, kako bo s fantom? Višji meri« ne bo ušel, a?«

»Neumnost,« je dejal stari, »štiri leta s strogo izolacijo.«

Državni tožilec je končal. Po malem odmoru je pričel govoriti zagovornik.

To je bil še razmeroma mlad mož. Toda, koliko talenta, pravega talenta je imel! Kakšna moč govornišva! Kako enostavno in iskreno je zvenel ves njegov govor!

Govornišvo, to je velik dar. Srečen si, če lahko tako-le s svojimi besedami pokoriš ljudi in jim dikтираš svojo voljo.

Skoro poldrugo ure je govoril zagovornik.

»Višja mera socialne zaščite, je uradni naziv za smrtne kazen v SSSR. (Op. ur.)

Občinstvo se je obračalo na svojih mestih. Dame so globoko vzdihovale in si pudrale od razburjenja potne nosove. Nekateri, ki so bili bolj slabih živcev, so ihteli in se usekali. Sam predsednik sodišča je s prsti nervozno bobnal po papirjih.

Zločinec je ves zmeden z odprtimi usti buljil v svojega dobrotnika.

To se ve, zagovornik ni poizkusil zanikati njegove krivde. Ne! To je vse tako. Toda, ali ne bi bilo dobro pogledati globlje? Ali ne bi bilo dobro dvigniti zavoso, skrivajočo tajne življenja? Da, zločinec je kriv, toda treba se je le enkrat z dobrim srcem ozreti na tega človeka, na njegovo prostodušno, naivno lice.

Iznova sem pogledal zločinca. Saj res, to lice je bilo vendar tako prostodušno. In čelo, to čelo. Nič kaj posebno nizko ni. In čeljusti tudi ni kdo ve kako izbočena. Prav čedna čeljust. Kar verjeti ne moreš, da je mož s tako čeljustjo daviti starko.

»Oprostili ga bodo, fant,« sem dejal. »Ali pa mu bodo dali pogojno. Zagovornik dobro govori.«

»Neumnost,« je odvrnil stari, »štiri leta s strogo izolacijo.«

Sodniki so odšli k posvetovanju.

Občinstvo je hodilo po hodnikih in

P. Rosenkaym

Vagabund v fraku

Roman

»Skoro bi se zdelo!« je rekel Mac Coy. »Ali ste kaj opazili, ko smo bili mi zgoraj?«
 »Uradnik je stopil naprej. «Da, gospod državni pravdnik.«
 »Kaj?«
 »Zelo se mi je, kakor da bi se ključ obračal v ključavnici. Čisto tiho: glas, je prihajal od ondole, iz delovne sobe.«
 »Ali ste pogledali, kaj je?«
 »Seveda, gospod državni pravdnik. Neutegoma. Se pisalo nizo sem odprl.«
 »Vrlo!«
 »Vse je bilo prazno. O Cascapolu niti sledu.«
 »Kaj pa, če je prihajal šum iz kake druge sobe?«
 »Mislim, da o tem ne more biti govora.«
 »Vendarle; pogledimo.«

Tako se je zgodilo. Uradniki so se razdelili po vsem pritličju. Državni pravdnik sam je šel v delovno sobo. Pokazal je na številnik stoječe ure. »Pol štirih je. V tem trenutku odhaja cincinnatski ekspres. Prisegel bi, da sedi Cascapol v njem.«
 »A konstablovca pred hišo?«
 »Skomignil je z rameni, kakor da ne ve kod ne kam. «Cascapol je pametnejši od nas vseh.«

Potrkalo je. Detektivi so bili pregledali vse sobe in so se vračali s poročilom, da je bilo iskanje zaman.
 »Z Bogom!« je z mračnim obrazom rekel državni pravdnik. »Če bi še kdaj kaj slišali o Cascapolu, mi sporočite.«

Stopila je k oknu. Ob pomoči obeh konstablovcev je sedel državni pravdnik s svojimi ljudmi v avtomobil; službeni pozdrav — in voz je odbrnel okoli vogala.
 Redarja, ki sta bila ostala sama, sta se ozirala na hišo, se zamrmajala in ravnodušno odkorakala po cesti.

V sobi se je nekaj oglašilo. Siri Lana se je prepadena obrnila. Vrata stoječe ure so se počasi odprla; iz nje je stopil Cascapol.
 * * *

Steherni Indurec je vedel, da bo zmagovalac v velikem turnirju »polo à la rokoko«, ki je bil napovedan za konec Indurskega tedna, Mr. Nathanael Wanamaker. Zakaj tudi v republikah vedo, kaj se spodobl.

Na visokem balkonu je sedel cvet Indurskega ženstva. Najlepša izmed vseh je bila Alice Montholonova, predsednikova hči.

Zraven nje je sedela Evelyn Barclayeva.

Wanamaker je bil to pot res Wanamaker. Pravi, zaupljivo pristni.

Bodi si, da je bila kriva vročina, ali utrujenost po vrsti naporov dni, ali samo muha, ali da so ga pustile moči na cedilu — ko se se udeležniki zbrali na finish, ni bilo gospoda Wanamakerja nikjer. Namestu njega je prišlo pismo, v katerem je sporočal, da njegovi živci niso več kos temu, kar zahtevajo od njih.

To pismo je prinesel kavalir v beli obleki.
 In v pripisku je Mr. Wanamaker izjavljal, da bo ta gospod, ki je bil tako ljubezniv, da je sprejel oddajo pisma, namestu njega končal turnir.

To je bilo nekam čudno; a kaj so si mogli, ko je Mr. Wanamaker tako želel? Sicer so bili pa tisti, ki so imeli pomisleke, samo gospodje v svoji pretirani skrbi za korektnost. Zakaj dame so bile brez nadaljnega za to, da kavalir v beli obleki dokonča partijo gospoda Wanamakerja.

Uro kasneje se je kot zmagovalac priklonil pred Alice Montholonovo in pobožnim obrazom prejel iz njenih rok nagrado, zlat globus, praktično darilo, kakor je običajno pri takih prilikah.

Kavalir v beli obleki je poljubil darovalko roko, se poklonil in vzhitčen zrl na dragoceno darilo.

Globus se je dal celo vrteti.

Alice Montholonova mu je trenutno vznemirjena pogledala v obraz in nato povesila oči. Tudi Evelyn Barclayeva, ki je sedela na njeni levi, ga pozorno pogledala. Ponovno se je priklonil ter se umaknil.

Pogledi obeh dam so mu občudujoče in zamišljeno stedili.

Do začetka prireditve se ni pokazal. Kot zaključek slavnostnega tedna je bil določen sijajen in šumen ples v slogu Ludovika XV.

Nenadoma se je pojavil, da ni nihče vedel, od kod. Prišel je s plesalko, ki je bila oblečena v kostum madame Maintenon.

Dvojica je očividno nevede privlačila na se poglede vseh. Ples okoli nju je zastal, v ložah pa so se zbirale skupine, ki so šepetale, gledale in delale tihe opazke.

Ples se je končal; dvojica je izginila tako nenadno, kakor se je bila pojavila.

Alice Montholonova je doslej stala poleg svojega očeta; hipoma se je polastil nemir, ki si ga ni mogla pokasnit, ter jo gnal v dvorano.

Na enkrat ji je prišla naproti omenjena madama Maintenon.

Alice se je ustavila in uprla svoje oči vanjo; ta je zadržala korak in nekoliko neodločno pogledala v obraz Alice Montholonovi; nato je pokimala, kakor da bi hotela odgovoriti na nemo vpra-

šanje in dejala:

»Da, Cascapol je.«

Potem je odšla po stopnicah gor in Alice Montholonova se je samo še toliko spominjala, da je bila zrla v obraz rjavkaste polti, iz katerega se je svetilo dvoje temnih oči indijske oblike.

Naša mlada Alice Montholonova je v tem trenutku doživela nerazumljivi košček usode, ono z ničemer pojasneno hipno notranje dozorevanje, ki postane človeku najčvršče jasno šele po mnogih letih. Poznala je ime Cascapol, ni pa imela od njega nikakega drugačnega odnosa, kakor do imen, ki jih čitamo navadno kot naslove senzacionalnih časopisnih člankov. Taka imena ne pomenijo človeka, ampak le junaka filmskega romana. Hipoma je spoznala, da je v trenutku, ko je bil stopil pred njo tako nenadoma in ko je vedela, da mu preti opasnost, nastopila v njeni notranjosti velika izprememba: začutila se je odgovorno za življenje človeka. Siloviti val se ji je pognal proti srcu, ki je začelo biti kakor kladrvo in se tresti kakor kolesje ure, v katero je posegla tuja roka. Obrnila se je, da bi sledila oni.

Po stopnicah dobi je prihajala Evelyn Barclayeva; to je proizvodilo, da se je ustavila za sekundo, bilo pa je dovolj, da ji je madama Maintenon izginila izpred oči. Maske so valovale navzgor in navzdol kakor zid, ki jo je ločil od zasledovane dame.

»Kam hočete?« je vprašala Evelyn Barclayeva.

Se li vara? Alici se je namrač zazdelo, kakor da se prijateljica nekoliko smehlja.

Odgovorila je kratko in izogibajoče ter odšla po stopnicah navzgor; po strani je še videla, da ji Evelyn sledi s pogledi.

Ples se je znova začel in hipoma je zagledala kavalirja v beli obleki.

Tudi on se je ozrl na njo in okoli ust mu je zaigral nasmehek, ki jo je že pri prvem srečanju napolnil s hipno in žalostno radostjo.

Vodil je menuet, ki se je igranje v zavojih vil po dvorani. V luči tisoč sveč je pred njenimi nogami valovala povorka kakor leskotajoča se kača, neumorno menjajoč figure plesa. Bela luč je ugasnila; tisoč žarometov je zaplamtel, zdaj rdeče, vijoličasto, zeleno in škrlatno, zdaj srebrno, zlato in jantarsto. Hipoma je zopet zagorela bela luč.

Cascapol se je ravno bližal galeriji, ko mu je pred nogo padla roža. Pobral jo je in ozrl navzgor. Poklonil se je, kakor da bi se zahvaljeval za ljubeč pozdrav.

Iz čaše cveta je migotal bel papirček. Alice je videla, da ga je razgrnil in prečital poslano mu poročilo. Čital je z mirnim obrazom, ne da bi napravil kakršen koli gib. Ravnodušno je potegnil iz žepa cigaretnico in se pri tej priliki še enkrat ozrl na besede, napisane na lističu:

ZAHTEVAJ

SANA čokolado

233/3

ZAHTEVAJ

POZOR!

Iznašel sem nov način kemičnega pranja in barvanja vseh vrst oblek in primerno preuredil pralnico in barvalnico v svoji lastni hiši, zato sem v stanu izvrševati pranje in barvanje po najnižjih cenah.

Selenburgova ulica 4. 166
ANTON BOC, Ljubljana

Samo kdor v miru izbira, kupi dobro!

Ako hitite od prodajalca do prodajalca in si ogledujete blago, se vam lahko primeri, da se odločite v stiski in nagli na nekaj, za kar vam bo pozneje žal.

KATO IZBRATE BLAGO DOMA!

Tu imate čisto domov, da si ogledate varno komad na komadu po njihovi vrednosti, nikdo vas ne more nagovarjati za nekaj, kar vam ni po okusu.

ZAHTEVAJTE KATO NABO KOLARSKO

materijala za brisače po metru

In vi dobite kolektorje v par čim, novača brespladne in neobvezne. Potem sedita, izbirajte ono, kar najbolj odgovarja vaši postavi, vašemu okusu.

Ker dobivamo blago naravnost iz tovarne in ga prodajamo naravnost vam, odpadejo razne provizije, vi torej kupite pri nas boljše kvaliteto za manj denarja.

Se voč kot pol stoletja potresamo odjemalce v splošno zadovoljnost.

Največja trgovina in kavarna trgovina

Lastner & Ohler
 Zagreb

Ako se nimate našega glavnega kataloga, zahtevajte ga! V nekoliko dneh ga imate brezplačno v rokah. 6750

Postoj in čitaj!

Is uslužnosti, torej povsem brezplačno, dajemo vam, v kolikor vas to zanima, poštene informacije o sledečih stvarih: Kje zamorete dobiti stalno hišno zaposlenje za pisarno delo. Kje se zamorete seznaniti dobičkonosnem domačem obrt. Ali, ako se želite baviti proti primernemu mesečnemu pavšalu s prodajo mnogo lekarnega predmeta. Ako želite prevesti po vseh zastopstvo neke ugledne velike tržnice. Pošite proti priložni snemke za odgovor. Oskar Lesing, ravatelj. Osijek, Kremšinska ulica.

Oddam v najem bivšo tvornico konzerv na Sušaku

pod zelo ugodnimi pogoji

Poslopje je trinadstropno, moderno preurejeno, posev suho, svetlo in zračno, z elektriko in vodovodom, prikladno za tvornico perila, testenih, kandičev ali sličnih strokam. Dolžina etaž 30 m, širina 5 1/2 m.

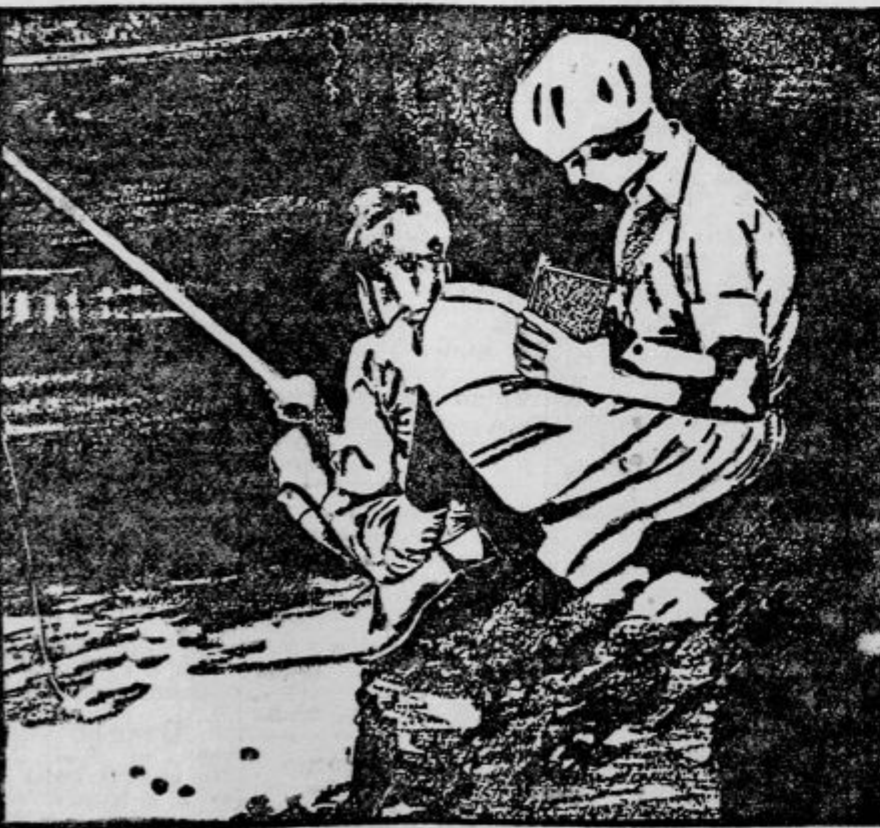
Za podrobne informacije se obrnite na: O. MIKSIĆ, trgovca, Sušak. 8706

Upanje, da si pridobite slavo in bogastvo!

Kupite si nekaj Kodak filmov v svetlih in tih vase porabite za slikanje. Za natečaj lahko pošljete kolikor slik hočete.

KODAK mednarodni natečaj daje vsakemu amaterju priliko, da si pridobi slavo in bogastvo. **5.700.000 Din** se bo razdelilo z nagradami na vsem svetu — in tehnične vrline pri ocenjevanju ne pridejo v poštev. Stele samo zanimivost slik. Sami veste, da lahko napravite zanimivo sliko — recimo svojega otroka ali pa prijatelja ali pa tudi svoje ljubke mačice. Pošaljite take slike — z njimi imate upanje, da dobite nagrade. Zahtevajte podrobne pogoje za udeležbo tega natečaja v katerikoli trgovini fotografskih potrebščin, ali pa pišite jugoslovanskemu oddelku za natečaj.

Evo vam nagrad, ki jih dobe jugoslovanski natečajenci:

1 nacionalna nagrada Din 10.000.—, 6 prvih nagrad po Din 1.000.— in 54 nagrad od Din 500.— do Din 100.—

Vsi jugoslovanski dobitniki prvih nagrad se avtomatično udeležijo mednarodnega tekmovanja v Ženevi, kjer se razdeli 1 velika mednarodna nagrada 10.000 dolarjev in 6 prvih nagrad po 100 dolarjev.

KODAK

MEDNARODNI FOTOGRAFSKI NATEČAJ

ZA AMATERJE OD 1. MAJA DO 31. AVGUSTA 1931.

Pišite po pogoje na jugoslovanski oddelku za natečaj: Kodak d. z. o. z., Zagreb, Zvonimirova ulica 2.

Rabite najnovejši filmski izum: Kodak film „VERICHROME“ ali pa film v skladih.

Ležalne stole

140, po poročju 150 Din

Spalne fotelje

patent, živane, odmanne, garniture, modroce, postelje ne mreže, telesne slojivje postelje in tapetirane izdelke med najcenejše

Rudolf Radovan

tapetnik

Mestni trg št. 13

Telefon 2059

Premog

suha drva

Pogačnik, Bobovičeva St. 5

Najboljši liker

za želoce je

Zdravnik

želoce

krepi in zdravi

ŽELODEC

LOVRO SEBENIK

Ljubljana VII.

VREČE

novi in razloži

vseh vrst tor

lito za embalažo

ima vedno v zalogi

Mirko Milakar

Ljubljana

Štorkarjeva ulica 21.

Telef. 29-47

4.000.000 je v rabi pisalnih strojev

Zaloga: - LUDV. BARAGA, Šelenburgova ulica šte. 6 - Telefon šte. 29-80

ker je neprekosljiv v trpežnosti, zato tudi najcenejši

Motorna vozila

Motorno kolo

V dobrem stanju za 4000 Din. Proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Opel

politovorni, malo rabljen za 18.000 Din. Proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Avtomobile

rabljene - politovorne in manjše osebne ugodno proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Tatra

konstrukcija avto s nastavkom in dvojno karoserijo, malo rabljena za 35.000 Din. Proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Avto

šamke Fiat 530, malo rabljen, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Motorno kolo

šamke Fiat 530, malo rabljen, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Motor na bencin

4 konjskih sil, 3 leti rabljen, zaradi nabave motornega kolesa proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Motor BMW

s prikolico, 500 cm, OHV, 18 HP, s električno lučjo, 160, v najboljšem stanju, ugodno proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Avtomobil

Praga 5 tonski, 2 Turbine, Fiat dvotona, Renault politovorni, Ford politovorni, vse v dobrem stanju, radi likvidacije cene na proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Avto-limuzina

4-5 sedenjski, volan 24 cm, v dobrem stanju, se veče proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Majhen avto

prilagojen za potnika, namenjen za motorno kolo s prikolico, Naslov v oglaš. oddelku »Jutra« 31056-10

Motorno kolo

s prikolico, 500 HP, šamke, Budeg Whitworth, v dobrem stanju ugodno proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Potočni avto

manjši, tako prost, generalno popraviljen, s dobriimi gumami proda za 18.000 Din. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra« 31177-10

Avtokovčegi

(2 na blatinu, event. 1 na strelji) ugodno proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Motorno kolo

»Indian« s prikolico, 1500 Din. Proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Motor

dobro ohranjen, napravljen za 500 Din. Proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Avtomobil

politovorni, v najboljšem stanju, prav poceni proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Chevrolet avto

konstrukcija, štirisosedna, ugodno proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

spalnica s bukovima, lesa ter kuhinje po nizki ceni, proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Omara za obleko

Naslov v oglaš. oddelku »Jutra« 31320-12

Pohišstvo

za 2 sobi in kuhinje, dobro ohranjen, radi selitve poceni proda. Ogledati na Enomski cesti 43. Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Zložljivo posteljo

kompletne in otroške postelje poceni proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Spalno opravilo

čestitno, temnoročno, politovorno, ugodno proda, ali menja za kolo Debeljak, Mestni dom 31104-10

Pohišstvo

Lepe spalnice 3700, kuhinjske opravke 550, Oznare 250, Postelje 580, Kredence 580, Vse drugo pohišstvo za dobri najceneje in na obroke pri mizarstvu »Sava«, Kolodvorska ulica 18. 31430-12

Oblečila

Dve moški obleki iz moškega srednje rasti, v dobrem stanju poceni proda. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra« 31056-10

Obleka

Napredaj skoraj nova, siva letna moda, oblačila, in kopalni damski plašč, Naslov v oglaš. oddelku »Jutra« 31056-10

Prehrana

Starše o sebo sprejemam v domstvo, sta novjane z dobro hrano in oskrbo. Naslov: Ana Podgajec, pošta 30996-14

Uradnica

zeli fino domače hrane v bližini glavne pošte, ob 12. uri popoldne. Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Les

Bukovih cepanic 100 sežnjah suhih in loptih, tako proda. Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Bukovih drv

suhih, cepanic, 1 ali 20 vagovov proda. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra« 31056-10

Kapital

Družabnika s 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Uradnik

trgovsko, naoblaščen, s 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Kompanjonko

s 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Din 80.000

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

V nedeljo k Lasanu v Moste

kjer se vrši velik vrtni koncert od 17. do 24. ure. Svirala bo dobro znana, lezničarska godba. Priljubljeni na razni, sarkastične in druge kapljice in lastne vinograde. Za obilno obisk se priporoča. Za več informacij se obrnite na Marica Laska. 31076-18

Danes vsi

h Konjicku (Podgajec). Na razni pečen jagetec in prešček. Marja Gregur. 31041-48

Vabilo

na domačo veselico, keta za vsi danes popoldne v restavraciji Weisa na Vodnikovih cestih v Zg. Šk. Sodeluje prvotna domača godba. Izborna kapljica ter mizna in godba jedila. Vrednost plačila po smernih cenah. Za obilno obisk se priporoča. Weis. 31207-18

Pečen prašček

na razni danes v gostilni »Trnovski zvon« v Trnovski ulici. Za obilno obisk se priporoča Vinko Basa. 31297-18

Lokal

damski in brivski salon, dobro opremljen, v centru Ljubljane ugodno odstopim proti lakojemu plačilu. Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Družabnik

(slovenke ali Nemke) s 15.000 Din, za 2 sobe, ob 12. uri popoldne, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

25-30.000 Din

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Din 80.000

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

V nedeljo k Lasanu v Moste

kjer se vrši velik vrtni koncert od 17. do 24. ure. Svirala bo dobro znana, lezničarska godba. Priljubljeni na razni, sarkastične in druge kapljice in lastne vinograde. Za obilno obisk se priporoča. Za več informacij se obrnite na Marica Laska. 31076-18

Danes vsi

h Konjicku (Podgajec). Na razni pečen jagetec in prešček. Marja Gregur. 31041-48

Vabilo

na domačo veselico, keta za vsi danes popoldne v restavraciji Weisa na Vodnikovih cestih v Zg. Šk. Sodeluje prvotna domača godba. Izborna kapljica ter mizna in godba jedila. Vrednost plačila po smernih cenah. Za obilno obisk se priporoča. Weis. 31207-18

Pečen prašček

na razni danes v gostilni »Trnovski zvon« v Trnovski ulici. Za obilno obisk se priporoča Vinko Basa. 31297-18

Lokal

damski in brivski salon, dobro opremljen, v centru Ljubljane ugodno odstopim proti lakojemu plačilu. Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Družabnik

(slovenke ali Nemke) s 15.000 Din, za 2 sobe, ob 12. uri popoldne, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

25-30.000 Din

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Din 80.000

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

V nedeljo k Lasanu v Moste

kjer se vrši velik vrtni koncert od 17. do 24. ure. Svirala bo dobro znana, lezničarska godba. Priljubljeni na razni, sarkastične in druge kapljice in lastne vinograde. Za obilno obisk se priporoča. Za več informacij se obrnite na Marica Laska. 31076-18

Danes vsi

h Konjicku (Podgajec). Na razni pečen jagetec in prešček. Marja Gregur. 31041-48

Vabilo

na domačo veselico, keta za vsi danes popoldne v restavraciji Weisa na Vodnikovih cestih v Zg. Šk. Sodeluje prvotna domača godba. Izborna kapljica ter mizna in godba jedila. Vrednost plačila po smernih cenah. Za obilno obisk se priporoča. Weis. 31207-18

Pečen prašček

na razni danes v gostilni »Trnovski zvon« v Trnovski ulici. Za obilno obisk se priporoča Vinko Basa. 31297-18

Lokal

damski in brivski salon, dobro opremljen, v centru Ljubljane ugodno odstopim proti lakojemu plačilu. Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Posojilo ali družabnika (co)

s 80.000 Din proti 20 odst. obrestim, 18. do 24. ure, v dobrem stanju, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Tovarna

parfumerije dolgo obstoječa, v dobrem stanju, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Družabnika

s 80.000 Din, za 2 sobe, ob 12. uri popoldne, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

V najem

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Trgovino

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Svetlo delavnico

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Gostilno

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

2 izložbeni okni

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Prostorno kuhinjo

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Lepo trgovino

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Pisarna

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Gostilne, bifeje,

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Trgovsko hišo

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Lepo hišo

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Gospodar. poslojpe

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Veliko industrijsko skladišče

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Gostilno in mesarijo

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Več parcel

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Hišo

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Dve mali posesti

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Vila

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Mlin

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Mlin in žaga

z 100.000 Din gotovine, prejemam za poročanje, Ponedeljek, naprej med 9. in 12. ter 4. in 7. uro. 31297-12

Sezona od 1. maja do 1. oktobra

Starodavno radioemanacijsko kopališče

Dolenjske Toplice

(Toplice pri Novem mestu)
postaja Straža-Toplice, pošta, telefon.

ozdravilo sigurno revmatizem, neuralgije (ischias), ženske bolezni itd. Therma 38° C naravne toplote polni s lastnim pritiskom vse kopališke naprave. Krasen, arhitektonično dovršen veliki bazen, s fajana, ploščami obloženi separadni bazeni. Tekoča voda v sobah, ki so v poslopju kopališča. — Lastne električne naprave (Akkumul.). Ves modern komfort. — Izvrsten penzion. — Izredno nizke cene. — Zahtevajte prospekt! 8634

Zahtevajte brezplačno

A. Kiffmann Warbur, št. 136

Elektro
instalacije
naprave in
aparate
invisije in
popravlila
dipl. tehn.
Tone
Poljšak
Ljubljana
Aleksandrova 5

OBLAČILNICA

Vaši najboljši potni spremljevalci

Ki Vas nikdar ne pušče na cedila, so obleka, perilo in čevlji OBLAČILNICE »ILIRIJA«. — Poleg prvovrstne ga blaga, dolgoročno odplačevanja!

8741

»ILIRIJA«

NA OBROKE! LJUBLJANA MESTNI TRG 17/I

Kupim večja nahajališča
apnenca

povsem čistega za proizvajanje belega apna. — Pogoji: bližina Zagreba, blizu železniške postaje — Obširne ponudbe z analizo ter opisom nahajališča na oglasni oddelek »Jutra« pod. Broj 11 — 10*

8418

Okvirji za
slike in slike
M. Rauch, Celje
Prešernova ulica 4

Ustanovljeno 1852.
Teod. Korn
Ljubljana

Poljanska cesta št. 8

(prej Henrik Korn)

krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodovodov in central. kurjave. — Naprava strelodov; kopališke in klosetne naprave.

Ženske
ne togujte

ako vam kostane po rudi! Ne imajte skrbi! Pišite nam samo in mi vam pošljemo od tisoč dam stalno s veseljem in sigurnostjo uporabljati

Periodofin
in tokom ene ure bo ste rešeni vseh skrbi in strahu! Nikako razočaranje — kot mnogi misli drugi dam. Boste tudi vi zadovoljni. Overovljeno in najmanj čeno neškodljivo sredstvo za 90 Din, za močne naturo in v zastaralih slušajb motnejši periodofin za 150 in 180 Din. Izključna razpoložljivost po laboratoriju
W. H. OLKVIDT,
Praga-Vrbovice XIII.
Ruska 12, V.
Pošt. pred. 12.

Novosti Novosti
Najnovejša služinska patetna železna zelo praktična sloziliva postela s tapetiranim madracom — praktična za vsako hišo, hotele, za putujuće osebe in noćne službe. Stane Din 398. — Razpoložljivost poštom in železniškom po povzetju.

Lečna služinska patetna zelo praktična sloziliva postela s tapetiranim madracom. — Stane Din 238.

Pofška Patetna postela sloziliva praktična za turiste, vojske in za ferijalne kolonije. Stane Din 358.

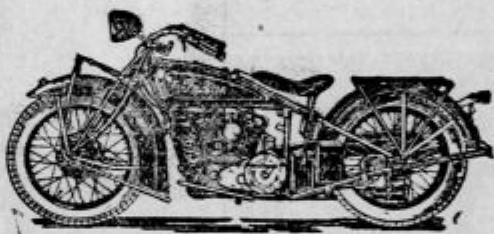
Liegešteli praktična za ležanje in sedenje. Stane Din 138.

Po tem imam čisto črhano perje kg po Din 48. — Čisto belo gosje kg po Din 138. — In čisti puh kg po Din 258. —
L. BROZOVIC, ZAGREB
Ulica št. 111.

Motocikli svetovno znane izredne trpežnosti in najmodernejšie oblike, neprekosljivi ameriški angleški fabrikati

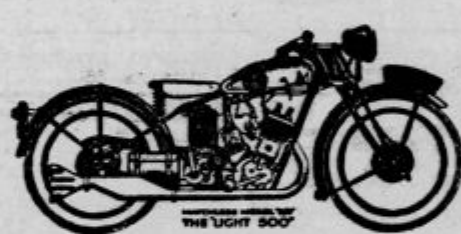
»INDIAN«

»MATCHLESS«

MODEL 1931

Znatna izboljšanja kot: sameljiva kolesa, nov generator, nov sistem mazanja in še 8 drugih znatnih novosti. Vse tipe z ali brez prikolice.

MODEL 1931

Vse tipe tega motorja na skladišču. — Višje od 14.000 Din in dalje. — Najnovej. Model D/5, 4.98 KS »LIGHT 500« Din 16.500. — In vse druge tipe.

8749

ZASTOPSTVO MOTOCIKLOV

»Indian« — »Matchless«
LJUBLJANA, Bohoričeva ulica 2

Tovarna mesnih izdelkov
EVALD POPOVIĆ, Ljubljana

modernizirana in na novo opremljena z najnovejšimi stroji, zaposlene najboljšie strokovne moči

priporočila

svoje prvovrstne mesne izdelke. Dostavlja se blago po lastnih raznašalcih na dom po vsakokratni dispoziciji, sicer v zgodnjih jutranjih urah. Izven Ljubljane se pošilja blago s prvimi jutranjimi vlaki.

Cene nizke. Blago vsak dan sveže. Naši raznašalci Vas obiščejo dnevno. Ako vsled prezaposlenosti izostane obisk **telefonirajte** v delovnem času na št. 2137. po delovnem času na št. 2151.

1028

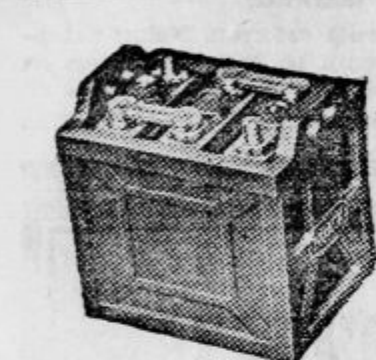
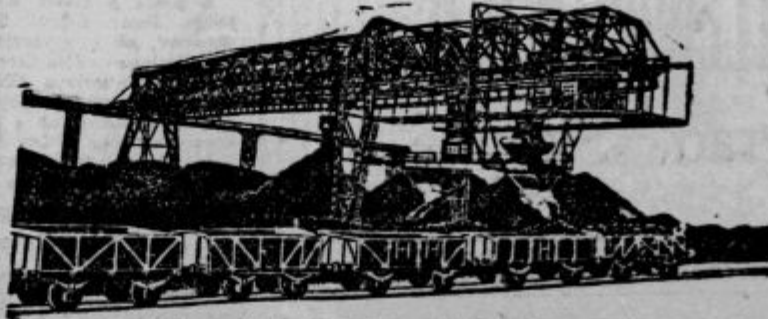
Simmeringer

tovarniška d. d. za gradnjo strojev in vagonov

Wien XI.
Avstrija

Žerjavi in
transportne
naprave

Zastopstvo:
Inženjerska pisarna
Julius Breitwieser
Zagreb,
Frankopanska 8

Original švedski
»NOACK«

autoakumulatorji

so najboljši in najvztrajnejši, radi reklame samo kratak čas
akumulator 6 voltov 85 A.Š. Din 900
6 » 100 A.Š. Din 1100

s poštom franko tovarniško skladišče

LJUBOMIR JONČIĆ, BEOGRAD
KRALJA ALEKSANDRA 72. 8704

Hotel
Continental
Rab

Novozgrajen na sami plaži, s 30 elegantnimi sobami, s tekočo vodo, in električno razsvetljavo. Popolnoma mirna in solnčna lega, posebna terasa za zračne in solne kopeli. Kuhinja domača, dunajska in madjarska. Komplet penziji z vsemi taksami in kopanjem Din 70—80. Priporočila se L. KEMPOTIĆ. 8697

DRUŽABNIKA

išče svetovno znana in dobro vpeljana industrija. Prednost imajo trgovsko naobražene osebe ali dobro vpeljan trgovski potnik s kapitalom 120—150.000 Din. Pismene ponudbe pod šifro »Svetovno znana« na oglasni oddelek »Jutra«. 8694

Najnovejšo dvo-
kolo s motorčkom,
1 1/4 K. S., dvoke-
lesa, šivalni stroj,
otroški in igračni
vozčki in posa-
mezni deli najceneje.

Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L.

tovarna dvočkolesa in otroških vozčkov. LJUBLJANA, Karlovačka c. 4.

Restavracija »Kosovo«, Sušak

Ogromen vrt s verando. Najpripravnější in najbližji lokal do parovoda in želez. postaje. Zlasti opozarjamo nanjo ekskurzije v skuhinah. Cena za obed zanje Din 18—20. Večerja po jedilnem listu z 10% popusta. Za šolsko deco obed 10—12 Din, zvečer 8—12 Din. kava s pecivom Din 3.50. Za obilen poset se priporočila lastnik

8658

Š. Vranić.

ZLATO
v listih

garantirano 23 karatno, za črkoslikarje, podobarje, kamnoseke, knjigoveze nudim v vsaki množini po najnižjih dnevnih cenah.

A. JANEŽIĆ
LJUBLJANA
Florjanska ulica 14.

Otvoritev gostilne!

Podpisana vijučno naznanjata, da sta otvorila GOSTILNO IN MESARIJO v novo urejenih prostorih na Dunajski cesti št. 84 (pri Stadionu).

Najina skrb bo vedno cenj. goste postreči s prvovrstnimi vini in izborno kuhinjo.

Se priporočata Franc in Rezi Levec.

8724

Fotoamaterji!

Papir s katerim
lahko manipuli-
rate in ki daje
lepe kopije, to je

RAJAR

AUTONA
PAPIR

ROXROY Adv. No. 43

Ako se ne bojite čuti
resnico,

potem dovolite, da vam jo jaz povzam

Četova dejstva in vaše protislovni in bodateni, finančni močnejši in druge znane stvari vam razodene astrologija, najzgodnejša zgodovinska veda. Vase izgleda v življenju, o smeli v nekem, vaše prijatelje in sovražnike, uspehe v vaših podjetjih in spekulacijah, dohodke in druga važna vprašanja vam razodeti velika veda astrologija. Devolita, da vam svobodno v naprej napovem presenetljive dogodke, ki bodo prodružili potek vašega življenja in vam prinesli uspehe, srečo in napredovanje, meste obupa in sle usode, ki vam sodaj grozi. Vase astrologična razlaga bo pisana obširno v pripravi bodeči in ne bo obsegala več kot dve cele strani.

Povejte brupogajno svoj rojstni datum s številom in naslovom v različni pisavi in priložite pisano 10 Din v znakah (ne kovancem denarju) na pošto in pisemsko izdatko. Naslovite svoje pismo na profesorja Roxroy, Dept. 3506 Emmastraat 42 Den Haag Holandska. Pisemski portje Din 8.— 8739

Prof. Roxroy strokovnjak na znanosti, astrolog oblažuje, da more odgovorjati samo v nemščini, ali na italje v francoskimi ali angleščini.

Ne preplačujte
foto predmetov!

Zahtevajte še danes ilustrirani
prospekt!

Gjuro Peretti

FOTO - RADIO

8744

Zagreb

Prolas Tuškanac — Dežmanova 4

RATOL

je z zlato kolajno odlikovan zato, ker je dokazano pred oblastvi, da je zanesljivo sredstvo proti podganam in mišim, a da je kljub temu popolnoma neopasen. Enako zanesljivo deluje GAMADIN proti ščurkom, STENOL proti stenicam, ARVICIN proti poljskim mišim. Dobiva se povsod. Izdeluje ga BIOMEDIKA, Zagreb, Hatzova 25. 8666

Društva

zahtevajte vzorčne
ponudbe blaga za sokol-
ske kroje in ponudbe
za izgotovljene kroje,
katere izgotavlja to-
varna perila in oblek

Trgovski
dom
Stermečki
Celje št. 20

8613

po meri, solidno in hitro! Na za-
logi vedno vse sokolske potreb-
ščine za člane, članice, naraščaj
in deco.

Ugodni plačilni pogoji!

